KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 88 — 1925 | Federated Pressin jäsen. | Torstaina heinäk. 30 p. — Thur., July 30th, 1925 | IX Vuosik. — Vol. IX

Marokkolaiset ovat esittäneet rauhanehtonsa

Pariisi. — "Äärimmäisten" sosialistien äänenkannattaja Qutidien torstaina julkasi Abdel Krimin rauhanehdot, jotka lehti sai keskiviikkoyönä suoraan Krimin edustajalta, jonka nimeä ei voida julkasta, mutta mikä on lähetetty pääministerille.

Pikainen aselepo voidaan tehdä seuraavilla perusteilla:

1. — Jos "Kansainliiton" puolesta riffiläisten tasavalta ja itsenäisyys on samanlainen kun onAfganistanilla, Abdel Krimin ja hänen seuraajainsa tulisi saada emiirin titteli.

2. — Riffiläiset tunnustavat ainoastaan Marokon sultaanin uskonnollisen auktoriteetin ja hänen nimensä päivärukouksissa.

3. — Riffien eteläisen rajan täytyy ulottua aina Ouergha-joen oikealle puolen sisältyen siihen Djeballa-alue, Larachin, Avzillan ja Tetouanin kauppalat.

4. — Ceuta, Melilla ja rikkaat rautakaivannot Oro-joen varrella jäävät Espanjalle.

5. — Riffien emiirillä on oikeus pitää säännöllinen armeija, minkä koon määrää asiaintuntijain komissioni.

6. — Riffin hallitus lakkaa kaikesta suurislamilaisesta propagandasta Ranskan afrikalaisissa siirtomaissa.

7. — "Kansainliiton" tulisi hankkia pienempi laina, että Riffistä kyettäisiin järjestämään nykyaikainen valtio.

8. — Allekirjottajavallat suostuvat myöntämään vapaan taloudellisen kehityksen uudelle tasavallalle, mutta erikoisia konsessioneja ja etuja annetaan ranskalaisille ja espanjalaisille ennen, kun varsinainen rauha on tehty ja niin pian, kun aselepo hyväksytään. Ranskan ja Espanjan täytyy suostua poistamaan Riffin rannikon sulun, että lääkärilähetystö voi päästä Riffin alueelle, samalla Abdel Krim suostuu vapauttamaan panttivangit ja ranskalaiset ja espanjalaiset sotavangit ja poistamaan heti kaikki poliittiset agentit Marokosta, Algerista ja Tunisista.

Samaan aikaan nämä ehdot on julkastu eräässä Lontoon lehdessä (ehkä Daily Heraldissa).

Ranskan virallisissa piireissä kopeillaan siitä, että ranskalaiset ovat viime aikoina vieneet paljon lisäjoukkoja. Kun tuo rauhantarjous on lähetetty sanomalehdille eikä suoraan Ranskan hallitukselle, niin tästä syystä ei kuulu olevan hallituksen arvon mukaista niihin kiinnittää huomiota. Sitäpaitsi jo 10 päivää sitten Ranskan hallitus on lähettänyt Espanjan välityksellä ehtonsa Krimille. Vieläpä Ranskan hallitus väittää, että kysymyksessä on sosialistien ja kommunistien juoni, että jos Ranskan hallitus kieltäytyy noista tarjouksista neuvottelemasta, niin se joutuu huonoon valoon.

RAHAT RYÖVÄTTIIN JA SELKÄ KATKASTIIN

Niagara Falls, Ont. — Sunnuntailtapäivällä löysivät turistit erään Albert E. Dunk-nimisen 35-vuotiaan miehen avuttomassa tilassa joen läheltä. Mies kuletettiin sairaalaan, jossa hän kertoi mitä hänelle olj tapahtunut. Perjantai-illalla oli kaksi miestä ryövännyt hänet, ja senjälkeen heittäneet hänet ales korkeaita jokitöyrältä. Pudotessaan oli mieheltä loukkaantunut selkäranka niin pahasti, ettei hän kyennyt lainkaan liikuttamaan jalkojaan. Tultuaan tajuihinsa oli hän ensin laahannut itsensä jokirantaan ja saanut joesta virvokkeekseen vettä. Onnettomuudeksi ei kukaan sattunut häntä huomaamaan, vaikka hän kuuli katuvaunujen jyrinän ja ihmisten puheen aivan läheltä. Mutta huudoistaan huolimatta ei kukaan häntä kuullut. Maattuaan koko lauantaipäivän jokivarressa, alkoi mies pelkäämään ettei häntä koskaan tultaisikaan huomaamaan, ja sen ajatuksen valtaamana läksi hän rahaamaan itseään mutaista kenttää myöten. Hän oli raahannut itseään noin puolen mailia, kun turistit hänet löysivät.

Hänen parantumisestaan ei olla varmoja. Viinaksilla lienee ollut osansa ryöväykseen.

Kommunisteja vainotaan Ranskassa

Pariisi. — Maanantaina toimitti valtiollinen poliisi kotitarkastuksia aktiivisten kommunistien luona sentähden, että he ovat levittäneet armeijan keskuudessa Marokon sotaa vastustavaa propagandaa. Useita komitean jäseniä vangittiin.

Kotitarkastuksia pidetään kommunismin levenemisen ensimäisenä ehkäisytoimenpiteenä, joka kabinetissa taannoin hyväksyttiin, ja jonka mukaan ei aseteta minkäänlaisia rajotuksia tarpeenvaatimille vangitsemisille. Ehkäisytoimenpiteen lähimpänä päämääränä on kommunististen järjestöjen murskaaminen ja Marokon sotaa vastustavan propagandan ehkäiseminen.

Ranskan työläiset sotaa vastustamassa

Pariisi. — Heinäkuun 4—5 p. pidettiin Pariisissa suuri työläisten kongressi Marokon sodan vastustamiseksi ja työläisten yhteisen rintaman luomiseksi. Kokouksessa oli edustettuna kaikkiaan 1,210,000 järjestynyttä työläistä. Merkittävää on, että 2,470 edustajan joukossa oli 155 sosialistipuolueen jäsentä, 195 edustajaa C.G.T. liittoon kuuluvista unioista ja paljon eri työläisten järjestöistä. Noin 343 edustajaa oli itsenäisistä työväenjärjestöistä.

Kongressin kutsui koolle "Toimintakomitea", mikä muodostuu kommunisteista ja ammattiunioiden vasemmistolaisista.

Eräs puhuja nimitti kongressia "Pariisin ensimäiseksi neuvostoksi."

Kaksi päivää kestäneen kongressin aikana lukuisat tehtaista saapuneet työläisedustajat, joista osa kuului sosialistipuolueeseen ja osa vanhoilliseen työväenliittoon, mikä Jouhauxin johdolla vastustaa työläisten yhteistä rintamaa, kiihkoisasti kannattivat työläisten yhteistä rintamaa Marokon sodan vastustamiseksi ja työläisten elintason nostamiseksi. Naisedustaja Klaweis, joka maailmansodassa menetti poikansa, sanoi suoraan, että kaikkien on yhdessä noustava sotaa vastaan. Minä erikoisesti kehotan naisia nousemaan yhteiskunnalliseen vallankumoukseen militarismia ja porvaristoa vastaan, hän sanoi.

Kongressi, mikä oli varsinaisen rintamaväen kokous, työläisten parlamentti ilman keltaisia johtajia, yksimielisesti päätti lähettää suuren lähetystön hallituksen puheille ja erikoisen lähetystön tutkimaan Marokon tilannetta.

Sopii vertauksen vuoksi mainita, että samoihin alkoihin noskelaisen internationalen, minkä päämaja on Lontoossa, toimeenpanevan komitean kokouksessa ei tehty kerrassaan mitään Marokon sodan suhteen. Komitea vain kuunteli Renaudelin raportin "erilaisista mielipiteistä Ranskan sosialistipuolueessa Marokon sotaan nähden." Suuri osa, noskelain osa, johtajista näet ei lainkaan vastusta Ranskan imperialistista hyökkäystä Marokossa.

Siviilivirkailijain palkkoja kohotettu 16 pros. Quebecissa

Quebec. — Kaksi vuotta sitten nimitti pääministeri Taschernau siviilivirkailijain luokittelukomissionin. Kommissioni on nyttemmin tehnyt esityksen siviilivirkailijain vuosipalkkain kohottamisesta 500,000 tai 600,000 dollarilla. Näinä päivinä annettanee hallinnollinen säädös, jolla vahvistetaan komissionin tekemä esitys.

Uusi palkkataksa alkaa heinäkuun alusta saakka, mutta ainoastaan osalle siviilivirkailijoita maksetaan ylennetyn taksan mukaan elokuun maksussa.

Ylennys koskee kaikkiaan 300 virkailijaa ja toimitsijaa. Palkkajaottelussa ovat virkailijat luokiteltuna kahteen pääryhmään, nim. teknillisiin kykyihin ja tavallisiin toimitsijoihin. Palkkain ylennys tekee keskimäärin 16 prosenttia.

Neuvostovallan työläisten palkkoja kohotettu

Moskova. — Azernareenan (Azneft) öljytuotannon palveluksessa työskenteleväin työläisten alimpia palkkoja on kohotettu 14 ruplasta 15 kopeekasta 16 ruplaan. Mainitulla öljyalueella työskentelee kaikkiaan 50,000 työläistä.

Grosny öljyalueen työläisten alimpia palkkoja on kohotettu 13 ruplasta 31 kopeekasta 15 ruplaan. Grosny olueella on työssä 11,000 työläistä.

Kiselkepin kaivosseudulla on palkkoja kohotettu 9 ruplasta 20 kopeekasta 9 ruplaan 60 kopeekkaan. Kiselpek alueella työskentelee 6,000 kaivosmiestä.

Cherendas piirissä, jossa työskentelee 15,000 miestä, on palkkoja kohotettu 9 ruplasta 75 kopeekasta 10 ruplaan.

Lenan kultakentillä on alinpalkkataso kohotettu 18 ruplasta 21 ruplaan 50 kopeekkaan.

Varustelaiva Bayeskimo hukkunut pohjoisilla vesillä

Montreal. — The Hudson Bay Co:n varustelaiva Bayeskimo hukkui heinäkuun 23 päivänä Port Burwellin ja Chino Bayn välisellä autiolla alueella.

Mikäli niukoista tiedonannoista voidaan päättää, joita onnettomuuspaikalta on tänne saapunut, on laivan miehistö ja sen mukana olleet matkustajat pelastuneet kärsittyään monenlaisia vastoinkäymisiä. Mutta laivan lasti, ruoka- ja vaatetavara, lääkkeet ja muut Hudson Bay lahden etäisille pohjukoille vietävät tarpeet kaikki upposivat laivan mukana. Laivan miehistön ja matkustajat pelasti Hudson Bay Co:n laiva Nascopie. Tiedotukset onnettomuudesta on saatu Louisburgin langattomalle sähkötysasemalle Cape Bretoniin.

Saar-laakson kaivostyöläiset lakkoutuneet

Berliini. — Saar-laakson 74,000 hiilenkaivajaa lakkoutuivat maanantaina, ja metallityöläiset liittyivät lakkoon heti. Ranskalaiset sotilaat "suojelevat" kaivantoja.

Washingtonissa oikeusjuttu kehitysopista

Washington. — Liittohallituksen ja Columbian piirikunnan edustajat tulevat yrittämään estää sellaisen kehitysoppijutun syntymisen Washingtonissa kuin oli äskettäin Tennesseessä. Francis Stephens ilmotti aikovansa lopettaa alkuunsa Tenneeseen jutun uusimisyritykset Washingtonissa.

Stephens antoi lausuntonsa Loren H. Wittnerin haasteen johdosta Columbian piirikunnan ja hallituksen virkailijoita vastaan. Wittner hakee estetuomiota palkanmaksua vastaan muutamille kouluvirkailijoille sen vuoksi, että nämä ovat opettaneet tai sallineet opettaa Columbian piirikunnan korkeakouluissa käsityksiä, mitkä ovat ristiriidassa raamatun kirjaimellisen tulkinnan kanssa.

Sanoo kumoavansa haasteen teknillisillä seikoilla

Columbian piirikunnan lainopillinen neuvonantaja Stephens selitti koettavansa kumota Wittnerin yritystä teknillisillä seikoilla. Hän sanoi Wittnerin haasteessa olevan teknillisiä puutteellisuuksia, joitten nojalla juttu voidaan estää kehittymästä pitemmälle ainakin niin kauaksi kuin kongressi lausuu mielipiteensä kehitysopista tai kumoo sellaiset säädökset kuin Columbian piirikunnan menoarviosäädös kouluja varten sisältää. Menoarvio säätää, että määrärahoja ei tule käyttää palkan maksuun sellaiselle henkilölle, joka opettaa halventamaan raamattua. Tähän sääntöön nojasi Loren Wittner haasteensa.

Sanoo säädöstä perustuslain vastaiseksi

Sen johdosta, että Wittnerin haaste on herättänyt käsityksiä, että hän aikoisi taistella kehitysopin opettamista vastaan kaikissa kouluissa, on Wittner antanut lausunnon selittäen tarkotuksensa olevan kokonaan päinvastaisen. Hän sanoo tarkotuksensa olevan raivata pois kaikki säädökset, mitkä asettavat esteitä tieteitten opettamiselle kouluissa. Yhden tällaisen esteen sanoo hän olevan Columbian piirikunnan menoarvion kouluja varten ja haasteellaan haluaa hän osottaa sen perustuslakivastaiseksi ja siten saada kongressin kumoamaan sen.

Tuhatvuotisia järjettömyyksiä

Wittner sanoo lausunnossaan m. m.:

"Kongressi aikoo leikkiä opetustyöllä. Ero Scopesin jutun ja esillä olevan jutun välillä on tämä: Scopesin jutussa oli kiistanalaisena se, oliko valtion lainlaatijakunnalla oikeutta määritellä koulujen opetusohjelmaa. Esillä olevassa jutussa sanoo kongressi, että koulujen opetusohjelma on supistettava niin ahtaaksi, että se lyö yhteen niitten järjettömien käsitysten kanssa, joita ihmisillä oli kaksituhatta vuotta sitten. Kongressi yksinkertaisesti ylistää tietämättömyyttä."

Haasteensa kautta sanoo Wittner tulevan tilaisuuden osottaa liittovaltain tuomioistuimessa sellaisten säädösten mielettömyys, mitkä säätävät rangaistuksia tieteitten opettamisesta.

135,000 kutomatyöläistä lakkoutunut Englannissa

Bradford, Englanti. — Viikkokausia kestäneet neuvottelut palkoista kutomoteollisuuden alalla ovat johtaneet lakon julistamiseen työläisten puolelta. Villakutomoissa työskentelevien työläisten luku on 135 tuhatta työläistä, jotka nyt lakkoutuvat.

Ensimäinen lakkokahakka Barker End tehtaalla sattui, kun kutojattaret, joiden palkkoja ei alennettu, pyrkivät tehtaaseen, jonka toiset työläiset estivät. Noin 200 tyttöä käsittävä joukkue marssi läpi tehtaitten ja pakotti kaikkien jättämään työpaikkansa. Ketään ei kuitenkaan loukkaantunut, vaikka poliisi tuli väliin rauhoittamaan lakkoutuvia, rauhallisia kutomojen työläisiä.

WILLIAM J. BRYAN HAUDATAAN PERJANTAINA

Dayton, Ohio. — William J. Bryanin leski on tiedottanut, että hän tulee viemään miehensä ruumiin keskiviikkona Washingtoniin, jossa Bryan haudataan perjantaina Arlingtonin hautausmaahan.

Kommunistien tuomiot on vahvistettu

Pariisi. — Ranskan vetoomusoikeus on vahvistanut eduskunnan kommunistisille jäsenille, Marcel Cachinille ja Vaillant-Couturierille langetetut tuomiot. Kuten muistettanee, tuomittiin Cachin ja Vaillant-Couturier poliisioikeudessa kuuden kuukauden vankeuteen ja 1,000 dollarin sakkoon kumpikin sentähden, että olivat kehottaneet sotilaita olemaan noudattamatta annettuja määräyksiä.

Kommunistiedustajain juttu menee vielä ylioikeuteen lopullista voitelua varten. Ottanee noin 60 tai 90 päivää, ennenkuin edustajat joutuvat tiilenpäitä lukemaan.

Alunperäiset tuomiot langetettiin edustajain kirjottamain sanomalehtiartikkeleitten ja levittämäinsä manifestien tähden Ruhrin valtauksen aikana.

Poincaren hallituksen aikana pidettiin kommunistien toimintaa maan sotilaskomennon vastustamisena, joten sitä voitiin laillisissa piireissäkin ymmärtää, mutta nyt, Ruhrin tyhjentämisen ollessa parhaillaan käynnissä, on päätöksen vahvistaminen herättänyt suurta hämmästystä lakimiespiireissä.

Canadalaiset jättävät isänmaansa

Toronto. — Täällä oleva Yhdysvaltain konsuli tiedottaa, että konsulaatin henkilökunta on kaksinkertaistutettu sitten vuoden 1924. Siihen on etupäässä ollut syynä canadalaisten siirtyminen Yhdysvaltoihin. Nykyään annetaan keskimäärin 40 canadalaissyntyiselle matkustuslupa Yhdysvaltoihin. Sitten heinäkuun 1 päivän on siirtolaisuus Yhdysvaltoihin ollut tavattoman runsas. Muutamina päivinä on passeja annettu 70 henkilölle. Matkapasseista on suurin osa annettu sellaisille Canadassa syntyneille henkilöille, jotka aikovat jäädä pysyväisesti Yhdysvaltoihin. Vaikkakaan mainitunlaiset henkilöt eivät lukeudu varsinaisten siirtolaisuussäädösten alaiseksi, täytyy heidän siitä huolimatta saada passiviseeraus konsulaatista.

Sanna Kannaston juttu lykkääntyy

Eteenpäin-lehti kertoo:

Duluth, Minn. — Tov. Sanna Kannaston oikeusjuttu, jonka piti olla esillä piirioikeuden käräjillä Duluthissa viime viikolla ei ole vielä ratkaistu. Todennäköisyyden mukaan tulee se esille vasta tammikuun käräjillä Minneapolisissa.

Hiililakon uhka on pelottava Englannissa

Lontoo. — Tilannetta Englannin hiiliteollisuudessa pidetään yleensä perin vakavana, sillä on enään vain muutama päivä aikaa perjantaihin, jolloin voi alkaa hiilenkaivajain lakko, joka uhkaa saada yleislakon luonteen, koska rautatietyöläiset ovat päättäneet kieltäytyä kulettamasta hiiltä siinä tapauksessa, että kaivostyöläiset lakkoutuvat.

Lauantaina pitämässään puheessa sanoi pääministeri Baldwin, että "Englanti on nyt tilanteessa, jossa sen täytyy valita jomman kumman yksinvaltiuden—tai anarkian."

Useissa piireissä kuitenkin vielä toivotaan, että lakko voidaan välttää ja päästä jonkunlaiseen kompromissiin viime minuutella.

Loordi Stamfordham, kuninkaan yksityissihteeri, kävi sunnuntaina tapaamassa pääministeriä Downingkadulla, jossa Baldwinin ilmotetaan viettäneen koko päivän, ja esittämässä hänelle kuninkaan mielipiteet asian suhteen ja hartaan toivomuksen, että jonkunlainen sovinto koetettaisiin saada aikaan. Kuninkaan ilmotetaan olevan valmiin antamaan apuaan, jos sitä tarvitaan.

Pääministeri Baldwin on itse ryhtynyt kiinnittämään mahdollisimman paljon huomiota asiaan. Ammattikongressin komitean kanssa pitämässään neuvottelussa oli Baldwin, komitean kehotuksesta luvannut keskustella kaivosten omistajain kanssa tarkotuksella saada heidät taipumaan siihen, että hiilenkaivajat jatkavat työntekoa jälkeen t. k. 31 päivän entisillä ehdoilla siinä mielessä, että neuvotteluja jatkettaisiin. Vielä ei ole tietoa siitä, tulevatko kaivosten omistajat suostumaan tuonlaiseen keinoon lakon välttämiseksi.

Kaivosmiesliiton virkailijat lähteneet Pariisiin

Lontoo. — Kaivosmiesliiton presidentti Herbert Smith ja yleissihteeri J.Cook matkustivat maanantaina Pariisiin, ottaakseen siellä osaa Kansainvälisen komitean kokoukseen. Komitea tulee neuvottelemaan Kansainvälisen kuljetustyöläisten liiton kanssa siitä, etteivät Europan työläiset sallisi mantereen hiiliparoonien kaapata brittiläisten hiilimarkkinoita lakon aikana, eivätkä myös sallisi hiiltä lähetettävän Britanniaan.

Lähtiessään Lontoosta sanoi Cook, ettei ole olemassa suuriakaan toiveita lakon välttämiseksi.

Hirmumyrsky tehnyt tuhoja Ohiossa

Sydney, Ohio. — Hirmumyrskyn aiheuttamissa tuhoissa loukkaantui täällä lauantaina 25 henkilöä ja omaisuutta tuhoutui 200,000 dollarin arvosta. Loukkaantuneet olivat Chautauqua-seuran luennoilla Grammercy-puistossa sijaitsevassa teltassa, jonka myrsky hajotti, ja jossa oli sisällä kaikkiaan noin 1,200 henkilöä. Teltan luhistuessa hautaantuivat kaikki teltassa olleet henkilöt telttakankaan ja -paalujen alle. Paalujen alle joutuneet henkilöt loukkaantuivat mikä enemmän, mikä vähemmän.

Useista tehtaista repäsi myrsky katon pois, kaupungista pohjoiseen ja etelään käsin tuhosi myrsky kaiken viljan neljä mailia laajalta alalta, tuhoten samalla useita farmirakennuksia.

Nova Scotian lakko

Halifax, N. S. — Nova Scotian maakunnan uusi pääministeri, joka ennen valituksi tulemistaan lupasi, että hän menee lakkoalueelle ja pysyy siellä siksi kunnes saa lakon sovittua, on palannut lakkoalueelta ja kuuluu nyt neuvottelevan ministeristönsä kanssa lakkoa koskevista asioista. Sydneyssa maakuntahallituksen, yhtiön ja kaivostyöläisten edustajain välillä pidetyssä neuvottelussa ei saatu mitään aikaan lakon sopimiseksi. Hallitusherrain juuri alkaman neuvottelun arvellaan tulevan kestämään useita päiviä, eikä sen suhteen ole annettu minkäänlaista lausuntoa.

Voitto tai kuolema sanovat Kiinan työläiset

Eräässä brittiläisessä työväenlehdessä kirjottaa J. M. Pan:

Sitten suursodan on valkoinen terrori tehnyt veristä suursiivousta monessa maassa, kuten Italiassa, Bulgariassa ja Unkarissa, mainitaksemme ainoastaan kolme maata. Britannia ei ole valkoista terroria harjottanut niin perinpohjaisesti kuin yllämainitut maat, lukuunottamatta Armitsarin ja Egyptin tapahtumia ja niin sanottua "Black and Tans" ajanjaksoa Irlannissa.

Mutta nykyään on Kiinan suurissa kauppa- ja teollisuuskaupungeissa vallalla julmempi, väkivaltaisempi ja epäinhimillisempi terrori, kuin on missään ennen ollut.

Ulkomaalaisten kapitalistiryhmäin terrori

Siellä vallitseva terrori on toisenlaista kuin imperialististen ja militaristen klikkien kätyrien, Budapestin Horthyn ja Sofian Tsankovin harjottamat hirmutyöt ovat olleet niitten maitten työläisiä ja talonpoikia kohtaan. Kiinassa harjottavat terroria ulkomaiset kapitalistiryhmät, jotka ovat uhrikseen saaneet puolustuskyvyttömiä, järjestymättömiä keltaisia työläisiä, jotka 4 dollarin kuukausipalkalla tuottavat ulkomaisille nylkijöilleen liikevoittoja, ja joiden kanssa Lancashiren työläiset Länsi-Europan olosuhteiden alaisina eivät pysty kilpailemaan.

Nuo imperialistiset patriootit eivät ole arkailleet siirtää pääomiaan Lancashiresta Kiinaan, heittäen siten satoja brittiläisiä työläisiä työttömyyteen ja kytkien yhtä monta kiinalaista teollisuuden ketjuihin.

Imperialistien menettelytavat

Vajaa 15,000 englantilaista yhdessä ranskalaisten ja italialaisten kanssa pitävät alamaisuudessaan 436,000,000 kiinalaista. Onnistuakseen isännöimisessään noudattavat he vanhaa "hajota ja hallitse" menetelmää. Niinpä ovatkin he yllyttäneet yhden kiinalaisen puolueryhmän taistelemaan toista ryhmää vastaan, rahastaen kumpaakin puolta.

Imperialistien tykkiveneet ovat kulkeneet satoja maileja ylös Kiinan jokia pitkin, vastoin kaikkia kansainvälisten konventsionien, sisävesiä koskevia säädöksiä.

Harvainvalta Shanghaissa

Shanghain suuressa kauppakeskuksessa on voimassa täydellinen harvainvalta. Fascistien tavoin toimiva ulkomaalainen poliisivoima panee toimeen kotitarkastuksia Tsankovin malliin. Shanghaissa, samaten kuin muissakin kauppakeskuksissa, ajelevat panssarivaunuissa brittiläisten rahamiesten nuoremmat pojat, joita ei kotimaassaan ole saatu mihinkään hyödylliseen toimeen kiintymään, ja jotka sentähden on lähetetty kaukaiseen itään pois kotoa toisten tieltä. Panssarivaunuistaan ammuskelevat nuo ylimysnuorukaiset kiinalaisia työläisiä, samaten kuin poikaset linkoavat varpusia, samanlaisen ylemmyyden hengen vallitsemina, kuin heidän isänsä on potkinut orjiaan ja palvelijoitaan, ero ollen ainoastaan siinä, että nuorukaisilla on saappaan asemassa pistooli.

Avonainen luokkataistelu

Kiinassa esiintyy luokkataistelu peittämättömämpänä kuin missään muualla, sillä brittiläiset ja ulkomaalaiset yleensä ovat sinne menneet etupäässä kauppaa ja liikevoittoja varten. Kaikista niistä paikoista, joihin he ovat asettuneet asumaan, on muodostunut liikekeskuksia.

Sensijaan kuin Englannissa tavallisesti puhutaan työläisten ja työnostajain lisäksi vielä kolmannesta puolueesta, "kansasta", sekä hallituksen ja ammattisotilaista, joiden oletetaan olevan tykkänään eristettynä työnantajaluokasta, niin Shanghaissa ovat ulkomaalaiset työnantajat samalla kertaa hallituksena, kunnallisneuvostona, täysillä aseistetun poliisin oikeuksilla, sotilaina myös toimivat ulkomaalaiset työnantajat ja heidän virastotyöläisensä — kauppiaitten vapaaehtoinen armeija.

Brittiläisten sanomalehtien valheet

Britannian porvarillinen lehdistö, joka saa uutisensa valhettelevilta uutistoimistoiltaan, selostaa lukijoilleen Kiinan tapahtumat joko tykkänään valheellisesti tai ainakin vääristettynä. "London Timesissa" julkaistaan joka päivä yksi tai useampi Kiinassa olevien brittiläisten kapitalistien kirjeitä. Mutta kiinalaisten lähettämiä kirjeitä, joissa osotetaan kapitalististen johtomiesten tiedotusten valheellisuus, eivät Britannian porvarilehdet julkaise.

Kiinalaiset selostavat, että Kiinan miehet ja naiset taistelevat vapautensa ja oikeutensa puolesta.

Taisteluun ryhtyessään sanovat he hyvin käsittäneensä ne vastoinkäymiset, ja ne voimat, joita vastaan heidän on taisteltava. He ovat tietäneet, että heitä köyhiä, aseistamattomia, järjestymättömiä "keltaisia eläimiä" vastassa ovat brittiläisten nuorukaisten 45 kaliiberin automaattiset revolverit, vapaaehtoisten kuularuiskut ja sotalaivojen jättiläistykit.

Mutta kukapa heidän asemassaan ollen, peloteltuna ja sorrettuna, ulkomaalaisten herrain hikipajoissa raataen, arkailisi käydä taisteluun tai kuolemaan?

Koiria eikä kiinalaisia lasketa sisään

Kiinalaiset ovat päättäneet vapauttaa itsensä ikeestä, joka murskaa Kiinan miesten, naisten ja lasten henkevyyden ja elämän. Brittiläisillä työläisillä ei ole mitään voitettavana ryhtyessään kilpailemaan hikipajajärjestelmän alaisena työskenteleväin kiinalaisten kanssa. Mutta brittiläisten työläisten tulee omain etujensa tähden pyrkiä kohottamaan kiinalaisten työläisten elämäntasoa "koirain" elämäntasosta, joiden kanssa heidät Shanghaissa luokitellaan. (Shanghaissa on yleisissä puistoissa seuraavanlaisia ilmotuksia: "Koiria eikä kiinalaisia sallita").

Tulkoon pian se päivä, jolloin Itä ja Länsi, mustat, keltaiset ja valkoiset työläiset liittyvät koko maailmaa käsittävään yhteistoimintaan.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ vk. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .... .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta - vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta. ....Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta....$1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. ....$3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI, Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v. $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad. .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00.
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa Vuosikerran hinta $1.75; puolivuosikertaa $1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa 1 vk $1.75 puolivuosikertaa $1.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00; puolivuosik. $3.50
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ vk........ $3.50
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00, ½ vuosik: $3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk........ $1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ vk.. $1.15

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Kahdeksannentoista vuosisadan ranskalainen materialismi

"Mitä on 'materialismi' yleisfilosofisessa mielessä? Materialismi on idealismin suora vastakohta. Idealismi yrittää selvittää kaikki luonnon ilmiöt, kaikki aineen ominaisuudet yksillä tai toisilla hengen ominaisuuksilla. Materialismi päinvastoin. Se pyrkii selittämään psyykilliset ilmiöt yksillä tai toisilla materian (aineen) ominaisuuksilla yhdellä tai toisella ihmis- tai yleensä eläinruumiin organisatsionilla. Kaikki ne filosoofit, joiden silmissä materia on ensimäinen tekijä, kuuluvat materialistien leiriin; kaikki ne, jotka pitävät sellaisena henkeä, ovat idealisteja."—

"Materialismi ja idealismi käsittävät filosofisen aatoksen tärkeimmät suunnat. Tosin on niiden rinnalla miltei aina ollut yksiä tai toisia dualistisia systeemejä, jotka tunnustavat hengen ja aineen itsenäiseksi, eri substansseiksi. Mutta dualismi ei ole koskaan voinut vastata tyydyttävästi kiertämättömään kysymykseen, millä tavalla nämä kaksi eri substanssia, joilla ei ole keskenään mitään yhteistä, voivat vaikuttaa toisiinsa. Siksi ovat johdonmukaisemmat ja syvemmät ajattelijat aina taipuneet monismiin, s.o. ilmiöiden selittämiseen jommankumman perusprinsiipin avulla (monos, kreikkaa, merk. yksi, ainoa). Siinä suhteessa ei ole mitään eroitusta esim. Berkelyn ja Holbachin välillä. Toinen oli johdonmukainen idealisti, toinen oli vähemmän johdonmukainen materialisti, mutta kumpikin olivat monisteja; kumpikin ymmärsi yhtä hyvin dualistisen, siihen asti milteipä enimmin levinneen maailmankatsomuksen pitämättömyyden."

"19:nnen vuosisadan ensimäisellä puoliskolla vallitsi filosofiassa idealistinen monismi; toisella puoliskolla oli tieteessä — jonka kanssa filosofia siihen aikaan kävi täysin yhteen — voitolla materialistinen monismi, tosin ei läheskään johdonmukainen, eikä avomielinen." — —

"Tämän suunnan (edell. vuosis. Holbash ja Helvetius) materialistit kävivät kiihkeätä sanasotaa sen ajan ajattelijain kanssa, jotka, nojautuen tuskin hyvin ymmärtämäänsä Descartes'iin, selittivät, että ihmisellä on vissiä synnynnäisiä, s.o. kokemuksesta riippumattomia, ideoita. Hyläten tämän katsantokannan Ranskan materialistit oikeastaan vain tulkitsivat Locken oppeja, joka jo XVII:n vuosisadan lopulla osotti, että synnynnäisiä ideoita ei ole. Mutta tulkitessaan hänen oppiaan antoivat ranskalaiset materialistit sille johdonmukaisen muodon, varustaen sellaiset i:t pisteillä, joihin Loske hyvin kasvatettuna englantilaisena liberaalina ei halunnut kajota.

"Ranskalaiset materialistit olivat pelottomia, päähän asti johdonmukaisia sensualisteja, s.o. katsoivat kaikkia ihmisen psyykillisiä toimintoja aistimusten muutoksina. (Plehanov ei lähde osottamaan, missä nämä olivat tietämättömiä nykyisen tieteen, esim. kemian ja fysiikan opetuksista. Heidän ansionsa on, että silloisella asteella tekivät mitä ajattelijalta voi vaatia. Usein asetettiin Kant ja nämä vastakkain, mutta he olivat oikeastaan samalla kannalla, vaikka tulivatkin eri tuloksiin yhteiskuntaolojen vaikutuksesta.)

"Ranskalaiset materialistit katsoivat ihmisen koko psyykillistä toimintaa aistimusten (sensations) muutoksina. Psyykillisen toiminnan katsominen tältä kannalta merkitsee kaikkien ihmisen mielteiden käsitteiden ja tunteiden pitämistä häntä ympäröivän ympäristön vaikutuksena. Ranskalaiset materialistit katsoivat näin tätä kysymystä. Yhä uudestaan, hyvin kiihkeästi ja aivan kategoorisesti he selittivät, että ihminen, kaikkine katsomuksineen ja tunteineen, on sitä mitä hänestä tekee ympäristö, s.o. 1. luonto ja 2. yhteiskunta. "Ihminen on kokonaan kasvatusta", vakuuttaa Helvetius, ymmärtäen kasvatus-sanalla koko yhteiskunnallisen vaikutuksen kokonaisuutta.— Tämä käsitys ihmisestä ympäristön hedelmänä oli ranskalaisten materialistien uudistusvaatimusten teoreettisena perusteena. Ja todellakin, jos hän on siltä saanut kaikki luonteensa ominaisuudet, niin on hän saanut m.m. puutteellisuutensakin, ja siis jos tahdotte taistella niitä puutteellisuuksia vastaan on teidän asianmukaisesti muutettava hänen ympäristönsä, ja juuri yhteiskunnallinen ympäristönsä, koska luonto ei tee ihmiset järkeviin yhteiskunnallisiin olosuhteisiin, s.o. sellaisiin, missä jokaisen heidän itsesäilytysvaistonsa lakkaa työntämästä häntä taisteluun muiden kanssa, sovittaakseen yksityisen ihmisen etu koko yhteiskunnan edun kanssa yhteen, — niin hyve ilmestyy itsestään, niinkuin itsestään putoaa maahan kivi, jolta on kannatin otettu pois. Hyvettä ei ole tarpeen saarnata, vaan valmistaa yhteiskunnallisten suhteiden järkevällä järjestämisellä 18:nnen vuosisadan vanhoillisten ja taantumuksellisten onnistui siis saada aikaan, että ranskalaisten materialistien moraalia on näihin asti pidetty egoistisena (itsekkäänä) moraalina. Itse he paljoa oikeammin määrittelivät, että se heillä kokonaan menee politiikaksi."

Tämän käsityksen olisi pitänyt johtua yhteiskunnan kehityshistorian tutkimiseen, mutta ranskalaiset materialistit eivät osanneet edes asettaa kysymystä oikein, sanoo Plehanov. "Kun tuli kysymys ihmiskunnan historiallisesta kehityksestä, unohtivat he sensualistisen katsantokantansa "ihmiseen" nähden yleensä ja, kaikkien sen ajan "valistusmiesten" tavoin, väittivät, että maailmaa (s.o. ihmisten yhteiskunnallisia suhteita) hallitsee mielipide, ajatus. Tässä on perusristiriita, joka vaivasi XVIII vuosisadan materialismia, joka sen kannattajain kirjotuksissa hajosi koko joukoksi toisasteisia, johdannaisia ristiriitoja, niinkuin pankkiseteli vaihdetaan pikkurahaksi."

Väite: Ihminen, kaikkine mielipiteineen, on ympäristön hedelmä ja etupäässä yhteiskunnallisen ympäristön. Tämä on kiertämätön johtopäätös Locken perusväitteestä: ei ole synnynnäisiä ideoita. — — — Vastaväite: Ympäristö, kaikkine ominaisuuksineen on mielipiteen hedelmä. — Tämä on kiertämätön johtopäätös ranskalaisten materialistien historiallisesta filosofiasta.

Tästä perusristiriidasta johtui joukko muita, osottaa Plehanov: Ihmisten mielipiteen määräävät heidän etunsa. Mutta jokainen kansa hyväksyy ja kannattaa vain sitä, mitä pitää hyödyllisenä, s.o. viime kädestä riippuu kaikki mielipiteistä, jotka vallitsevat maailmaa.

Vielä ristiriita: On virhe ajatella, että uskonnollinen moraali esim. kehoitus rakastaa lähimmäistään, olisi auttanut ihmisten siveellistä paranemista. Aatteet ovat ylipäänsä voimattomat. — Mutta historia osottaa, että väärät mielipiteet ovat vaikuttaneet huonoon hallitsemiseen.

Näistä ristiriidoista sanoo Plehanov, että ne ovat eteenpäin vievää lajia. "Ottakaamme perusristiriita: ihmisten mielipiteen määrää ympäristö, ympäristön määrää mielipide. Tästä on sanottava samaa kuin mitä Kant sanoi "antinomioistaan": väite on yhtä oikea kuin vastaväitekin ja epäilemättä ihmisten mielipiteen määrää heidän yhteiskunnallinen ympäristönsä. Ja yhtä epäilemätöntä on, että yksikään kansa ei tyydy sellaiseen yhteiskunnalliseen järjestykseen, joka on kaikkia sen katsomuksia vastaan: se nousee sellaista järjestystä vastaan, uudistaa sen oman käsityksensä mukaan. Siis on totta sekin, että mielipiteet hallitsevat maailmaa. Mutta kuinka nyt kaksi itsestään oikeata väitettä voivat olla vastakkaiset?" "Juttu on hyvin yksinkertainen. Ne ovat keskenään ristiriidassa vain siksi, että me katselemme niitä virheelliseltä kannalta: tältä kannalta näyttää,— ja eittämättä täytyy näyttää — että jos on oikein väite, niin sen vastaväite on väärä, ja päinvastoin. Mutta kun löydätte oikean näkökulman, niin ristiriita katoaa ja jokainen teitä sekoittanut väite näkyy uudessa muodossa: osottautuu, että se täydentää, oikeammin edellyttää toisen väitteen, eikä suinkaan sulje sitä pois, niin että jos tämä väite olisi väärä, olisi toinenkin, joka teistä tuntui ensin sen vastakohdalta. Kuinka nyt löytää tämä oikea näkökanta?"

"Ottakaamme esim. Usein sanottiin, erikoisesti XVIII vuosisadalla, että kunkin kansan valtiorakenne oli sen kansan tapojen edellyttämä. Ja aivan oikein. Kun hävisivät roomalaisten vanhat tasavaltalaiset tavat, niin tasavallan tilalle tuli monarkia. Mutta toiselta puolen, yhä väitettiin, että jonkun kansan tavat ovat sen valtiorakenteen edellyttämät. Tästä ei myöskään voi olla mitään epäilystä. Tosiaankin, mistäs roomalaiset olisivat Heliogabaluksen aikana ottaneet tasavaltalaisia tapoja? Eikö ole ilmeisen selvää, että keisariajan roomalaisten tapojen täytyi olla aivan vastakkaiset kuin tasavaltaiset tavat? Ja jos se on selvää, niin tulemme siihen yleiseen johtopäätökseen, että tavat edellyttävät valtiorakennetta ja valtiorakenne tapoja. Mutta tämähän on ristiriitainen johtopäätös. Arvatenkin olemme tulleet siihen toisen tai toisen väitteemme virheellisyyden takia. Minkä sitten? Halkokaa päätänne kuinka tahdotte, te ette löydä virhettä toisesta eikä toisesta; molemmat ovat ne moitteettomat, koska tosiaankin jokaisen kansan tavat vaikuttavat sen valtiorakenteeseen ja ovat siinä mielessä sen alkusyitä, mutta toiselta puolen ne ovat sen valtiorakenteen edellyttämät ja siinä mielessä sen seuraus. Miten selvitä? Tavallisesti ihmiset tällaisessa tapauksessa tyytyvät vuorovaikutuksen keksintöön: tavat vaikuttavat peruslakiin, perustuslaki tapoihin, — kaikki on selvää kuin jumalan päivä. Mutta ihmiset, tyytymättä moiseen selvyyteen, osottavat kaikkea moitetta ansaitsevaa taipumusta yksipuolisuuteen. Näin ajattelee Venäjällä nykyisin (1890-luvulla, suom. huomautus) melkein koko intelligenssi. Se katselee yhteiskunnallista elämää vuorovaikutuksen kannalta: jokainen elämän puoli vaikuttaa kaikkiin toisiin ja, vuorostaan saa kokea muiden vaikutusta. Vain tällainen katsomus onkin meistä "sosiologin" arvoa vastaava, ja kuka, marxilaisten tapaan, etsii joitakin syvempiä yhteiskunnallisen kehityksen syitä, hän yksinkertaisesti ei muka näe, missä määrin mutkikas on yhteiskuntaelämä. Ranskan valistusmiehet myös taipuvat tähän katsantokantaan, kun tunsivat tarvetta saada järjestykseen katsomuksiaan yhteiskuntaelämästä ratkaista niissävallitsevat ristiriidat. Systemaattisimmatkin älyt heistä (emme tässä puhu Rousseausta, jolla yleensä oli vähän vain yhteistä valistajain kanssa) eivät menneet pitemmälle. Niin on esim. tällainen kanta Montesquieaulla teoksissa "Rooman mahtavuudesta ja rappiosta" sekä "Lakien hengestä". Ja tämä tietenkin on oikea näkökanta. Vuorovaikutus vallitsee kieltämättä yhteiskunnallisen elämän kaikkien puolien kesken. Valitettavasti tämä oikea katsantokanta selvittää niin kovin vähän siitä yksinkertaisesta syystä, että se ei anna mitään tietoa niistä toisiinsa vaikuttavista voimista. Jos valtiorakenne itse edellyttää ne tavat, joihin se vaikuttaa, niin on ilmeistä, että ne tavat eivät ole alkuaan siitä. Samaa on sanottava tavoistakin; jos ne jo edellyttävät sen valtiorakenteen, johon ne vaikuttavat, niin on selvää, että ne eivät ole sitä luoneet. Selviytyäksemme tästä sekasotkusta on meidän löydettävä se historiallinen tekijä, joka aikaan sai sekä sen kansan tavat että sen valtiorakenteen, ja sillä loi myös niiden vuorovaikutuksen itse mahdollisuuden. Jos me löydämme tuolla sen tekijän, niin keksimme etsimämme oikean katsantokannan, ja silloin me vaivatta ratkaisemme meitä nyt härnäävän ristiriidan."

Plehanov huomauttaa, että Helvetius yritti selvittää ihmiskunnan yhteiskunnallista ja älyllistä kehitystä sen aineellisten tarpeiden valossa. Mutta se yritys ei onnistunut, eikä monesta syystä voinutkaan onnistua. Se jäi perinnöksi niille seuraavan vuosisadan ajattelijoille, jotka halusivat jatkaa ranskalaisten materialistien työtä ja jotka — etupäässä Marx — osottivat, että se uudistuva voima, jota 18:nnen vuosisadan valistajat eivät löytäneet, ja joka ristiriidan selvittää, on tuotannon kehitys, ihmistyö, joka muuttaa ihmistä itseään ja yhteiskuntaa, sekä luokkataistelu.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken Lorne Farmari Yhdistyksen kokoukset ensimäinen sunnuntai kuussa Beaver Laken Haalilla, alkaen kello 1 päivällä. Kirjevaihtoosote: Beaver L. L. F. Yhd. Nairn Centre, Box 60, Ont.

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön sihteerin osoite on: A. Hautamäki, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen K. P. Suomalaisen osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai kello 2 päivällä.— Kirjeenvaihto-osote P. O. Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

K.P.S.J. Coteau Hillin osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Sawyer, P. O., Sask., Canada.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin K. P. S. os. työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: K.P.S. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Fort Francesin Kommunistipuolueen suomalaisen kielijärjestön osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Emil Soderholm, Fort Frances, Box 804, Ont., Can.

K. P. S. J. 2:sen piirin Piiritoimikunnan sihteerin osote on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Larder Lake C. K. P. Suomalaisen osaston osote on: Box 10, Larder Lake, Ont.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Long Laken K.P.S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: Wm. Marttinen, Box 237 Copper Cliff, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto-osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

K. P. S. J. Nummolan osaston osote on Box 29, Shaunavan, Sask.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

K. P. S. J. North Branchin osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur, Ont.

C. K. P. S. J. Pottsvillen osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j.pp. Osote: C. K. P. S. J. Pottsvillen osasto, Porcupine, Ont.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla, omalla talolla 316 Bay St., sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan kokous on joka kuukauden ensimäinen tiistai P. Arthurin haalissa, 316 Bay St., kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on samaan paikkaan.

Rosegroven suom. K. P. osaston kokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 1 j. pp. Kirjevaihto-osote: Hilja Hiltunen, Rosegrove, P. O. Ont.

Sault Ste. Marien K. P. S. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukshet toisina alkaen kello 8 i. p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan osasto, osote: Sointula, B. C. Työkokoukset kuukauden 1 ja 3 sunnuntai kello 1. Ohjelmakokoukset samoina päivinä kello 3 i.p.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöör

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

K. S. J:n Toronton Osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

Can. Työläisp. Vancouverin suomal. osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs keskiviikko 7.30 j.pp. 2605 Pender St. E.

K. P. S. J. Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:mas sunnuntai klo 2 j.pp. Postiosote: Quartz, Ont

K. P. S. J. Websters Cornersin osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuukaudessa kello 7.30 Ilalla. Kirjevaihto-osote on K. Kukkola Websters Corners, B. C.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön Keskusviraston ja Näyttämöliiton osote on: Finnish Federation 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan toimisto osotteet ovat:

Ontarion piirin sihteeri Henry Kulmala, 121 Huron St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.

Kalle Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.

V. Valo, P. O. Box 421, Timmins, Ont.

Työläiset: Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

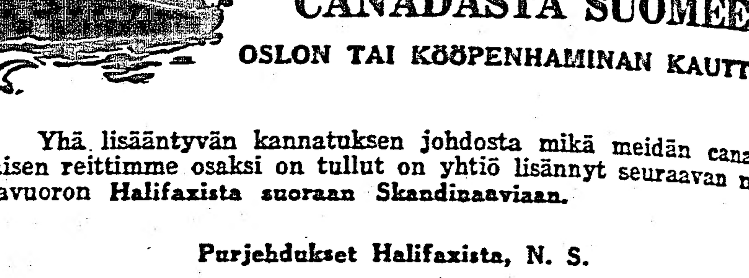

CANADASTA SUOMEEN
OSLON TAI KÖÖPENHAMINAN KAUTTA

Yhä lisääntyvän kannatuksen johdosta mikä meidän canadalaisen reittimme osaksi on tullut on yhtiö lisännyt seuraavan matkavuoron **Halifaxista suoraan Skandinaaviaan.**

Purjehdukset Halifaxista, N. S.

S. S. HELLIG OLAV, Joulukuun 5 p.

ALENNETUT KOLMANNEN LUOKAN edestakaisten matkain hinnat

Säästäkää $45.50 ja ostakaa edestakainen piletti Turkuun Hankoon, Helsinkiin tai Maarianhaminaan **$183.00.**

Erinomaiset mukavuudet kolmannessa luokassa. Hyttejä 2 ja 4 hengelle. Varatkaa hyttipaikka paikalliselta asiamieheltä niin aikaisin kuin mahdollista.

CANADASSA MAKSETTUJA PILETTEJÄ matkustusta varten Suomesta myydään kaikkialle Canadaan.

Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää paikallisen asiamiehen puoleen tai kirjoittakaa yhtiön Canadan Pääkonttoriin:

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
461 Main St. Winnipeg.Can. 51 Upper Water St., Halifax, Can.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICH J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

TEHKÄÄ NYT SUOMI-MATKANNE

RUOTSIN—AMERIKAN LINJA

Halifaxista Suomeen (Göteborgin kautta) 8—9 vuorokaudessa.

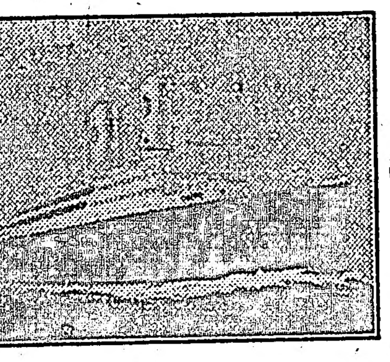

TURISTIMATKAT

HALVAT

KOLMANNESSA LUOKASSA

Suomeen ja takaisin Canadaan maksavat nyt edestakaisin yhteensä vain 186 dollaria, siis

Vain 93 Dollaria

yhtä ylikulkua kohti

NEW YORKISTA
STOCKHOLM ....elok. 1 p.
DROTTNINGHOLM elok 20 p.
STOCKHOLM ....syysk. 10 p.
DROTTNINGHOLM syysk. 19 p.
STOCKHOLM ....lokak. 13 p.
DROTTNINGHOLM lokak. 24 p.
DROTTINGHOLM marras. 21 p.

Toisessa luokassa maksaa kumpikin matka $166 ja cabin luokassa $170.

Matka alkaa ja päättyy linjan omilla laivoilla. Ei mitään tulli- tai passitarkastuksia eikä mitään muita viivytyksiä Ruotsissa.

Tilatkaa hyttipaikat nyt.

Tarkempia tietoja, neuvoja ja piletit saadaan lähimmältä paikallisasiamieheltä tai osotteella

SWEDISH AMERICAN LINE
518 St. Catherine Street, West, Montreal, Que.
470 Main St., Winnipeg, Man.
71 Upper St., Halifax, N.S. 73 Monroe St., Detroit, Mich. 6th floor.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA

Suomalainen Virvoitusjuomaliike

"HOWDY" uusi juoma.

SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.

STAR BOTTLING WORKS

P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Vanha, tunnettu ERKKILÄN LIIKE
Omistajat: ERKKILÄ & MILTON
130 Cumberland Street S., Port Arthur, Ontario.
(Bay kadun kulmauksessa)
— Suosittelee —
MIESTEN JA POIKASTEN VAATETUSTAVARAKAUPPAA
joka on hiljan avattu aivan uusine tavaroineen ja ehdottomasti helpoimmilla hinnoilla, tavaran laatuun nähden paikkakunnalla. **Yksi ja sama hinta kaikille. — Ja.—**
CANADIAN NORTHERN HOTELLIA
rauhallisine ja puhtaine huoneineen.
— sekä —
KAHVILA-, VIRVOKE- JA TUPAKKAMYYMÄLÄÄ.

TWIN CITY BOTTLING WORKS

— Valmistaa —

parhaat pehmeät juomat Fort Williamin ja Port Arthurin piirissä

Kaikki tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella. Tilatkaa koetteeksi. Takaamme että olette tyytyväinen. Osote

TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 Minnesota St. — Puhelin South 2100. — Fort William, Ont.

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.

— Phone 2003 North. —

International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Työläisen tietokirjasto

Tätä edellämainittua kirjastoa tullaan julkaisemaan jatkuvana sarjana

SIINÄ ON ENSIMÄISENÄ KIRJANA KARL MARXIN KIRJOTTAMA

Kommunistinen Manifesti

TOISENA ON KARL MARXIN KIRJOTTAMA

Napoleon III:n Vallankaappaus

Kolmantena on nyt juuri markkinoille laskettu A. Tjumenew'in kirjottama

TYÖN HISTORIA

Tähän sarjaan ei oteta mitään muita paitse tieteellisesti täysin päteviä teoksia. Ne on tarkastettu ennen suomennustyön tekoa sekä täällä että Europassa ja suomentajiksi on valittu ehdottomasti kykeneviä henkilöitä.

Tämän kirjasarjan tarkotuksena on mennä lävitse koko köyhälistöliikkeen sekä sille tärkeitten tiedehaarojen eri puolet, niin että suomalaisilla työläisillä on tilaisuus tutustua kaikkiin tärkeisiin yhteiskunta- ja muihinkin tieteisiin.

Työläisen Tietokirjasto sarjaa tullaan jatkamaan. Seuraava siihen sisältyvä teos tulee olemaan A. Lasovskyn kirjottama MAAILMAN TALOUDELLINEN TYÖVÄENLIIKE.

Kaikkia niitä suomalaisia työläisiä, miehiä ja naisia, joilla on halu saada selvän käsityksen eri asioista, helppotajuisessa muodossa, kehotetaan hankkimaan tämän sarjakirjaston jokaisen teoksen itselleen.

Kommunistisen Manifestin hinta on $1.00, Napoleon Kolmannen Vallankaappauksen hinta 70c ja TYÖN HISTORIAN hinta 80 senttiä.

MUISTAKAA että näitä sarjakirjoja ei oteta kovin suuria painoksia, joten ne voivat loppua aivan lähitulevaisuudessa. Asiamiehille tavallinen alennus. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUS
Box 69 — SUDBURY, ONT.

Vapauden asiamiestoiminnan järjestäminen

Johtokunnan alustus

Vapauden johtokunta on useissa kokouksissaan harkinnut puoluelehtiemme ja kirjallisuusasiamiestemme toiminnan tehostamista ja muutamissa suhteissa uudelleen järjestämistäkin. Näiden harkinnoidensa tuloksena tekee johtokunta nyt järjestömme edustajakokouksen käsittelyä varten seuraavan ehdotelman:

Vapauden liike on viimeisten vuosien ajalla kannattanut hyvästi itsensä, vieläpä tuottanut jonkunverran voittoakin. Mutta vaikkakin järjestömme omistama lehti on saanut Canadan suomalaiselta työväestöltä siinä määrässä kannatusta, että liike on jatkuvasti kulkenut eteenpäin, niin siitä huolimatta on Canadan suomalaisesta työväestöstä vielä huomattavan suuri prosentti meidän järjestömme ja yleensä meidän vaikutuspiirimme ulkopuolella. Tämä ulkopuolella oleva väestö on saatava paljon entistään enemmän meidän järjestömme yhteyteen ja näinollen meidän aatteitamme ja käsityskantojamme omaavaksi. Ja tässä työssä me pidämme yhtenä erittäin tärkeänä seikkana sanomalehdistöämme ja meidän aatteitamme selittävän kirjallisuuden levittämistä.

Edellä jo mainitsimme Vapauden liikkeen olevan taloudellisesti vakaantuneella asteella. Me myöskin uskomme että liikkeemme tulee lähitulevaisuudessakin pääsemään taloudellisesti eteenpäin. Tämän huomioon ottaen pidämme luonnollisena, että Vapauden liikkeen voittovaroja on alettava käyttämään siten, että niiden käytöstä on Canadan suomalaiselle työväestölle aatteellista hyötyä. Ja me emme näe mitään edullisempaa menetelmää täkäläisen suomalaisväestön valistustyössä kuin on meidän puoluelehtiemme ja hyvän, etupäässä aatteitamme selostavan kirjallisuuden levittäminen.

Vapauden johtokunta käsittää, että kiertävien asiamiesten käyttäminen kirjallisuuden levittäjinä sekä lehtiemme tilaajamäärän kohottajina on yksi tehokkain keino mitä tällä alalla voidaan tehdä. Me emme kylläkään ole tietämättömiä siitä seikasta, että kaikellainen levitys ja hankinta työ tulee kiertäviä käyttäen kalliimmaksi kuin mitä paikallisten asiamieskoneistojen toiminnassa ollessa joudutaan maksamaan. Mutta toiselta puolen meillä on sellainen käsitys, että paikallisasiamiesten avulla ei päästä muuta kuin osittaistuloksiin siitä mitä ajamme takaa ja tämän tähden on opittava jotakin uhraamaan. Nykyään maksetaan Vapauden asiamiehille palkkiota, lehtien levityksestä 15 pros. ja kirjojen myynnistä 20 pros. Tällaisella palkkiolla ei tietystikään voida, tiheimmin asutuillakaan seuduilla, pitää kiertävää asiamiestä liikkeellä. Ennakkolaskelmiemme mukaan pitää kiertävälle maksaa keskiarvoisesti, pohjapalkkaa $50.00 kuukaudessa ja sen lisäksi rautatiekulut ja vaikeasti luoksepäästäville paikoille hevoskyydit ja vähintään 15 pros. kaikesta tehdystä liikkeestä. Tällaisella palkalla ja palkkiolla tulee asiamiehen liikkeellä pitäminen maksamaan noin 30 pros. tehdystä liikevaihdosta.

Todennäkösiesti siis tulisivat asiamiespalkkiot nousemaan noin 12 tai 13 prosentilla. Mutta vaikka tällainen uhraus tehdäänkin, niin se kannattaa yksistään kylmien numeroittenkin mukaan. On muistettava, että kun kerran sanomalehteä julkaisemme, niin suurimmat kustannukset ovat siinä kun saadaan yksi lehti kutakin numeroa valmiiksi, jotavastoin seuraavat lehdet ovat verrattain halpoja. Jos siis lehtemme tilaajamäärä kasvaa niin kasvaa se juuri näillä halvoilla kappaleilla ja jo tätä tietä saadaan huomattavasti takaisin siitä mitä asiamiespalkkion korottamisella menetetään. Selvää on myöskin se, että mitä enemmän jollakin lehdellä on tilaajia, sitä huomattavammin se vaikuttaa vastustavan lehden menekkiä ja mitä vähemmän vastustavia lehtiä leviää, sitä vähemmän ne millään tavalla kiinnittävät työläisten huomiota ja niin kiintyy työläisten huomio meihin ja sitä tietä taloudellisetkin arvot muuttuvat meille edullisemmiksi.

Mutta meidän ei tarvitsekaan, eikä ole edes oikeinkaan, laskea kaikkea vaan numeroissa. Oikeastaan meidän pitää oppia käsittämään näitä yhteisiä liikkeitämme sellaisina, joiden pääasiallisena tehtävänä on aatteiden ja käsityskantamme levittäminen ja selventäminen ja että kaikki taloudelliset saavutuksemme ovat taisteltavat aatteellisen etumme eikä minkään muun tähden.

Kiertäville maksettavista palkoista jo ennemmin mainitsimme, että pohjapalkkaa on maksettava ainakin $50.00 kuukaudessa. Näin korkeaa pohjapalkkaa ehdotamme siksi, että kiertävän ei tarvitsisi, elääkseen, turvautua huonon ja helposti kaupaksikäyvän kirjallisuuden ja muun vähemmän arvokkaan tavaran myymiseen, vaan että hänen kannattaisi koettaa saada etupäässä hyvää kirjallisuutta kaupaksi. Toiseltapuolen on tietystikin tärkeätä ottaa huomioon, että $50.00 pohjapalkka voidaan maksaa ainoastaan vissin työn suorittamisesta, eikä vaan siitä, että henkilö on liikkeellä ja nimellisesti täyttää kiertävän asiamiehen paikan. Voitaisiin sanoa, että ainakin $400.00 tai $500.00 liikevaihto kuukaudessa pitää tapahtua, ennenkuin tällaista pohjapalkkaa voidaan maksaa. Ja me puolestamme emme pidä $400.00 tai $500.00 liikevaihtoa ollenkaan vaikeana, etenkään kun otetaan huomioon se, että alueella, jossa kiertävä kulkee, paikallisten asiamiesten tehtävät lopetetaan, jonka seikan haluamme tässä erikoisesti painostaa.

Viime vuosien kokemuksesta tiedetään kiertävien asiamiesten matkoillaan myyneen hiukan heikompaakin, joskaan ei koskaan ala-arvoista kirjallisuutta. Tämän vaikuttaa se, että halpahintaisten jännitysromaanien myynti on helpompaa kuin raskaan, etenkin puolueemme kirjallisuuden myynti. Mutta saman aikasesti, kun kiertävät ovat myyneet romaaneja, ovat he, etupäässä, myyneet arvokkainta saatavissa olevaa kirjallisuutta huomattavasti enemmän kuin romaaneja. Ja onhan selvää, että aina tullaan arvokasta nk. maailmankirjallisuutta puoluekirjallisuutemme rinnalla myymään. Kysymys on vaan siitä, että voimme puoluekirjallisuuden myynnin pitää etutilalla, joka taas on mahdollista ainoastaan sillä ehdolla, että kiertävät saavat senverran pohjapalkkaa, että heillä on tilaisuutta tehdä muutakin eikä yksinomaan businesta.

Mutta Vapauden johtokunta ei halua varomattomasti menetellen viedä tätä asiaa eteenpäin. Siksipä ehdotammekin kiertävän asiamiehen asettamista ainoastaan yhteen piiriin, josta täten muodostuu jonkunlainen kokeilupiiri ja jos tällaisessa kokeilupiirissä kiertävää käyttämällä onnistutaan, niin vasta sen jälestä laajennettakoon kiertävien asiamiesten käyttöä toisiinkin piireihin. Tällaiseksi kokeilupiiriksi ehdotamme Pohjois-Ontariota, johon kuuluu Cobalt, Timmins, So. Porcupinen ja useat muut paikkakunnat. Tätä piiriä ehdotamme siksi, että se on nykyään ainoa piiri, jossa työt ovat kohtalaisen hyvässä käynnissä, joskin sielläkin on nyt enemmän työttömyyttä kuin mitä siellä on ollut vuosikausiin. Toisena syynä on se, että meidän mielestämme tuolla alueella, olosuhteet huomioon ottaen, on puolueemme lehtien ja kirjallisuuden menekki ollut pienempää kuin mitä se pitäisi olla, jos vaan työtä tehdään enemmän aikaa ja vaivoja säästämättä.

Nk. tupa-agitatsionin kiinteästi kiertävän tehtäviin liittämistä emme lähde painostamaan, sillä se on asia, joka riippuu suuressa määrässä siitä, minkälaisella henkilöllä tuo paikka voidaan täyttää. On mahdollista, että jos tupa-agitatsioni liitettäisiin asiamiestehtävien yhteyteen, niin kukaan henkilö ei voisi pitkästikään paikkaa täyttää sentähden, että häneltä vaadittaisiin liian paljon ja kahdelle eri suunnalle. Sitäpaitsi asiamiestoimen kunnolla suorittaminen antaa jatkuvasti työtä niin paljon, että on mahdotonta edes puhuakaan muiden työalojen sen yhteyteen liittämisestä. Mutta kun kiertävän asiamiehen toiminta kaikesta huolimatta on jo itsestään, luonteensa puolesta, tupa-agitatsionin tekemistä, ja kun toiseltapuolen on edullista saada alueen piirikomitea jollakin tavalla kiinteästi sidotuksi huolehtimaan kiertävän matkojen onnistumisesta, niin olisi hyvä, että piirikomiteain rahastosta maksettaisiin joku osuus kiertävän pohjapalkasta. Tämä on mielestämme aivan luonnollista jo senkin tähden, että kiertävän työskentely varmasti tuottaa piirin rahastollekin aineellisia tuloksia, jota seikkaa emme pidä tarpeellisena lähteä tässä tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin selostamaan.

Port Arthurin uutisia

Avustusta Nova Scotian lakkolaisten hyväksi. Olemme saaneet Budan tovereilta vastaanottaa rahalähetyksen $27.00, jonka sikäläiset toverit ovat saaneet toimeenpanemista iltamista Nova Scotian lakkolaisten hyväksi. Olemme sanotun summan lähettäneet Kommunistipuolueen tp. komitealle, joka huolehtii rahojen perille saapumisesta. — Vapaus, Port Arthur.

Ensimäiset autot ajaneet läpi Nipigosta Port Arthuriin. T.k. 22 päivä saapuivat F. Koski ja E. Mickelson autoillaan Nipigosta tänne Port Arthuriin. Matka kestäen kuusi tuntia. Tie on vasta saatu hakattua lävitse, joten toisin paikoin siinä on varsin huonoja kohtia, joiden läpi on vaikea päästä. Toisin paikoin tie on jo varsin käyttökuntoinen.

Sotamarski Haigin kunniaksi juhlittiin t.k. 22 päivä. Mainittu suuruus oli mailmansodan aikana brittiläisten joukkojen ylikomentajana. Täällä piti suuruus juhlaparaatin yhteydessä puheen, jossa tietysti loihti esiin sotilaallista innostusta uuden verileikin varalta, että tarpeen sattuessa taas saataisiin uskollisia "isänmaan puolustajia". Eikä ihme, että sellaistakin agitatsionia pitää tehdä oikein mahtipontisesti. Ovathan viime sodan katkerat ja veriset muistot vielä niin tuoreita niille, jotka menettivät poikansa, sulhonsa tai muut omaisensa tuossa helvetillisessä leikissä. Miten kauan vielä työläisetkin kulkevat tuollaisten sotaisten haamujen jäljessä ja ottavat osaa heidän juhlaparaatteihinsa? Pitäisi antaa sen juhlia, joka sotaa tahtoo, ja siitä hyötyy. Työläisten yhteinen tunnus olkoon: alas imperialistiset sodat!

Missä ovat rintamanaiset? Onko jokainen nainen tietoinen tehtävästään? Nyt kun varsinainen "Toverittaren" levityskausi alkaa elok. 1 p. ja loppuu elok. 31 päivä, niin lienee paikallaan kysyä: "Missä ovat rintamanaiset?" Ovatko "Toverittaren" tämän ympäristön asiamiehet huomanneet katsoa aikaisemmin ilmotusta lehdistä? Tässä kysymyksessä ei ole miehiäkään aivan sivuutettu, mutta kunniatilalle kuitenkin tulevat naiset "Toverittaren" levityskilpailussa. Näyttäkäämme, että Port Arthurin ympäristön naiset eivät ole mitään nollia tässä enempää kuin muissakaan asioissa, mihin he vaan ryhtyvät. Siis naisarmeija vilkkaaseen toimintaan ja jokaiselle kunnon kansalaiselle "Toveritar".

"Bolshevikit ryöstöretkellä Kuusamossa". Täkäläinen paperi, jota tunnetaan nimeltä "Canadan Uutinen", tietää kertoa, että bolshevikin paholaiset ovat tulleet rajan yli ja varastaneet eräästä köyhästä perheestä Kuusamosta leivät, voit, kalat ja kaikki mitä irti ovat saaneet. Aijai miten tarmokkaaksi köyhien puolustajaksi Uutisriepu lyöttäytyy, jättäen kuitenkin sanomatta, veivätkö vorot vielä ne petäjästä tehdyt kirkonkellotkin — ja tappoivatko mainitsemansa torpan väen, kuten tavallisesti bolshevikit tekevät. — Uutisessa ei myös mainita sitä seikkaa, että oliko ryöstömääräyksen antanut Sinovjev, joka ne muutkin määräykset ja tokumentit aina lähettää. Eihän nykypäivänä enää tapahdu mitään pahaa jos ei sitä panna bolshevikien syyksi, joista Sinovjev on pääpukari, kaiken pahuuden alku ja juuri.

K. P. Port Arthurin osaston naisjaosto teki iltama-vierailumatkan Kivikoskelle t.k. 23 päivänä. Iltamat onnistuivat paremmin kuin oli edeltäpäin osattu toivoakaan. Yleisöä oli haali aivan ääriään myöten täynnä.

Nipigolaiset huomatkaa! Suurta, kaunista tulossa. K. P. Port Arthurin osaston näytelmäseura tekee vierailumatkan Nipigon osaston talolle elok. 15—16 p:nä. 15 päivän iltana näytellään kuuluisa laulunäytelmä "Kosijat". Näytelmä on mitä kaunein, joten kenenkään ei sovi sivuuttaa tätä kuuluisuutta näkemättä sitä. 16 päivän iltana esitetään "Rakkauden diktatuuri." Jokaisen, joka vähänkin ymmärtää rakkaudesta, ei kannata jättää näkemättä tätä näytelmää, se on opiksi nuorille, sekä vanhempienkin hienompia tunteita hivelee. Muuta ohjelmaa myös tulee olemaan virkistykseksi. No en mene nyt niitä kaikkia huutelemaan, mitä siellä tullaan näkemään, ettei tule liikaa. — M.

Eri paikkakunnilta

TIMMINS, ONT.

Näyttääpä siltä, että kaikki ovat ottaneet kesälomaa, koska eivät edes ehdi pikkusta pätkää lehteen kirjottamaan, vaikka asioita olisi oikein kuormakaupalla. Näyttää olevan sama tauti kaikissa, jotka ottavat lehtiraportterin viran tahi tehtävän. Kokouksessa ollaan innokkaita, mutta sitten, kun tulee kirjottamisen aika, tauti alkaa vaivata, ja se ei lopu ennenkuin saa saman lääkkeen kuin toisetkin, nimittäin valitaan uusi ja samoille lääkkeille.

Kirveellä pää halki. Joku aika sitten oli muuan aviomies löytänyt vaimonsa vierestä vieraat kylkiluut ja äijäkös tuosta suuttua tomahti ja veti toista kirveellä kalloon niin että henki meni. Asian alku ja loppu on seuraavanlainen. Erääseen ranskalaiseen, joka on asunut täällä joitakin aikoja, oli tullut kyläilemään muuan nuorukainen noin parinkymmenen kahden paikkeilla oleva, kuulopuheiden mukaan entinen akan hellu. Murhan edellisenä iltana olivat vieras ja talonväki käyneet liikkuvissa kuvissa, menneet sieltä kotia ja ruvenneet levolle. Mutta aamupuolella yötä oli vaimo hiipinyt entisen hellunsa viereen ukon tietämättä. Ukko kun heräsi, ja näki että vaimo on poissa, niin lähti haeskelemaan ja löysikin hänet vieraansa vierestä. Silloin ei muuta kun kirves esille ja vieraalta pää halki. Mies kuoli paria tuntia myöhemmin. Murhaaja riensi heti asiasta ilmottamaan poliiseille, ja antoi vangita itsensä. Nyt ovat sekä mies, että vaimo putkassa odottamassa tuomiotaan.

Työläinen pahoinpitelyn alaisena. Suomalaisten keskuudessa tunnetulla Wallingworthin sahamyllyllä joutui eräs ranskalainen lautain taaplaaja isäntänsä mukiloitavaksi tupakan poltosta. Isäntä eli sahan omistaja näki miehen tupakoivan ja ilman sanaa sanomatta hyökkäsi hänen päälleen, ja olisi kai tappanut miehen, mutta miehen veli riensi apuun, heittäen isännöitsijän pois veljensä niskasta. Veljekset olisivat kylläkin suoriutuneet herrusta, mutta kun apuun rienti herrun veli, niin toisen veljeksistä täytyi lähteä juoksemaan pakoon hypäten jokeen, josta kuitenkin pelastui, toinen jääden avuttomana makaamaan maahan. Vaan isännöitsijän veli kun huomasi hänet maassa makaavan, niin alkoi uudestaan hakkaamaan miestä ja kukatiesi olisi pieksänyt hänet hengiltä, mutta siihen kerkesi jo poliisiakin apuun. Nyt on isäntä putkassa ja työmiehensä sairaalassa. Saapa nähdä, miten lainkoura tähänkin asiaan suhtautuu?

Täkäläisessä kaivosmiesten sairaalassa on viikon ajalla kuollut kaksi suomalaista, Niilo Koskinen ja Kalle Kari. Molemmat yksinäisiä miehiä, iältään vähän yli parinkymmenen.

Työmaat. Tämä Timmins on ennen aikaan ollut hyvä perukka, mutta nykyään näyttää olevan työn saanti hyvin tiukalla. Miehiä on tarjolla monia satoja. Suurimpia työmaita on kai nykyään — ottamatta huomioon kaivantoja — kauntin tien teko. Siinäkin maksetaan vain 30 senttiä tunnilta ja työhön pyrkijöitä on vaikka kuinka paljo. Tänne ei tarvitse kenenkään lähteä siinä toivossa, että saisi käsivartensa kaupaksi. Työttömiä on liiankin paljo. — Olav.

WHITE FISH, ONT.

Osastomme kesäjuhlista ei ole kuulunut vielä hiiskahdustakaan, vaikka ne ovat jo aivan ovella. Niistä tuleekin mahtavammat kuin entisistä juhlistamme, sillä niitä pidetään kahtena päivänä. En lähde tässä niistä aivan juurta jaksain selittämään, voin vain sivumennen mainita, että kyllä näistä juhlista katsomisen arvoiset tulee, koska ovat varanneet kaksi näytelmääkin. Lauantaina elokuun 8 päivän illalla esitetään kesävieraitten toimesta "Retusen velkojat", joka varmaan saa nauruhermot liikkeelle, vaikka vähän lujemmastakin. Tilaisuudessa esitetään paljo muutakin ohjelmaa.

Sunnuntaina kello 10 aamupäivällä alkavat urheilukilpailut miehille, naisille ja lapsille. Kilpailuihin voi ottaa osaa ainoastaan Kommunistipuolueen jäsenet.

Urheilujen loputtua seuraa henkinen ohjelma, josta mainittakoon puhe, runoja, lauluja y.m. Illalla esitetään kolminäytöksinen kappale "Savon sydämessä", kuvaten entistä maalaiselämää, joka on alusta loppuun saakka hermoja kutkuttavaa, joten ei kenenkään pitäisi jättää sitä näkemättä.

Ravintola tulee olemaan monipuolinen, joten vieraanpaikkakuntalaisten ei tarvitse olla nälissään. Juhlilla tavataan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Katsokaa ilmotusta myöhemmin. — Yksi joukosta.

PÖYTÄKIRJA

tehty Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunion kokouksessa Sault Ste. Mariessa, Ont., heinäk. 17 p., 1925.

1 pyk. Puheenjohtajaksi kokoukselle valittiin Tom Holm ja kirjurina toimi sihteeri.

2 pyk. Katsottiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi, koska ilmotus on ollut "Vapaudessa" ensi kerran 10 päivää ennen kokouspäivää.

3 pyk. Luettiin tp. komitean pöytäkirja toukokuun 25 ja 26 päivältä.

4 pyk. Otettiin keskusteltavaksi Ontarion piirin päämajaa muuttaminen Timminsiin. Pitkän ja monipuolisen harkinnan jälkeen päätettiin piirin päämaja edelleen pitää Soossa.

5 pyk. Keskusteltiin Keski-Ontarion piiritoimikunnalta tulleen kirjelmän johdosta, kiertävän yleisjärjestäjän palkkaamiseksi uniolle. Päätökseksi tuli, että ei tällä kertaa lähetetä. Tulevaisuudessa jos nähdään välttämättömäksi.

6 pyk. K. P. keskusvirastolta oli tullut vastaus union tp. komitean kirjelmän yhteistoiminnan alkamiseksi uniomme eteenpäin viemiseksi. Vastauksessa kehotetaan kääntymään suoraan niiden K. P. osastojen puoleen missä yhteistoiminta on mahdollista.

7 pyk. Ehdotettiin ja kannatettiin "toiminnankomiteain" perustamista Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunion ja K. P. jäsenistä K. P. jokaisen osaston yhteyteen, missä se vaan on mahdollista. Näiden komiteain tehtävänä on työmaalähettien järjestäminen sellaisiin paikkoihin missä kulloinkin nähdään tarpeelliseksi. Tällä toiminnankomitealla union toimeenpanevan komitean kanssa olkoon valta työmaalähettien aineelliseen avustukseen silloin kun näkevät tarpeelliseksi ja välttämättömäksi.

8 pyk. Varojen hankkimiseksi union järjestämistyön edistämiseksi ehdotettiin ja kannatettiin, että käännytään K. P. piirivirastojen puoleen vaatimuksella, että piiritoimikunnat velvottavat K. P. osastot pitämään yhdet iltamat elokuun aikana ja niistä kertyneet varat viipymättä lähetettävä union Ontarion piirin päämajaan.

9 pyk. Henry Kulmalalle annettiin ero union sihteerin virasta ja tilalle valittiin E. Kuusela $15.00 kuukausipalkalla. Vaan jos toiminta laajenee, olkoon tp. komitealla valta nostaa palkkaa. Ei kuitenkaan yli $30.00.

10 pyk. Valittiin kolmihenkinen toiminnankomitea. Valituksi tulivat: E. Kuusela, Tom Holm ja Henry Kulmala.

11 pyk. Bruno ja Kalle Nevalan todistukset päätettiin julaista "Vapaudessa".

12 pyk. Ehdotettiin vietäväksi K. P. Soon osaston työkokoukselle ehdotus alustuksen tekemiseksi piirikonventsionille, että Canadan Puutavaratyöläisten teollisuusunion jäsenet olisivat saman arvoisia K. P. jäsenten kanssa ottamaan osaa K. P. osastojen ja alaosastojen järjestämiin voimistelu- ja urheilukilpailuihin.

13 pyk. Union tilikertomus elokuun 8 päivästä 1924 toukokuun 31 päivään 1925 luettiin ja hyväksyttiin tilintarkastajien lausunnon perusteella.

14 pyk. Tilintarkastajiksi uniolle valittiin Eino Perkiö ja Wm. Lehtinen.

15 pyk. Kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Lauri Laine ja Niko Piispanen.

Henry Kulmala, sihteeri.

Olemme tarkastaneet ylläolevan pöytäkirjan ja havainneet sen kokouksen keskustelun ja päätösten mukaisesti tehdyksi.

Lauri Laine. Niko Piispanen.
Pöytäkirjan tarkastajat.

Elämään kyllästyminen

on nykyisen yhteiskunnan yksi huomattavimpia piirteitä. Porvarillisissa piireissä on tämä väsymys saanut suurta jalansijaa ja työväestökään ei ole säästynyt tästä sairaudesta.

Elämäänkyllästyminen on sairautta, joka imee ravintoansa sairaan yhteiskunnan maaperästä. Kapitalistisen yhteiskunnan taloudellinen alaspäinmeno on synnyttänyt yleisen elämisen epävarmuuden kaikkialla. Kun on työttömyyttä, kurjuutta, ahdinkoa jatkuvasti, seuraa siitä ennen pitkää tunteellisissa, ajattelevissa tai heikoissa ihmisluonteissa "antaa mennä"-ajatus. Ruvetaan elämään kuin tämä päivä olisi viimeinen. Vanhojen epikuurolaisten lempilause: "Juokaamme, syökäämme: huomenna meidän täytyy kuolla", saa valtoihinsa ihmisjoukkoja kuin tuli tappuroita.

Tästä elämäänväsymyksestä johtuu m. m. juoppouden kirous, joka niin laajalti on vallannut työläispiirejäkin, että todella voimakas vastatoiminta on välttämätöntä, jos aiotaan pelastaa suuret työläisjoukot tuhoutumasta. Eivät ainoastaan miehet, vaan vieläpä naisetkin vajoavat samaan kadotukseen. Olemme nähneet nuorten tyttöjenkin horjuvan viinahöyryissä. Ja se on hirveää nähdä!

Porvaristo kyllä riemuitsee nähdessään tämän. Mitä useampi pirtulasi kallistetaan, sitä useampi työväenlehti jää lukematta ja luokkavelvollisuus täyttämättä. Ajatuskin sumentuu siinä määrässä, ettei enää omaa viheliäisyyttään tajua. Sellaista työväestöä on helppo hallita ja riistää!

Mutta porvarillisen maailman elämäänkyllästymiselle on lyötävä voimakas sulku. Kapitalistein keittämän myrkyn ei tule virrata luokkamme tyttärien ja poikien tuhoksi. Meidän täytyy taistella viinan saatanallista valtaa vastaan ja armotta! Joka joukossamme sitä suosii, hän ei ansaitse toverin nimeä eikä kunnioitusta.

Työväenluokan on opittava muistamaan, että sille kuuluu tulevaisuus. Vaikka tämä päivä onkin synkkä ja kaikki näyttää raskaalta, painostavalta, niin ei kumminkaan epätoivoon syytä ole eikä saa olla. Työväenluokka, jolle kuuluu tulevaisuuden valtakunta, on kaiken perillinen tässä hukkuvassa laivassa — porvarillisessa yhteiskunnassa. Työväenluokan täytyy silloin, kun porvaristo juo ja mässää viimeistä valtakauttansa, kohottaa katseensa tulevaisuutta kohti. Tulevaisuus, se vaatii työväenluokalta tänään taistelua ja ponnistusta. Antautukaamme siihen koko olemuksemme voimalla ja katso: elämän tyhjyyden täytyy väistyä taistelun riemussa.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Internationalen laajentaminen

Kiinassa tapahtuva liike näyttääkin olevan paljon voimakkaampi, kuin mitä alussa osattiin arvioidakaan. Osa porvaristoa kylläkin näyttää alkavan horjua ja olla taipuvainen sovintoon ulkolaisten imperialistien kanssa. Osa kenraalikunnasta ja ylempiä virkamiehiä on suorastaan esiintynyt kansallisen liikkeen pettäjinä.

Mutta jos niin kutsutut yläluokat tai osa siitä, pettävät, kuten odottaa voitiinkin, kansallisen liikkeen, niin jää valtava Kiinan kansanjoukko kuitenkin liikkeelle uskolliseksi, valmiiksi taistelemaan sitkeästi sen puolesta. Keskiluokat — sivistyneistö, pikkukauppiaat, pienet virkamiehet — kulkevat työläisten mukana tai ainakin seuraavat heitä.

Kaikkien maiden työtäekevien kansainvälinen solidaarisuus oli Kiinan proletariaatin puolella heti heidän ottaessaan ensimäisiä historiallisia askeleitaan. Sitten kun Kiinan työläiset liittyvät Internatsionaaleen, avautuu mailman historiassa uusi sivu.

Nyt on osottautunut, että kaikista, niin kutsuttujen sivistysmaiden työväen puolueista ainoastaan kommunistiset puolueet ovat rientäneet ei ainoastaan sanoin, vaan myöskin teoin auttamaan ja tukemaan taistelevia Kiinan työläisiä. Sosialidemokraatit ja erilaiset demokraattiset ammattijärjestöt ovat pyrkineet sivuun Kiinan vallankumouksen avustamisesta.

Kiinan proletariaatti saa taisteluissaan tarvittavan kokemuksen. Se tulee vakuutetuksi siitä, että ainoastaan Komintern ja Punainen Profintern ovat valmiit tulemaan avuksi sorretuille kansoille.

Voidaan uskoa, että ainoastaan Kominternin ja Profinternin lipun alla tulee edelleen kehittymään työtätekevien joukkojen taistelu vapautumisen puolesta.

Bulgarian sosialidemokraatit ja Tsankovin hallitus

Kukaan ei voi väittää sitä tosiasiaa vastaan, että «professori» Tsankovin hallitukselle ei mikään nykypäivien porvarillinen hallitus vedä julmuuksissa vertoja. Tämä «professori» on pyövelien sankari. Vieläpä Englanninkin diplomaatit, joiden kontolla on niin paljon ympäri mailmaa harjotettuja julmuuksia, punastuvat häpeästä, jos heitä rinnastetaan tuohon bulgarialaisen kulttuurin sankariin ja hänen töihinsä. Tsankovin pyövelikirveet ja hirttolaitteet toimivat väsymättä edelleenkin ja työläisten ja talonpoikain veri valuu virtanaan. Mailman työläisten ja talonpoikain keskuudessa onkin Tsankovin nimellä mitä pöyristyttävin kaiku.

Ja kaiken tämän yhteydessä Bulgarian sosialidemokraattinen puolue tekee kaiken voitavansa auttaakseen pyövelihallitusta työläisten ja talonpoikain vainoamisessa. Ei missään ole sosialidemokraattien palvelukset vastavallankumoukselle saaneet niin räikeitä ja karkeita ilmenemismuotoja kuin Bulgariassa.

Samaan aikaan, kun koko Bulgarian maa on kyllästytetty tapettujen työläisten ja talonpoikain verestä, rientää Bulgarian sosialidemokraattisen puolueen johtaja Pastuhov vakuuttamaan, että Bulgariassa tapahtuneet murhatyöt ovat bolshevistisen agitatsionin seurauksia ja että «niitä tuetaan Moskovasta käsin». Ja tämä villin valhe- ja syytöstulvan sankari jatkaa, että «Moskovan pyrkimyksiin ja etuihin kuuluu ei vain Tsankovin kukistaminen, vaan myös yleisen anarkian aikaansaaminen Bulgariaan».

Tervejärkisestä ihmisestä tuntuu tämä puhe jo sekapäiseltä tai ainakin lapselliselta. Sillä miten «Moskovan» etuihin kuuluisi yleisen anarkian aikaansaaminen Bulgariaan? Tai ehkäpä «Moskova» pelkää, että herra Tsankov Napoleonin tavoin tulee valloitusretkelle sinne? Vain tällä tavoin asettamalla kysymyksen voi täysin käsittää Pastuhovin sekapäisyyden.

Mutta tällä esiintymisellä on oma logiikkansa ja omat tarkotuksensa. Pastuhov tietää, että kansainvälinen porvaristo on tunnustellut ja tunnustelee maaperää, eikö jotenkuten voisi antaa iskun neuvostovallalle. Herra Pastuhov tietää, että porvaristo valmistellessaan tuota askelta, koettaa valheen ja provokatsionin avulla peloitella porvarimaiden yleistä mielipidettä ja uskotella bolshevikien pyrkivän yleiseen anarkiaan kaikkialla.

Ja tämä sosialidemokraattinen johtaja rientää avuksi Tsankoville, ylistäen hänen pyövelitöitään ja lasketellen järjettömyyksiään «Moskovan eduista», mistä taasen saa porvaristolta asianomaisen kiitoksen ja palkkion.

Suhteessaan Bulgarian työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin menee Pastuhov julkeudessaan mikäli mahdollista vieläkin pitemmälle. Hän lausuu: «Bulgarian sosialidemokraatit tunnustavat, että Tsankovin hallitus ei ole syypää Bulgarian verisiin tapahtumiin». Kaikkeen ovat kommunistit syypäitä. Ja «työläisten ja talonpoikain yhtenäisen rintaman voitto olisi vain huonontanut tilannetta Bulgariassa». Toisin sanoen ei siis Tsankov ole syypää, vaan ovat työläiset ja talonpojat syypäitä työläisten ja talonpoikain joukkomurhiin.

Sosialidemokratia on harvoin puhunut näin selvää kieltä vastavallankumouksen puolesta. Tämä Pastuhovin esiintyminen tulee maalaamaan sosialidemokraatit työläisten ja talonpoikain silmissä entistä mustemmiksi taantumuksen apureiksi.

Ruotsin ammattijärjestö ja fascistit

Äskettäin kääntyivät Ruotsin kommunistipuolue ja kommunistinen nuorisoliitto maan ammattijärjestön puoleen kehotuksella, että se kutsuisi koolle konferenssin, jonka tehtävänä olisi taistelun organisoiminen fascismivaaraa vastaan, koska oli paikallaan, että «ammattijärjestö, joka maan suurimpana järjestönä käsittää eri työväenliikkeen ajatussuuntia», on tällaisen organisoimistyön johdossa.

Ammattijärjestö ei ole kuitenkaan vastannut mitään tähän vetoomukseen. «Ei edes fascististen järjestöjen avoin esiintyminen voi herättää herroja Barnhus-kadulla (Kansantalolla)», kirjottaa «Politiken». Mutta fascistit eivät nuku. Määrätietoisina organisoivat nämä joukkojaan työväenluokkaa vastaan. N.k. rykmenttiyhdistysten naamion suojassa kasvavat työnostajien asestetut joukot kuin sienet maasta. Fascistit ovat menneet jopa niin pitkälle julkeudessa, että ovat armeijahallinnan tykistödepartementin kautta pyytäneet sosialidemokraattiselta hallitukselta saada käyttää kuularuiskuja työväenluokkaa vastaan.

Miksi sitten vaikenee ammattijärjestö? Tässä asiassa ei ammattijärjestön herrain käy laatuun selviytyä moittimalla kommunisteja «siivottomasta kielenkäytöstä», kuten sosialidemokraattien valtuustoryhmän Suomen herraskaisten juominkeja koskevassa asiassa. Miksi eivät herrat sano totuutta? Jätetäänkö Ruotsin työväenluokka mustain ryhmäkuntain käsiin? Eivätkö ne 360,000 työläistä, jotka ovat järjestyneet ammattijärjestössä, saa edes tilaisuutta edustajainsa kautta yleisessä työväenkonferenssissa sanoa ajatustaan keinoista, joita on käytettävä taistelussa uhkaavaa vaaraa vastaan?

Työläiset tahtovat saada vastauksen. Aikooko ammattijärjestö tehdä jotakin vastustaakseen fascismia?», kysyy «Politiken» lopuksi.

Valkopresidentin vierailu Ruotsissa — painokanne työväenlehdelle

Valko-Suomen presidentin vierailu Ruotsissa on aiheuttanut sanomalehtisodan. Kommunistilehti «Politiken» on saanut kanteen. Oikeastaan aiheutuikin sanomalehtisota «Politikenin» kirjotuksen johdosta. Lehti näet tervehti valkoisen maan päämiestä muistuttamalla minkälainen «oikeusvaltio» Suomi todellisuudessa on. Tukholmassa oleva valkoisen Suomen ministeri kiinnitti Ruotsin hallituksen huomiota tähän kirjotukseen ja seurauksena siitä oli se, että lehti sai kanteen.

«Politiken» kirjottaa saamansa kanteen johdosta, että niin hyvin sosialidemokraattinen kuin liberaalinen lehdistö on kokonaan unohtanut ajanjakson, jolloin sitäkin vainosi vallassaoleva mahti. Tällaisen vainon alaisena ovat nyt kommunistilehdet, tosin sillä erotuksella, että vainoa on nyt harjottamassa sanavapauden entiset esitaistelijat. Niinpä pitää «Ny Tid» kannetta täysin oikeutettuna «ottaen huomioon oman maan ja Suomen arvokkuuden.» Ja kuitenkin on tämänkin lehden toimittajaa itseään kerran kohdannut painovapauslain kova koura porvarillisen yhteiskunnan käsityksen mukaan halventavan lausunnon johdosta ent. keisari Wilhelmistä, ja miehen olisi niin ollen pitänyt olla puhevapauden kannalla. Ruotsi ei näinmuodoin olisi voinut säilyttää arvokkuuttaan, jos Ruotsin työläiset olisivat saaneet kuulla totuuden.

Sos.-dem. lehti Östergötland Folkblad taas sanoo «Politikenin» artikkelillaan «alentaneen Ruotsin lehdistön arvonantoa» ja pitää kannetta siitä suotavana, sama lehti, joka muiden sos.-dem. lehtien kanssa on kilvan panetellut ja halventanut Venäjää ja sen työläisvaltaa, lehti, joka otsikossaan nimittää itseään työväenlehdeksi, mutta joka sisällössään taistelee työväen etuja vastaan. Ja mitä muuten maan lehdistön arvonantoon tulee, on sen asema todella surkea, jos sitä uhataan, kun se lausuu totuuden.

«Nya Norrland (ent. «kommunistilehti») puolestaan puolustaa sos.-dem. oikeusministeriä sillä, että kun «Suomen ministeri Tukholmassa kiinnitti hallituksen huomiota artikkeliin, niin ei oikeusministerin tehtäväksi jäänyt muu kuin kanteen nostaminen.»

Luulimme, sanoo «Politiken», että sos.-dem. ministeristö oli ruotsalainen hallitus, mutta nyt osottautuu, että se on valkosuomalaishallinnan altis kätyri.

Todellakin — lopettaa «Politiken» — on sosialidemokraattista hallitusta ja tässä tapauksessa eritoten ministeri Northinia surkuteltava kaikkien niiden eri ryyppyadvokaattien takia, jotka nyt rientävät heidän tuekseen «Politikeniä» vastaan nostetun kanteen synnyttämässä hätätilanteessa. «Politiken» sen sijaan tuntee itsensä kaikin puolin tyydytetyksi täten esitetyn puolustuksen johdosta, sillä sosialidemokratia on sen kautta perinpohjin paljastanut itsensä.

Canadan ammattikongressi

Useimmissa maissa herättää ammattiunioiden kongressi suurta mielenkiintoa työläisten keskuudessa. Näin kirjottaa Jack MacDonald Worker-lehdessä, ja jatkaa: Mutta näin ei ole asianlaita Canadassa. Viime vuonna olivat uniot huonosti edustettuina ja tänä vuonna näyttää käyvän vieläkin huonommin. Asia ei näytä tässä suhteessa ainakaan parantuneen. Kongressi Ottawassa merkitsee sitä, että läheisesti hallituksen departementtien kanssa yhteydessä olevat paikalliset uniot tulevat olemaan siellä. Tiedämme, mitä se merkitsee. Kuten tavallisesti ennen kongressin istuntoja, liikkuu union virkailijain ja organiseeraajain keskuudessa kaikenlaisia kuiskeita koneiston epäkunnossa olemisesta. Flett kantaa vihaa Moorea kohtaan. Toiset hakevat toisistaan vikoja. Kerrotaan, että McKenna tulee kilpailemaan Mooren kanssa virkapaikasta. Jos McKenna järjestää vaunumiehet, joutuu Moore lähtemään käpälämäkeen ja niin edespäin, samassa äänilajissa. Millä tavalla McKenna olisi parempi kuin Moore, se seikka näyttää olevan toisarvoinen.

Ei siis ole ihmettelemistä, jos ammattikongressi herättää niin vähän mielenkiintoa työläisten keskuudessa.

Postityöläisten lakko

Kongressissa ei suinkaan vaivaa unnettomuus. 12,000 Nova Scotian kaivosmiehen ankara taistelukaan ei saanut sitä tekemään muuta kuin eroamaan viidestäsadasta dollarista. Ne eivät ole yrittäneet edes parantaa asiain ulkonäköä ilmottamalla, että kongressi kokoontuu tänä vuonna kahta viikkoa aikasemmin Nova Scotian lakon tähden. Postityöläiset saivat osakseen ammattiunioliikkeen "myötätunnon". Mutta rautatietyöläiset kulettivat "skääppi"-postia ja postin lajittelijoita junissa Kirjaltajat sallivat lehdissä päivittäin ilmotettavan lakonrikkureita. Mutta ammattikongressi on ainoastaan vain lainlaadinnallinen äänitorvi ja niin hävittiin lakko, sen häviötä avustivat itse ammattiunionistit.

Albertan kaivosmiehet

Keräys toimitettiin viime kongressin istunnossa Albertan lakkoutuneitten kaivosmiesten hyväksi. He olivat olleet pois työstä viisi kuukautta, vastustaen $1.17 palkanalennusta päivää kohti. Keräys tuotti $200.000. Kongressin sihteeri säikähti tällaista vallankumouksellisuutta ja varoitti kongressia, että tätä ei saisi tulevaisuudessa käyttää esimerkkinä. Albertan kaivosmiehet hävisivät lakkonsa. Heidän unionsa on murrettu ja uusia palkanalennuksia pantu käytäntöön. Yhtiön unioita on muodostettu ja viisikymmentä prosenttia kaivosmiehistä on ulkona "kansainvälisistä" unioista. Mutta sittenkin Canadan unioliikkeen byrokratia uinuu rauhallisesti.

Ammattikongressi ja Nova Scotia

Nova Scotiassa ovat kaivosmiehet olleet viidettä kuukautta lakossa. Kongressi on antanut avustuksensa. Se on täyttänyt velvollisuutensa. Kuvaamatonta kärsimystä on olemassa. Kahdeksan viikon taistelun jälkeen tulee $10,000 järjestön kansainvälisestä päämajasta 12,000 miehen ja heidän perheensä ylläpitoa varten. Ja sittenkin Lewis rehenteli Halifaxin liikemiehille pitämässään puheessa, että hän on saanut amerikalaisilta pankkiireilta $900,000 ilman takauksia. Asestetut pyssyhurtat, ei "meidän hallituksemme", vaan korporatsionin lähettämät, murhasivat erään kaivosmiehen ja mukiloivat lakkovahteja, aikomuksella sijottaa työmaalle lakonrikkurijoukon. Lakkolaiset kostivat ajamalla pois koko sakin. Sotilaita on taas paikalla. Rautatietyöläiset toivat heidät nöyrästi matkansa päämäärään. Skääppejä suojellaan ja työläisten lapsia tapetaan nälkään. Kongressin toimeenpaneva komitea ei edes tuomitse tätä, joka ei maksaisi mitään. Mikään ei niin hyvin valaise Mooren koneiston passiivista, avutonta menetelmää kuin Nova Scotian hallituksen kaivosmiesten orjuuttamiseksi ja heidän unionsa lakkauttamiseksi laatiman pakollista sovittelua koskevan lain johdosta Congress Journalissa kirjotetun toimituskirjotuksen loppulause, joka kuuluu "helpottavana seikkana on se, että lain toinen eli pakollinen osa ei astu voimaan ennen, kun varakuvernööri määrää."

Ammattiunioiden itsenäisyys

Edellisissä kongresseissa ovat johtajat ankarasti vastustaneet ammattiunioliikkeen itsenäisyyttä. Se tarkotti kansainvälisten unioitten "hajottamista". Mutta se merkitsisi vain Canadassa toimivien "kansainvälisten" unioiden yhdistämistä, että voitaisi ryhtyä yhteistoimintaan Canadan työläisten hyväksi, jos nähdään tarpeelliseksi. Kongressi ei vaati itselleen valtaa. Minne sitten voimme mennä? Kongressin ulkopuolelleko. Jos niin tekisimme, syytettäisi meitä siitä, että haluamme "kaksoisunionismia". Niinpä tuo kongressi mieluummin antaa skääppäyksen jatkua. Niinkin yksinkertaisen kysymyksen johdosta kuin sovitun verotuksen kantaminen joidenkin lakossaolevien työläisten avustamiseksi, ovat johtajat taistelleet katkerasti. Raha yksin ei kyllääkään voita lakkoja. Mutta miten suuresta arvosta olisikaan, yhdessä Nova Scotian lakkolaisten mainion innostuksen kanssa, jokunen sentti viikossa jokaiselta Canadan ammattiunioiden jäseneltä kaivosmiehille näiden taistellessa Bescoa vastaan. Tuskinpa on olemassa yhtään työläistä, joka ei tätä maksaisi mielihyvällä.

Liittoutuminen

Mitä kysymyksiä odottaisimme tämän kongressin käsittelevän. Suurbritanniassa pidetään konventsioneja unioiden yhtenäistyttämiseksi. Australiassa menee yhtenäistyttämisliike eteenpäin yhtä nopeasti. Jokaisessa maassa, joitakin poikkeuksia lukuunottamatta, valmistautuvat työläiset ottamaan vastaan työnantajain hyökkäyksiä ainoalla tehoisalla keinolla puolustusta ja hyökkäystä varten yhdistyneiden työväenjärjestöjen avulla.

Canadan työläiset ovat heikosti järjestyneet. Canadassa on kymmeniä tuhansia vähän ammattitaitoa omaavia ja kokonaan ammattitaidottomia työläisiä järjestymättömänä. Järjestymättömien järjestäminen pitäisi olla yhtenä tärkeimmistä kysymyksistä.

Amsterdamin Kansainvälinen on julkassut numeroita järjestyneiden työläisten prosenttimäärästä koko väkilukuun nähden eri maissa. Itävallassa on järjestyneitä työläisiä 17 pros., Saksassa 15 pros., Britanniassa 13 pros., Australiassa 12 pros., Belgiassa 10 pros. ja luettelon lopussa on Canada, jossa on vain 2.9 pros. Mutta meidän kongressillamme, toisin kuin muilla, ei ole mitään tekemistä järjestämistyön kanssa.

Kansainvälinen yhtenäisyys

Canadan ammattiunioiden kongressi kuuluu Amsterdamin Kansainväliseen. Britannian ammattiunioiden kongressi taistelee Amsterdamin taantumuksellisia aineksia vastaan mailman ammattiunioiden yhtenäisyyden puolesta. Ja yhdistynyt ammattiunioiden Kansainvälinen muodostetaan kansainvälistä toimintaa varten. Ennen, kun kongressi saa järjestöiltä vallan kansallisiin toimenpiteisiin, ei kansainvälisen ammattiunionismin puolustuksen takana voi olla muuta merkitystä kuin joku teennäinen toimenpide, kuten esim. päätös erikoisen kongressin kokoonkutsumisesta sodan sattuessa. Mutta kysymys kansainvälisestä yhtenäisyydestä on herätettävä ja Canadan kongressi saatava toimimaan yhdessä Britannian kongressin kanssa. Kun tulemme täydelleen käsittämään kansainvälisen yhtenäisyyden merkityksen, silloin alamme kulkemaan kansallista yhtenäisyyttä kohti Canadassakin.

Vaikka taistelua itsenäisyyden, yhtenäisyyden, y. m. puolesta käydäänkin kongressissa, täytyy niiden työläisten, joita todella huolestuttaa liikkeemme tilanne, tehdä paljon enemmän. Paljon hidasta, ankaraa työtä täytyy tehdä niiden voimien järjestämiseksi, jotka ovat valmiit kannattamaan näitä toimenpiteitä.

Vähemmistöliike

Jokainen vähemmästäkin merkityksestä oleva paikallisunio on kannattanut yhdistymistä. Mutta tuo kannatus on pysynyt vain periaatteellisena. Kannattajat on järjestettävä vähemmistöliikkeiksi. Konferensseja on pidettävä. Meitä tullaan syyttämään kaksoisunioiden perustamisesta. No, meidät tullaan kiroamaan teimmepä me mitä hyvänsä tai olimme tekemättä. Meidän tunnuslauseittemme täytyy muodostua eläviksi. Emmekä me voi rajottaa toimintaamme "kansainvälisiin" unioihin. Tuskinpa on olemassa ainoatakaan unionistia, joka ei olisi valmis maksamaan pientä veroa joka kuukausi valistus- ja järjestystyön toteuttamista varten.

Silloin muodostuu kongressista työläisille enemmän kuin on pelkkä "kansainvälisten" edustajain kokous ja puhejuhla. Ei vain paikka, jossa päätetään, mitä tullaan kapitalistiselta hallitukselta pyytämään, vaan canadalaisten työläisten taistelujen johtaja.

Sen sijaan, että yrittäisimme pumpata henkeä noihin vanhoihin, raihnaisiin jokavuotisiin päätöksiin, tulevat ne häviämään näyttämöltä työläisten taistellessa todellisten parannusten puolesta ja tälle on välttämätön hyvin järjestetty ja keskitetty kansallinen ja kansainvälinen ammattiyhdistysliike.

Liikkuvat kuvat ja työväenluokka

Työväenlehtien lukijat ovat epäilemättä tietoisia Canadian Proletarian Films, Limitedin perustamisesta. Tämä järjestö perustettiin joitakin kuukausia sitten tarkoituksella esittää canadalaiselle työväestölle liikkuvia kuvia, jotka ovat luonteeltaan kasvatuksellisia ja joissa esitetään elämää sellaisena kuin se todellisuudessa on.

Me saimme kuitenkin kokea, että kuvien valmistaminen ja esitysoikeuksien hankkiminen niille ovat kaksi eri asiaa. Saimme tietää, että jokaisella maakunnalla on tarkastuslautakuntansa ja että nämä lautakunnat voivat joko hyväksyä tai kieltää kuvien esitysoikeuden, miten parhaaksi näkevät. Muistakaa, että tuottajaluokalla ei ole mitään sanavaltaa näissä lautakunnissa, ei yhdelläkään työväestön edustajalla ole tilaisuutta sanoa, mitä työläiset haluaisivat katsella.

Ontariossa me maksoimme 175 dollaria siitä, että kuvamme "Venäjä ja Saksa" tuli hylättyä. "Kuvat esittävät Venäjän liian edullisessa valossa", väittää Ontarion tarkastuslautakunta. Toisin sanoen, ihmiset voisivat tulla siihen johtopäätökseen, että jos Saksan työläiset olisivat seuranneet Venäjän työläisten esimerkkiä, niin hekin olisivat rakentamassa taloudellista elämäänsä sen sijaan, että ovat alistetut puutteeseen ja kurjuuteen, missä suurin osa Saksan työväenluokkaa nykyään on.

Pelkäävät silmien avaantumista

Albertassa havaitsimme, että tarkastuslautakunnalla oli yksityinen "Venäjä ja Saksa"-kuvan näytäntötilaisuus. Kuvan tarkastamista varten oli paikalla sotilaallisia henkilöitä, julkisuusmiehiä, "lain ja järjestyksen" pöngittäjiä ja muutamia" työväenmiehiä". Työväenmiehet suosittelivat esitysoikeuden myöntämistä kuvalle. He esittivät vain tuhansien Canadan työläisten mielipiteen. Mutta eräs senaattori sanoi: "Ei. Tätä kuvaa ei saa esittää." Canadian Proletarian Films-yhtiön sihteeri tapasi Albertassa ollessaan pääsensorin, joka selitti, että työttömyyden ja yleisen tyytymättömyyden vallitessa Albertassa, lautakunta ei voi hyväksyä "Venäjä ja Saksa"-kuvaa esitettäväksi, sillä se voisi kiihottaa ihmisten mieliä. Lyhyesti sanoen "Venäjä ja Saksa" antaa teille todellisen kuvan näistä kahdesta mailman eniten puhutusta maasta.

Mainio kuva

Te näette Saksassa suuria valtiollisia mielenosotuksia, joihin sadattuhannet ottavat osaa; kansan melheissaan, ei ainoastaan kulkueita ja noustua; panssarivaunuja, ratsu- ja jalkaväkeä tukahuttamassa näitä levottomuuksia, hallituksen lakkauttaessa avustuksen, joka oli aikasemmin riittänyt nelihenkisessä perheessä yhden leivän ostamiseen. Te näette Saksin ja Thuringin työväenhallituksien syntymisen ja kukistumisen. Te näette Venäjän kansan verkalleen jälleenrakentamassa teollisuuslaitoksiaan, koulujaan ja kaupunkejaan. Te näette myös miellyttäviä kuvia lasten kodeista Venäjällä. Te näette myös mielenkiintoisia kuvia Venäjän entisen päämiehen, Leninin elämästä. Te näette venäläisen elämän kaikissa vaiheissaan, ei ainoastaan paraateja ja punasen armeijan juhlallisuuksia, vaan kaikki kuusikymmentäviisi eri kansallisuutta, jotka muodostavat Neuvostoliiton, todellisessa elämässä ja työssä. Voitte helposti huomata, että tämä kuva on luokkaluonteinen. Siinä esitetään työväenluokan elämää ja tekoja, sen taisteluita ja tappioita ja sorretun ynnä vapaan työväenluokan unelmia ja pyrkimyksiä.

Liikkuvien kuvien tärkeys

Tätä, niinkuin muitakin työväenluokan kuvia on esitetty Europassa ja Yhdysvalloissa. Takaperoisissa valtioissakin, joissa työväenliike ei ole niin edistynyttä kuin Canadassa, ovat työläiset saaneet nähdä nämä työväenluokan merkkituotteet. Mutta Canadassa perinnäisistä vapausjaaritteluista huolimatta työläiset ovat estetyt näkemästä "Venäjä ja Saksa"-kuvaa. Hallitseva luokka käyttää lukemattomia eri tapoja yleisen mielipiteen muokkaamiseen, kuten kouluja, lukioita, kirkkoja, sanomalehdistöä ja liikkuvia kuvia, y. m. Liikkuvat kuvat näyttelevät erittäin tärkeätä osaa työväenluokan elämässä. Pinnallisesti katsoen eivät liikkuvat kuvat selvästi osottaudu kapitalistiluokan omistamiksi ja hallitsemiksi vaarallisiksi aseiksi, joita käytetään meidän luokkamme ajatuksien vangitsemiseksi. Kuvateattereita ajatellaan vain huvittelu- ja virkistyspaikkoina, joissa työn näännyttämät ihmiset saavat viettää miellyttävän illan ja nähdä yleensä erilaista mailmaa, jossa kankaalla esitetään kuinka köyhä, mutta kunniallinen tyttö saa miehekseen miljoneerin, eläen aina onnellisina. Rikkaat eivät ole kiintyneet liikkuviin kuviin, sillä he elävät omassa mailmassaan loiston ja mukavuuksien ympäröiminä, heillä on edellytykset nähdä parhaat näytelmät ja kuulla parhaita taiteilijoita sekä tehdä pitkiä huvimatkoja.

Liikkuvat kuvat propagandavälineenä

On tunnustettu tosiasia, että liikkuvien teattereissa vierailee työväenluokka. Canadassa on yli 1,100 liikkuvien kuvien teatteria ja suurin osa niistä sijaitsee teollisuuskeskuksissa. Yhdysvalloissa on 20,000 teatteria. On arvioitu, että noin 50 miljoonaa ihmistä käy niissä viikottain.

Siitä huolimatta, että liikkuvien kuvien teollisuus on järjestetty, kuten kaikki muutkin teollisuudet, tuottamaan voittoa suuryrittäjille, se sen lisäksi pyrkii vangitsemaan työväenluokan ajatukset. Se esittää nykyisen yhteiskuntajärjestelmän parhaana mitä voidaan toivoa. Me tiedämme miten tärkeätä osaa liikkuvat kuvat esittivät mailmansodan aikana. Sotaa ylistettiin, meidän sankareitamme, jotka taistelivat nykyisen kapitalistisen diktatuurin puolesta, ylistettiin. Saksalaiset esitettiin verenjanoisina. Jotta olisi saatu enemmän rekryyttejä, piti kansan keskuuteen kylvää vihaa saksalaisia vastaan. Hyvä sotakuva oli erittäin tuloksellinen värväys-asiamies. Lakkojen aikana lakkolaiset esitetään ulkomaalaisiksi ja mahdollisimman vastenmielisiksi. Työläisten taisteluista ei koskaan esitetä mitään totuudenmukaista. Liikkuvia kuvia käytetään työväenluokkaa ja sen pyrkimyksiä vastaan ja onnistutaan salaamaan tämä tosiasia erittäin menestyksellisesti.

Työläiset haluavat työväenluokan elämää koskevia kuvia

Meillä on riittävästi todisteita siitä, että työläiset haluavat nähdä työväenluokan elämää ja toimintaa käsitteleviä kuvia. Suuri katsojajoukko kävi seuraamassa "Polikushka" ja "Soltier Ivan" nimisten kuvien esittämistä Albertassa ja Ontariossa. Nämä kaksi kuvaa hyväksyttiin esitettäväksi Albertassa ja "Polikushka" Ontariossa, koska ne eivät käsittele työväenluokan nykyisiä taisteluita. Ne ovat taiteellisesti valmistetut, mutta vailla silmäänpistävämpää opetusta meidän luokallemme.

Samoin kuin työläiset ovat havainneet riippumattomien ammattiyhdistysten, poliittisten puolueitten ja työväenopistojen tarpeen, samoin tulee työläisten ei ainoastaan viljellä ja kehittää itseään korkeampaan tietoisuuteen ja kaunotaiteisiin, vaan myöskin työskennellä sen päämäärän saavuttamiseksi. Albertan kaivostyöläiset ovat katsoneet välttämättömäksi riippumattomien työväenluokan oppilaitosten tarpeen. He yrittävät perustaa kesäkouluja valistaakseen ja varustaakseen itseänsä niihin tehtäviin, mitkä ovat työväenluokan taisteluissa edessä. Työväenluokan tietoisuus ja kyvyt ovat niitä, joita porvaristo pelkää. Työläisten ei tule sallia, että jotkut diktaattorit päättävät, mitä he saavat katsella ja mitenkä heidän tulee valistaa itseään j.n.e.

Uudet ajat vaativat uusia ja tehokkaita aseita. Liikkuvien kuvien tulee muodostua työväenluokan käsissä aseeksi työväenluokan valistamiseksi ja vapauttamiseksi.

Annie S. Buller

Järjestön asioita

Pöytäkirja

K. S. Järjestön toimeenpanevan komitean kokouksesta heinäkuun 24 päivänä 1925. Saapuvilla olivat tov. Kivi, Latva, Kahila, Hill, Jokela ja allekirjottanut.

Velvotettiin sihteeri tiedustelemaan puolueen toimeenpanevalta komitealta, missä muodossa he haluavat, että suomalainen kielijärjestö laatii toimintakertomuksensa yleiselle edustajakokoukselle.

Metsätyöläisten kokouksen pöytäkirja luettiin ja päätettiin lähettää siinä ilmenevien asioiden johdosta kiertokirje kaikille Ontarion piirin osastoille.

Vapauden liikkeenhoitajan kirjevaihto luettiin koskien, Workerin avunpyyntiä, Calgary, Alta., asiamieskysymystä, toimintakertomusta ja kirjakauppakysymystä. Sihteeri velvotettiin lähettämään kokouksen mielipiteen Vapauden liikkeenhoita-

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksisät $60.00 —$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS

Box 69. ——— Sudbury, Ont.

jalle. Samalla käsiteltiin asiamiestoimen järjestämistä Montrealissa. Oltiin sitä mieltä, että toistaiseksi ei ryhdytä mihinkään erikoisempaan.

Sudburyn voimisteluseura Kisan ilmotus, että he ryhtyvät toimiin urheiluseura Jehun liitosta erottamiseksi ja toivovat, että liittotoimikunta jäisi ennalleen, hyväksyttiin sellaisenaan.

P. Hendriksonilta tullut kirjelmä luettiin ja jäätiin odottamaan Sudburyn piirin toimenpiteitä ja selosteluja asian suhteen.

Piirien 5, 7, 3 piiritoimikuntien kokousten pöytäkirjat luettiin ja liitettiin arkistoon.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön toimeenpanevan komitean pöytäkirja luettiin ja liitettiin arkistoon.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Latva ja Jokela.

Kokous lopetettiin.

Kokouksen puolesta,

ALF. HAUTAMÄKI, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja huomanneet sen päätöksien kanssa yhtäpitäväksi.

J. V. Latva. O. K. Jokela.

Pöytäkirja

Canadan Suomalaisen Järjest:n (laillistettu) tp. k:n kokouksesta heinäk. 24 päivä 1925. Saapuvilla Hill, Latva, Jokela, Kivi, Kahila ja Hautamäki.

Puheenjohtajana toimi Latva.

Luettiin Vapauden johtokunnan pöytäkirja, joka sellaisenaan hyväksyttiin.

Vapauden tilintarkastajan lausunto luettiin ja liitettiin arkistoon.

Toronton osastoa päätettiin kehottaa valitsemaan 12 toimeenpanevan komitean ehdokasta kuutta järjestön toimeenpanevan komitean jäsentä varten.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Latva ja Jokela.

ALF. HAUTAMÄKI, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan ja huomanneet sen päätöksien kanssa yhtäpitäväksi.

J. V. Latva. O. K. Jokela.

Toronton uutisia

Kommunistista puhujaa saimme kuunnella täkäläisellä haalilla viime lauantaina ja sunnuntaina. Hän selosti laajasta niitä ristiriitaisuuksia, joita kapitalistisessa yhteiskunnassa vallitsee. Amerikan pääoma valtaa päivä päivältä yhä enemmän alaa. Se kokoo määräämis- ja valvontaoikeuksia kaikkialla mailmassa, tietysti Neuvostovaltoja lukuunottamatta. Mitä varten? Sitä varten he sanovat, että kaikki on helpompi ottaa yhteiskunnan haltuun, kun johto ja pääomat on saatu niin keskitettyä, että koko mailman elämää voidaan hallita yksistä käsistä. Mutta minä sanon, että kapitalismi on nyt jo kypsä kaatumaan, jos vaan kaatajat ovat siihen valmiit. Muitten maitten kapitalistit, huomattuaan Yhdysvaltain pääoman valloituspyrkimykset, nousevat lujasti liittoutuneena sitä vastaan. Me näemme, että sitä varten varustaudutaan kaikissa maissa — uhrataan miljoonia ja taas miljoonia uusien ja entistä hirmusempien teurastusvehkeitten kehittämiseen. Me elämme nykyään samanlaista ja paljon kiihkoisempaa varustamisvimman aikaa, kuin viimeisen mailmansodan edellä. Viimeisessä sodassa olivat kaikki liittoutuneet Saksaa vastaan; tulevassa tulee kaikki Yhdysvaltoja vastaan. Samoissa merkeissä ei tulevaa mailmansotaa tulla kuitenkaan käymään, kuin viimeinen käytiin, sillä nyt on eräs 160 miljoonainen kansa, 1/6 osa koko maapallosta kapitalismille vastakkainen. Viimeisestä sodasta selvisi Amerikan työväki verrattain vähällä, mutta tulevan sodan kauhuja ei ihmisnero kykene sanoin kuvaamaan. Imperialismi on kuin Sveitsin vuorilta kierimään lähtenyt lumipallo, joka on ensin pieni ja mitätön, mutta vähän matkaa kierittyään aina suurenee ja suurenee ja alas tultuaan levittää kuolemaa ja tuhoa niissä laaksokylissä, jotka sen alle hautaantuvat. Sitäkö varten me olemme eläneet — sitäkö varten raataneet ja taistelleet — sitäkö varten koonneet muutamille satumaiset rikkaudet, että jotkut hullut, mielettömät voivat meidät murskata, kuin elukat yhteen loukkoon? — Kapitalistinen yhteiskunta näyttää olevan kuin kertomataulu, mutta lähemmin katsottuna on se elävien ihmisten taistelua elämästä ja kuolemasta. Kapitalistit ovat ankarasti treenautuneet ja järkähtämättömiä. He voittivat viimeisen sodan jälkiselvittelyissä epävarman ja päättäväisyyttä vailla olevan työväenluokan, muualla paitsi Venäjällä. Siellä oli työväenluokka vankiloissa ja maanpaossa oppinut keskinäisen kurin ja järkähtämättömyyden ankaran läksyn. Seurasi viisi pitkää vuotta kestänyt kansalaissota, jossa voimakkain voitti. Venäjän työläisten esimerkki on meille parhaimpana todistuksena siitä, että työväen, halutessaan voittaa, täytyy toimia, ei pieninä ryhminä, vaan koko työväenliikkeen kaikkia haaroja käsittävänä joukkoliikkeenä. Sentähden Kommunistipuolue kaikissa pienissäkin asioissa ottaa huomioon koko työväenluokan yhteisen edun ja katselee ja käsittelee asioita kansainväliseltä näkökannalta. Venäjän työväki huomasi bolshevikien puolustavan työväenluokan oikeuksia ja elinkysymyksiä verensä ja henkensäkin hinnalla ja sentähden se voitti.

Meillä on nykyhetken tärkein kysymys mailman näköalojen tutkiminen ja niitten perusteella oikeitten taistelumenetelmien valitseminen.

Ku Klux Klanit ovat alkaneet aktiivisen toiminnan Torontossa. Viime perjantai-aamuna löydettiin 1216 Bloor kadulla sijaitsevan Lawrence rautakaupan eräästä takahuoneesta Gilbert Douglas hengenvaarallisesti puukotettuna. Tämä oli tapahtunut keskellä yötä ja ympäristöä tutkittua löydettiin takakujalta Ku Klux Klanien jäsenkortti. Tapahtuma on hyvin hämäräperäinen, sillä muita todistuskappaleita ei ole löydetty. Mainitun rautakaupan omistaja kylläkään ei ole halukas asettamaan verityötä Ku Klux Klanien tilille, mutta tuntien näitten yönritarien toiminnan ja elämäntavat eivät viranomaisetkaan näytä uskovan hänen epäilyksiään.

Kenttäjuhlan järjestää Toronton suomalainen osasto taas elokuun 3 p:nä. Silloin on yleinen vapaapäivä ja on siis tilaisuus järjestää minkälaista ohjelmaa tahansa. Sitä varten onkin jo monta viikkoa oltu kovassa touhussa ja kieltämättä tulee näistä juhlista ainakin ohjelman puolesta vertaansa vailla olevat. Ne pidetään siinä samassa kauniissa paikassa Donin laaksossa, jossa tänä kesänä on jo kahdet onnistuneet juhlat pidetty. Illalla on lopettajaistanssit halvalla pääsymaksulla suomalaisella haalilla. Nuoret ja vanhat tervetulleita! — Joku.

Uusi sota

Savuavat rauniot! — Ihmisveren tuoksu täyttää ilman. Sekasorto täyttää mailman. Miljoonat lesket ja orvot suojaa vailla nälissään toivottomina huokaavat ja itkevät...

Kansat kamppailevat. Vuosikausia on tapettu syyttömiä ihmisiä "isänmaan" nimessä. Hävitetty kodit, poltettu kaupungit ja turmeltu hyvinvointia lupaavat lakeat viljavainiot. Rauhan puoltajat ovat "rikollisina" linnaan raastettu.

Kaikki on revitty ja yhä revitään. Vuosisatojen työn tulokset on murskattu, ja kulttuurin arvoja tuhottu. Molokille on uhrattu kaikki: Sivistys, uskonto, vapaus, valta ja raha! Tiede ja taide palvelevat sotaa, kapitalismin riistopolittiikkaa ja joukot ovat alistuneet sen alle. Ajattelemattomat yksilöt kilpaa tappavat lähimmäisiään — palkintoina rauta-, useimmin puuristi.

Savuavat rauniot! — Vuosikausia kestävästä teurastuksesta ja hävityksestä viimeinkin väsyneet joukot vihdoinkin kysyvät: Miksi hävitämme?

Ruunupäät ja demokraatit vastaavat: Isänmaan ja sivistyksen puolesta lopulliseen voittoon! — Mutta joukot eivät tyydy enää sellaiseen vastaukseen. Ne ovat ruvenneet ajattelemaan, Ne eivät ole enää pelkkiä "murhakoneia". Kurjuus ja kuolema on viimeinkin selventänyt ihmisten ajatuksenjuoksun ja vapauttanut sen kiihotuksen siteistä. Yhä uudestaan ja uudestaan he kysyvät käskijöiltään: Mitä on isänmaa? Mitä on sellainen sivistys? Miksi tapetaan, hävitetään? — Ja nyt saavat hallitukset koettaa, osaavatko he valehdella kyllin hienosti, voivatko he vielä kettumaisesti pettää. Jos eivät osaa — seuraa romahdus.

Ja ne eivät osaa. Uhkauksilla ne kyllä koettavat tukahduttaa kysymystulvan. Rautaisesti ne koettavat joukkojen mielestä kitkeä epäilyksen taimen. Lakeja ne koettavat sovelluttaa vastauksiksi joukkojen kysymyksiin.

Mutta se ei auta. Joukot vaativat vastauksen. Se on annettava! Jos eivät vastaa — sama se — vastauksensa ovat ne jo antaneet.

Seuraa romahdus! Tittelit ja kruunut pyyhkäistään pois. Arvomerkit vierivät kaduille... Paljastuvat entiset valheet, ja silloin selventyy kysymys: Miksi sota?

Alkaa uusi sota, joka on poistava sodan syyt.

Yrjö M—la.

Kun elämä opettaa

Tauno Hakala oli kaunis ja komea nuorukainen. Monen tytön rinnassa paloi salainen toivon kipinä Taunoa kohtaan, mutta Tauno ei välittänyt kuin yhdestä ja se oli torppari Tuomisen Hilja.

Yhdessä olivat Tauno ja Hilja lapsina leikkineet, yhdessä koulua käyneet, ja niin oli heidän välilleen kehittynyt uskollinen ystävyys, joka suuremmiksi tultuaan muuttui pysyväksi rakkaudeksi.

Paikkakunnalle oli vasta hiljakkoin perustettu työväenyhdistys joka rakennutti komean talon. Siellä nähtiin nyt Taunokin joka pyhä ja väliin viikollakin.

Taunon isä vihasi työväentaloa ja koko sen kannattajajoukkoa, ja saatuaan kuulla, että poikansakin alkaa siellä aikojansa kulutella, aiheutui siitä kotona monet riidat ja sanomiset.

Hakala itse oli uskovainen ja lisäksi saita kuin siemenkauppias. Rahaa ei hänen mielestään olisi saanut kuluttaa mihinkään. Kaikki mitä nykyajan nuoret harrastivat, oli Hakalan mielestä turhuutta. Ja siitä hän oli huomauttanutkin Taunolle monta kertaa kun tämä uskalsi isältä pyytää jonkun markan pyhäaikoina.

Mutta kun Hakalan isäntä milloin palasi kaupunkimatkalta ja etenkin pyhiä odotellessa, niin oli hänen mielensä tavallista iloisempi. Ja nähtiinpä aina hänen kulkevan kainalossaan litran jopa väliin kahdenkin kanisteri kamarin piirongin laatikolle.

Tämä ei ollut hänen mielestään turhaa rahan tuhlausta, eikä syntiä, vaan sen laski hän kuuluvan jokapäiväiseen ruumiin ravintoon. Olihan Hakala lukenut raamatusta huoneentaulun, jossa sanotaan: "Niinkuin ruoka ja juoma" j.n.e.

Nuorin veljeksistä, Yrjö, oli samaa mieltä isänsä kanssa, että viinaa sitä juotiin Kaanaan häissäkin ja siksi se kuuluu tavalliseen ruokajärjestykseen. Ja niinpä antoikin isä useasti Yrjölle "ruokaryypyt" jopa väliin runsaanpuoleisesti.

Taunon mielestä tämä ei ollut oikein ja niinpä uskalsi hän kerran huomauttaa isälleen siitä.

— Ei siitä mies juopoksi opi, jos ryypyn ja pari maistaakin, että ruoka paremmin sulaa, oli isä vastannut Taunolle. Tämän jälkeen ei Tauno enää sanallakaan sekaantunut heidän asioihinsa.

Muuten olivat veljesten luonteet ja käsitykset elämästä erilaiset.

Tauno seurusteli aina työläisluokkaan lukeutuvien nuorukaisten ja neitosten parissa, jota vastoin Yrjö tavoitteli taas parempiosasaisten piirejä. Nuorisoseuran talo oli hänen tanssipaikkansa ja sen johtohenkilöt hänen tuttavapiiriänsä.

Jokainen ihmetteli veljesten erilaista elämänkatsomusta.

Tauno oli hiljainen ja lempeä luonteeltaan, ystävällinen ja auttavainen, kaikkia kohtaan. Yrjö oli taas ylpeä ja itsekäs, kohdellen kaikkia tylysti ja kylmästi.

Veljesten kesken pyrki aina olemaan erimielisyyttä ja kiistaa. Harvoin olivat he yksimielisiä, vaikka asia olisi ollut kuinka pieni tahansa.

Kerran olivat he taas pellolla mutaa ajamassa ja sattuivat kuopalle samaan aikaan. Silloin sukeutui heidän välilleen seuraava keskustelu:

— Kyllä se on kirottua tämä elämä kun ajattelee. Aamusta varhain, iltaan myöhään saa ahertaa hiki hatussa eikä sen parempaa palkkaa saa kuin hätäisesti leivän hampaisiinsa, lausui Yrjö, kuivaillen hikistä otsaansa.

— Sepä se juuri onkin kysymys. Ja kun löytyy vielä paljon sellaisia, jotka eivät saa edes joka päivä leipääkään. Ja sinäkin haet vielä rikkaiden seuraa ja kannat korsia siihen pesään, joka puristaa sinua itseäsikin. Ei ne koskaan sinun eikä kenenkään elämää kevennä, vaan tekevät päinvastoin.

— Luuletko sinä sieltä työväentalolta onnen ja avun itsellesi koittavan, kun sinä kannat korsiasi niiden pesään.

— Luulemma kyllä. Ja jos sinäkin oikein ajattelet, niin paremmin sen sieltä löytäisit sinäkin. Jos kaikki pikku talojen tytöt ja pojat liittyisivät yhteen työtätekevään luokkaan johon he kumminkin kuuluvat, niin paljon enemmän saisimme parannuksia aikaan.

— Millä ne sinun elämäsi parantavat?

— Yksimielisyydellä.

— Sinusta on taitanut tulla sosialisti. Se Tuomisen tyttö on pannut sinun pääsi pyörälle ja varmaankin tuleva appesi on narraillut sinua puolelleen. Sehän kuuluu olevan heidän puheenjohtajansa.

— Sanoit oikein Yrjö, minusta on tullut sosialisti. Eilen illalla liityin jäseneksi työväenyhdistykseen, kas tässä todistus.

Tauno otti taskustaan pienen punakantisen kirjan, näyttäen sitä Yrjölle. Yrjö vilkaisi kirjaan pilkallisesti nauraen.

— Minusta ei tule koskaan sosialistia ja paljon reilumpi on olla iltamissakin nuorisoseuran talolla. Siellä saa ottaa vähän napanteriakin eikä kukaan uloskäskyjä jakele. Ja siellä on kaikki kunnollisemmat tytötkin.

— Sanot kunnollisemmat. Mutta minun mielestäni se ei ole kunnon mies joka viinaa viljelee, eikä se kunnon tyttö, joka sellaisen miehen kanssa seurustelee.

Tähän loppui veljesten keskustelu. Yrjö sai ensimäiseksi kuormansa täyteen ja lähti. Tauno jäi vielä täyttämään kuormaansa.

Tuli päivällisen aika. Yrjö riisui ensimäiseksi hevosensa, mennen itse sisälle. Isä kutsui Yrjön kamariin ja antoi hänelle ruokaryypyt. Täällä kertoi Yrjö keskustelunsa veljensä kanssa ja lausui:

— Taunosta on tullut sosialisti.

Isän silmissä leimahti kuin salama ja hän tyhjensi lasinsa yhdellä henkäyksellä.

Taunokin oli saapunut tupaan ja riisui takkinsa, istuen syömään. Silloin saapui isä kamarista Yrjön seuraamana ja hänen silmistään loisti hillitön viha. Hän astui suoraan Taunon eteen lausuen:

— Vai sosialisti sinusta on tullut. Mutta minä sanon, että sosialisti ja "järjestynyt työläinen" ei syö minun pöydässäni.

Ja hän iski nyrkkinsä pöytään Taunon eteen että astiat helähtivät.

Tauno oli käynyt vakavaksi. Mutta sitten hän päättäväisenä nousi pöydästä katsoen isäänsä:

— Isä, onko tämä totta?

— On. Se on totta ja tuossa on ovi sosialistille!

Puhumatta enää sanaakaan pukeutui Tauno parempiin vaatteisiinsa ja lähti osoitetusta ovesta hyvästiä sanomatta.

Tuomisen torpalle oli matkaa pari kilometriä. Sinne ohjasi Tauno nyt askeleensa, hän ei voinut poistua paikkakunnalta sanomatta hyvästiä Hiljalle, lapsuutensa ystävälle.

— — —

Puoli vuotta työskenteli Tauno lähimmässä kaupungissa, vaan sitten ohjasi hän kulkunsa aaltojen toiselle puolen.

Vieraassa maassa tuntui olo ensin ikävälle ja siksi istuikin Tauno monena iltana käsi poskella muistellen lapsuutensa kultaista onnen aikaa. Vaan kun Hiljan kirjeet alkoivat joutua, sai Tauno taas enemmän uutta intoa seurata työn kutsuvaa ääntä.

— — —

Kotimaassa olivat ajat muuttuneet Taunon poissaolon aikana. Sota suuri ja verinen oli riehunut silläkin paikkakunnalla, missä Taunon lapsuuden koti sijaitsi. Taloja oli tuhoutunut, monta nuorukaista ja neitosta oli saatettu manalan majoille.

Yrjö oli ollut ensimäisenä liittymässä suojeluskuntaan, samoin Taunon isäkin.

Raajarikkona ja rampana saapui Hakala rintamalta. Sodan surmaavat kuulat olivat hänen oikean jalkansa katkaisseet. Mennyttä oli mies ainiaaksi.

Yrjö palasi kotiin ruumiillisesti terveenä, vaan ei terveenä sielultaan. Alkuharjoituksen väkijuomien käyttöön oli hän jo saanut isältä kotona ollessaan, ja nyt rintamalla ollessaan oli yhä enemmän pilaantunut.

Kotona hän oli oppinut ottamaan "ruokaryyppyjä". Rintamalla hyökkäykseen lähtiessä tarvittiin ottaa "rohkaisuryyppyjä". Ja Yrjö oli pitänyt huolen, että niitä ryyppyjä riitti toisellekin tarjota.

Kun nyt isä oli työhön kykenemätön, otti Yrjö isännyyden ohjat käsiinsä.

Hakala oli myöskin ollut kunnan esimiehenä ja rahastonhoitajana ja hänen sairautensa tähden siirrettiin nämäkin hommat Yrjölle.

Rintamalla ollessaan oli Yrjö tutustunut viehättävään sairaanhoitajattareen Elina Saarelaan, joka kuului sivistyneeseen, parempiosaiseen perheeseen. Hänet nouti Yrjö nyt emännäksi taloonsa. Vanha emäntä, Yrjön äiti, sai siirtyä nyt katselemaan laidasta nuorten toimia.

Vaan uusi emäntä ei tyytynytkään niin vaatimattomiin oloihin kuin entinen. Muutoksia oli tehtävä talossa paljon ja suurenmoisesti. Yrjö suhtautui kaikessa nuoren vaimonsa vaatimuksiin ja niin pyörähti tuhat toisensa jälkeen kaikenlaisiin uudistuksiin.

Elinan veli, Kuito Saarela oli ollut sodan aikana upseerina samassa joukkueessa, jossa Yrjökin taisteli, hän oli silloin jo Yrjön hyvä toveri ja juomaveikko, nyt tuli hänestä Yrjölle ystävä ja jokapäiväinen seuratoveri.

Näin kului muutama vuosi. Monta kertaa olivat Kuito ja Yrjö istuneet kaupungin hotellissakin kilistellen "langonmaljoja" ja juhlien riemukasta voittoaan. Kuluihan siellä aina joku satanen, jopa joskus tuhatkin, vaan siitähän ei Yrjö paljon välittänyt. Omat rahat olivat tosin aikoja jo loppuneet, vaan täytyi "lainata", ja sehän olikin helppoa. Olihan kunnan kassa hänen hoidossaan.

Valtio oli kärsinyt suuren tappion sodan tuottamista vaurioista. Samoin oli vahinkoja karttunut kunnallekin. Veroja täytyi siis lisätä kaikille. Verot alkoivat tulla ylivoimaisiksi työläisille ja pikkutilallisille, samoin tulivat ne Yrjöllekin. Metsää täytyi myydä, karjaa oli jo vähennettävä, jos mieli selviytyä asioistaan. Ja kun viimein tuli kunnan tilien tarkastus, huomattiin Yrjön kassassa useihin kymmeniin tuhansiin nouseva vajaus.

Nyt tuli Yrjölle kovat ajat. Kunta vaati omansa pois. Se ei helpottanut penniäkään. Vaan mistä saada rahat.

Siinä oli Yrjölle suuri kysymys. Rahastonhoito siirrettiin toiselle ja Yrjö uhattiin vankilalla. Yrjö alkoi olla kaikilta puolin ahdistettu. Vaimokin oli muuttunut kylmäksi ja ynseäksi miehelleen, uhaten jättää hänet ajoissa, ennenkuin joutuu mierontaipaleelle.

Yrjö tunsi itsensä onnettomaksi. Hän ajeli kaikki tuttavansa, ja ympäri koko ystäväpiirinsä, etsien rahaa. Vaan se oli turhaa. Ne, joilla olisi ollut antaa, eivät tahtoneet olla Yrjön kanssa missään tekemisissä. Ja niillä, jotka olisivat auttaneet, ei ollut varaa. Ei auttanut siis muuta kuin jäädä odottamaan, mitä tuleman pitää.

Vaan kunnan isännät ajoivat asiansa välittämättä Yrjön tuskista. Tuomio tuli, päätökset joutuivat ja huutokauppapäivä oli jo määrätty.

Yrjön vaimo sanoi hyvästi Hakalan talolle palaten jälleen vanhempiensa luo.

Nyt tuntui Yrjöstä tulevaisuus yötä synkemmältä ja hän päätti päivänsä ampumalla itsensä.

— — —

Tauno oli edistynyt hyvin vieraalla maalla ja hänellä oli rahaakin sievoinen summa säästössä tulevaisuutensa turvaksi.

Kotiinsa ei Tauno ollut kertaakaan kirjoittanut, mutta Hiljalle sitäkin useammin.

Viimeisestä Hiljan kirjeestä oli hän saanut kuulla, millä kannalla kotona olivat asiat. Ja tämä tieto sai Taunon mielen murheiseksi.

Maantiellekö isä ja äiti? Täytyisiköhän näiden menettää vanhoilla päivillänsä maapalsta, joka oli heidän elinehtojensa ainoa välikappale?

Ei, se ei saisi tapahtua. Jos isä onkin tehnyt väärin ajaessaan poikansa kohtalon kouluun, niin poika tekee oikein pelastaessaan isänsä mierontieltä. Ja Tauno teki päätöksensä palata jälleen kotiin.

Hänen saapuessaan kotitalonsa portille huomasi hän vieraita hevosia olevan sidottuna pitkin aitoviertä. Astuessaan eteisen rappuja ylös kuului avoimesta ovesta nimismiehen kumea ääni:

— Ensimäinen, toinen, paljonko lisätään.

Tauno astui rieppaana keskelle lattiaa lausuen:

— Niin paljon lisätään kun talossa on velkoja. Minä maksan kaikki ja lopettakaa kauppanne!

Tauno lunasti kaikki tuomiot ja vieraat poistuivat samaa tietä kuin olivat tulleetkin.

Kun kaikki olivat poistuneet, kääntyi Tauno nyt isänsä puoleen:

— Muistatteko, kun kahdeksan vuotta takaperin ajoitte minut ulos tuosta ovesta siksi, että olin sosialisti? kysyi hän ja jatkoi sitten: Lukeuduin järjestyneen työväen riveihin, työväen jonka silloin jo tiesin kärsivän vallassaolijoiden vääryyttä. Olen nyt palannut takaisin samasta ovesta, omalla luvallani. Mutta luokkaani en vieläkään ole jättänyt. Tunnen entistä enemmän sen kurjuuden, johon olitte nyt joutumassa.

Kyynelsilmin pyyteli isä anteeksi pojaltaan sitä aikaa, jonka hän oli vaeltanut yhteiskunnallisessa tietämättömyydessään.

Ja tämän jälkeen nähtiin raajarikko Hakalakin monta kertaa työväentalolla kuuntelemassa poikansa puhetta kansojen yhteenliittymisestä ja yksimielisyydestä, joka on heikkojenkin suurin voima.

Hilja Tuominen työskenteli nyt Hakalan talossa, ei emäntänä, vaan Taunon uskollisena ystävänä ja elämän tositoverina. Vanha emäntä oli saanut entisen virkansa ja talossa vallitsi rauha ja rakkaus.

Laivaliike Canadasta Europaan

Kaikki muut laivat lähtevät Montrealista paitsi hinnalla $108.50 varustetut lähtevät Quebecista.

Lähtöpäivä		Laiva	Kantavuus	III luok. piletti Helsinkiin
Elokuun	1 White Star Dominion	REGINA	16,500 tonnia	$106.50
"	1 Cunardin	AUSONIA	14,000 tonnia	$106.50
"	5 Canadian Pacificin	EMPRESS OR SCOTLAND	25,000 tonnia	$108.50
"	7 Canadian Pacificin	MONTROSE	16,400 tonnia	$106.50
"	7 Cunardin	SATURNIA	9,000 tonnia	$103.50
"	7 Cunardin	ALAUNIA	14,000 tonnia	$106.50
"	8 White Star Dominion	CANADA	10,000 tonnia	$103.50
"	12 Canadian Pacificin	MELITA	14,000 tonnia	$106.50
"	13 Canadian Pacificin	METAGAMA	12,450 tonnia	$106.50
"	14 Canadian Pacificin	MONTROYAL	15,850 tonnia	$108.50
"	14 Cunardin	ATHENIA	13,500 tonnia	$106.50
"	15 Cunardin	ASCANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	15 White Star Dominion	DORIC	16,500 tonnia	$106.50
"	19 Canadian Pacificin	EMPRESS OF FRANCE	18,400 tonnia	$108.50
"	20 Canadian Pacificin	MARBURN	10,750 tonnia	$103.50
"	21 Canadian Pacificin	MONTCALM	16,400 tonnia	$106.50
"	21 Cunardin	AURANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	22 White Star Dominion	MEGANTIC	15,000 tonnia	$106.50
"	26 Canadian Pacificin	MINNEDOSA	14,000 tonnia	$106.50
"	27 Canadian Pacificin	MONTEITH	? tonnia	$106.50
"	28 Canadian Pacificin	MONTCLARE	16,400 tonnia	$106.50
"	26 White Star Dominion	REGINA	16,500 tonnia	$106.50
"	28 Cunardin	LETITIA	13,500 tonnia	$106.50
"	29 Cunardin	AUSONIA	14,000 tonnia	$106.50

Ylläoleviin hintoihin on sotavero, $5.00 lisättävä.

Alle 1-vuotiaat lapset pääsevät kolmannessa luokassa $5.50. Lasten 1—10 vuoteen on maksettava puoli pilettiä, sekä sotavero $3.00.

Rautatiellä pääsevät alle 5-vuotiaat lapset hoitajansa seurassa vapaasti. 5—12 vuotiailta menee rautatiellä puoli pilettiä.

Edestakaisen laivapiletin keskimääräinen hinta on nykyään $180.00.

Edelläolevien laivalinjojen lisäksi myydään pilettejä Europasta Canadaan tuleville siirtolaisille Scandinavian American, Swedish American, Norwegian American, United American, Hamburg American, Royal Mail y.m. linjoille. Nämä linjat eivät ota kesänaikana matkustajia Canadasta Europaan päin.

Vapauden pilettiliike on viimeisen kolmen vuoden ajalla myynyt yli kuusisataa laivapilettiä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tämän pitäisi olla todisteena liikkeemme luotettavaisuudesta.

Olemme suoraan akentteja, ilman välikäsiä, kaikille ylläმainituille suurille laivalinjoille.

Pilettien hinnat Suomen satamista Canadan satamiin ovat nykyään $115.00, $118.00, $120.00 ja skandinavialaisilla linjoilla $122.00.

Mitään veroa ei Suomesta matkustaessa nykyään ole, eikä myöskään takauksia tai hallituksen lupaa tarvita.

Toimittakaa pilettitilauksenne oman liikkeenne kautta.

TEHKÄÄ KAIKKI PILETTILIIKE NIMELLÄ

J. V. Kannasto,

Box 69, SUDBURY, ONT., CAN.

CREIGHTON MINE, ONT.

Naisjaostomme järjestämät kenttäjuhlat, jotka piti viettää viime sunnuntaina, tulivat peruutettavaksi aivan viime hetkellä sen vuoksi, kun Creightoon johtava tie on ollut korjauksen alla ja kaikeksi ikäväksi näytti mahdottomalta kulkea mainittua tietä jalan tahi autolla, joten asian saadessa tällaisen käänteen olisi siinä mennyt osastomme naisten suunnitelmat juhlien onnistumiseen nähden hyvin vähäiseksi, sillä tällaisia juhlia järjestäessä on niillä tarkotus koota työläisiä ympärille niin sankoin joukoin kuin mahdollista. Tästä ei kuitenkaan osastomme naiset ole suunnitelmiinsa nähden antaneet tippaakaan perään, vaan päättivät ne siirtää viikolla eteenpäin. Ne siis tullaan viettämään ensi sunnuntaina, elok. 2 päivä, samassa paikassa, nim. Ritarin farmilla. Kello 10 ap. aletaan ohjelman suoritus, joka on tässä samassa lehdessä mainittuna ilmotusosastossa; tarkastakaapa sitä myös. Ohjelma on hyvää ja puoleensa vetävää, varsinkin sudburylaiset ja creightolaiset naiset näyttävät kutka köydenvedossa ovat "hakoja" ja lisäksi tulee näitä juhlia avustamaan näytelmäseura, esittäen saman päivän illalla juhlakappaleena hauskan huvinäytelmän "Kuningasta odotellessa". Se on kolminäytöksinen. Kappale tulee esitettäväksi Creighton haalilla, jossa sateen sattuessa vietetään juhlatkin. Lopuksi kehotan jokaista rientämään näihin juhliin, sillä siten annamme tunnustusta naistemme järjestämille tilaisuuksille.

Juhani.

AMUNDSEN SUUNNITTELEE UUTTA NAVAN YLI LENTOA

Oslo, Norja. — Kuuluisa naparetkeilijä Amundsen aikoo ensi kesänä lentää Huippuvuorilta yli pohjoisnavan Alaskaan. Sitä varten on hän antanut tilauksen Donier Pisalle, valmistaa itselleen suuren lentokoneen.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia sanomalehtiä.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

VOIDAAN TILATA SEURAAVIA KIRJOJA:

Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. $5.50
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen .... .60
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Autokirja, oppikirja autoajureille ja korjaajille, kirj. Y. Weilin 2.00
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid. 1.00
Auringon poika, kiihkeästi kirjoitettu romaani, kirj. Jack London .... .85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .... .55
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne 1.25
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid. 1.00

Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. .... .50

Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .... .50
Englanninkielen Alkeiskirja, kirj. Hanna Andersin, sid. 1.25
Etelämeren Auringon Alla, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva 1.75
Englanninkielen Oppikirja ja Kielioppi, kirj. W. Oksanen, sid. 2.00

Hedelmien ja Marjanviljelys, kirj. B. W. Heikel, sid. 1.25

Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid. .... .15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75
Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen .... .10

Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25

Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. 1.00
Kasviskeittokirja, nid. .... .30
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid. 2.10
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 1.25
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Kolme Muskettisoturia, historiall. romaani, kirj. Alex Dumas, nid. 1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. .... .75
Kymmenen sokeaa johtajaa, kirj. Arthur M. Levis .... .70
Kuun Laakso, romaani elämästä, kirj. Jack London, sid. 2.00
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid. 1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid. 6.00
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid. .... .50
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, sid. 1.00
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid. .... .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero 1.50
Kanojen hoito, kirj. Matti Järvi .... .75
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid. 2.00

Lumikenttien tytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid. 1.25
Lastenkirja, lukukirja kouluihin ja kotiin, sid. 1.15
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .... .50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid. .... .85
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz .... .35

Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. 1.75
Mansaaren Tyttö, sotaromaani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00
Mardin Eden, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. .... .50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. .... .50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid. .... .50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid. .... .50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25

Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjervé, nid. 1.00
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid. 1.00
Naisvoimistelu, kuvitettu opas, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid. 1.50
Naamioimiskoulu, opas maskeeraukseen näyttämöillä, kirj. S. Juurioja, nid. .... .75
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. .... .70

Peloponnesolais sota, kirj. Emel Hardh 1.85
Palkkatyö ja Pääoma, kirj. Karl Marx .... .25
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid. 1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. 1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid. .... .25
Parisin Notre Dame, romaani, kirj. Victor Hugo, nid. .... .75
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. .... .50
Perustuslain Olemus, kirj. F. Lassalle, sid. .... .30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .... .25

Rikosromani Washingtonista, kirj. E. S., nid. .... .15
Ranskan Kansalaissota, kirj. Karl Marx, nid. .... .35
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen 1.25

Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. .... .40
Seikkailuja Tibetissä, tutkimusmatkakertomus, kirj. Swen Hedin, sid. 1.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid. 2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. .... .75
Sosialidemokratia ja Sosialismi, kirj. K. W. Silverberg, nid. .... .30
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid. 1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. .... .75

Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid. .... .50
Teollisuusunionismi Amerikassa, hyvä vihkonen .... .15
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot, nid. 1.00
Tähtitiede, kirj. Simon Newcomb, sid. 1.50
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. .... .50
Työväen Urheilulehden sidottuja vuosikertoja 1921, 22 ja 23 .... 2.50
Terrorismi ja Kommunismi, kirj. Leon Trotsky, nid. .... .50
Tuhlaajapoika, maailmankirjallisuus romani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00

Uusi Lääketiede, kirj. Louis Kuhne 2.25

Voimisteluohjelmia I, kirj. Arvo Vartia, nid. 1.00
Voimisteluohjelmia II, kirj. Arvo Vartia, nid. 1.00
Vaimo, jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Valkoinen Profetta, romani engl. siirtomaapolitikasta, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid. 1.00

Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid. 1.75
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. .... .50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00. Kirjekuoria, kirjotuspaperia y.m. rihkamaa niinikään on saatavissa.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Leichnerin kasvomaaleja, 8 lajia yhdessä, hinta $2.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta 1.00
Partaliimaa .... .75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym. .... .75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää .... .50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä .... .50
Nenäkittiä .... .40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria .... .40
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi .... .75

Tehkää tilaukset osotteella
VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Mailman suurin naftatrusti

Maailman suurin naftatrusti on Neuvostotasavaltojen Liitossa, Aserbeidshanin tasavallan pääkaupungin, Bakun ympäristöllä. Ennen vallankumousta siellä oli noin 150 eri kapitalistia riistämässä työläisiä. Nyt nuo kaikki entiset liikkeet muodostavat mahtavan trustin, joka kuitenkin luonteeltaan on kokonaan toisenlainen, kuin trustit muissa maissa, mikä tullaan tämän kirjoituksen varrella näkemään. Naftalaitokset kansallistutettiin toukokuun 28 pnä 1920, senjälkeen kun Denikin oli tiehensä ajettu.

Minkälainen perintö?

Jo maailmansodan alusta lähtien oli naftatuotannossa alkanut taantumus, tai ainakin paikallaan pysyminen, sillä kalustoa ja koneita ei uusittu, ennenkuin neuvostollisen johdon aikana. Entiset kapitalistit, sitten turkkilaiset, saksalaiset ja englantilaiset tekivät parastaan tuotantolaitoksia riistäessään, mutta ei koneita korjatessaan. Sitten häiritsivät kehitystä tsaarivallan aikana jatkuneet riidat tataarien ja armeenialaisten välillä, joita näillä seuduilla on enemmistö. Kaikki tämä vaikutti, että ei koko Bakun kaupungissa ollut v. 1920 enää kuin 23,000 asukasta.

Teollisuuslaitokset tietenkin olivat jääneet sellaiseen kuntoon, että kysyi mestarillisia ponnistuksia ja oikeata leniniläistä energiaa, että viidessä vuodessa saatiin naftateollisuus sellaiseen kuntoon, missä se nyt on.

Viisi vuotta

Talousvuosina 1920—21 oli vuotuinen naftatuotanto 150 miljoonaa puutaa, mutta tänä vuonna 285 miljoonaa. Seuraavan vuoden suunnitelma on 338 miljoonaa p. Viiden vuoden aikana on nostettu yli miljaardi puutaa naftaa. Marraskuussa 1920 perattiin 38 syltä, huhtikuussa 1920 nostettiin 11.8 miljoonaa puutaa naftaa, huhtikuussa 1925 23 ja puoli miljoonaa puutaa.

Ensimäiset kolme vuotta olivat ylenmäärin vaikeat ja monet toverit alkoivat puhua konsessiosta. Puolue kuitenkaan ei tätä olisi sallinut ja ammattiliiton ja puoluejärjestön yhteisellä vaikutuksella ponnisteltiin edelleen. Työläiset tahtoivat näyttää, että Bakun naftateollisuus saa kukoistuksensa ilman ulkolaista pääomaa. Mitäpä ei saataisi aikaan työläisten yhteistahdolla ja ponnistuksilla.

Kun tuotanto alkuvuosina alkoi nopeasti laskea, hankittiin ulkomailta uusia poraus- y. m. koneita ja kuten jo nähtiin, tuotanto alkoi nopeasti kohota.

Mikä merkitys?

Kuka voisikaan tarkoin sanoa, mikä merkitys on Bakun naftateollisuudella ollut vallankumouksen turvaamisessa. Kun menshevikki-emigrantit ja muut vihollisemme kuorossa ulvoen ennustivat vallankumouksen häviötä m. m. polttoaineiden loppumisen vuoksi, näytti Bakun naftateollisuus, että se vaara kyllä vältetään. Ja niinpä saikin teollisuutemme välttämättömän polttoaineensa naftasta, kunnes kivihiili joutui avuksi, eikä nykyään ole enää ollut minkäänlaisesta polttoainepulasta puhetta eikä tule olemaan. Jo kesäkuun alkuun mennessä kuluvaa vuotta on Volgaa pitkin kuletettu 30 miljoonaa puutaa naftaa. Polttoainepulan poistajana on Asneftillä, kuten trustin nimi kuuluu, ollut mittaamaton merkityksensä. Siksipä sen sitkeimmät toimitsijat viisivuotisjuhlan aikana saivat työnsankarien kunniamerkit, joita vain erikoisesti kunnostautuneille suurten ansioiden tunnustukseksi annetaan.

Sähköistäminen

Tov. Sinovjev sanoo, että Lenin ei sähköistämisellä tarkoittanut pelkästään sähköteollisuuden edistämistä, vaan maan koko teollisuuden saattamista sellaiseen kuntoon, jotta se täydelleen tyydyttäisi maaseudun tarpeen. Niinpä mekin tässä emme tarkoita pelkkää sähköistämistä naftateollisuudessa, vaan muutakin parantelua ja koneellistuttamista.

Tulevana talousvuonna lakkautetaan kaikki höyryvoima ja sähkö tulee ainoaksi käyttövoimaksi. Syvien pumppujen käytäntöönotto, joita on jo käynnissä 380 kpl., on lisännyt runsaasti työtehoa ja vähentänyt tuotantokustannuksia. Tämän vuoden loppupuolella tulee pumppujen luku olemaan 700.

Naftan jalostamiseksi on pantu kuntoon lisää tehtaita ja viimevuotisen tuotannon — 144 milj. puutaa. Bensiinin valmistukseen kiinnitetään yhä kasvavaa huomiota. Tuotanto on viiden vuoden ajalla 450 tuhannesta puudasta noussut 4 miljoonaan puutaan vuosittain.

Työläisten olosuhteet

Trustin johtajat lausuvat, että tuotannon edistymiseen on huomattavasti vaikuttanut työläisten mieliala, mikä olojen paratessa tulee yhä tyytyväisemmäksi, vaikka erikoista tyytymättömyyttä ei ole koko viiden vuoden ajalla havaittukaan. Päinvastoin pitävät työläiset teollisuutta omanaan ja sen mukaan työskentelevät.

Palkkasuhteita ja asunto-oloja pyritään yhä parantamaan. Voimien mukaan on trusti koettanut asuntoja rakentaa. Amerikasta on tuotettu koneita, jotka ovat olleet suureksi avuksi asuntopulan nopeaksi ratkaisemiseksi. Asunnot rakennetaan kaikkine teknillisine mukavuuksineen, terveydellisiä etuja silmälläpitäen. Tuhannen uutta asuntoa on asuttuna. Paljon vielä rakennetaan lisää Rakennettaessa pidetään työläiskaupunkisuunnitelmaa mielessä.

Uutena mukavuutena työläisille on vasta rakennettu kapearaiteinen rautatie, joka kuljettaa työläisiä asunnoistaan työmaalle ja päinvastoin ja siirtelee työmaalla paikasta toiseen tarpeen mukaan.

Työläisten terveydestä huolehtii trusti erinomaisen hyvin. Siellä täällä kylpypaikoissa on sillä omia lepokoteja ja parantoloja ja alituiseen lähettää se parhaimpiin kylpylaitoksiin työläisiään, suorittaen kaikki kustannukset, antaen ilmaiset matkat, vieläpä maksaen työläistensä ruuasta niissä ravintoloissa, missä nämä matkalla parantolaan ovat pakoitetut syömään.

Allekirjoittanut on kylpylaitoksissa tutustunut moneen Naftatrustin työläiseen ja saanut kuulla, että sen tyytyväisempää väkeä ei liene monessakaan työlaitoksessa. Työläiset tuntevat tekevänsä työtä laitoksessa, joka on heidän omansa, kansallistutetussa työlaitoksessa neuvostovallan aikana, jolloin ensisijassa työläisen, tuon vallankumouksen päävivun, toisessa talonpojan, tuon apuvipusimen, edut ovat kyseessä. Työläinen ja talonpoika hallitsevat maata ja siksipä heidän mielensä ovatkin täydessä sopusoinnussa neuvostovallan politiikan kanssa.

Suuri tulevaisuus

Asneftillä on suuri tulevaisuus. Sen naftatuotteet laatunsa puolesta ovat ulkomaillakin tunnustetut hyviksi ja tulevaisuudessa se epäilemättä tuleekin valloittamaan ulkomaiden naftamarkkinat.

Parhaillaan on alussa varsin kunnioitettava alote. Noin tuhannen kilometriä laajan Kaukaasian kannaksen yli aiotaan Bakusta Batumiin laittaa naftajohto. Aikaisemmin oli jo tällä välillä ollut paloöljyjohto, sillä ennenvanhaan oli sellaisilla kapitalisteilla, kuin Nobel y. m. suuria summia kiinni paloöljylaitoksissa Bakussa ja tämä seikka määräsikin, että Bakusta Batumiin kapitalistit rakensivat paloöljy- eikä naftajohdon. Nafta polttoaineena nykyään tietysti on suurimerkityksellisempää kuin lamppuöljy valona, siksi onkin tulevaisuus naftalla. Johdon rakennus tulee tietenkin paljon maksamaan, mutta sittenpä tuleekin nopea ja halpa naftan siirto Kaspian rannalta Mustanmeren rannalle, josta se helposti pääsee ulkomaille. Gruusialaiset tahtoisivat, että johto tulisi kulkemaan Petjin satamaan, koska siitä olisi etua Gruusialle, mutta käytännöllisemmäksi tulee se rakentaa Batumiin. Ja oikeastaan työt ovat jo alkaneet Batumista käsin taaksepäin Bakua kohti. Pohjois-Kaukaasian metallitehtaat ovat jo saaneet Asneftiltä suuria tilauksia, joten johdon asettaminen ei ole enää mikään haave, vaan tosiasia, joka saa lopullisen, valmiin muotonsa parin kolmen vuoden kuluttua. Silloin Batumista tulee suuri satamakaupunki ja liike ja talouselämä suuresti vilkastuu.

Mitäpä eivät saisikaan aikaan työläiset, kun heitä johtaa sellainen kaukonäköinen, marxilais-leniniläinen järjestö, kuin Venäjän Kommunistinen Puolue.

Baku, 10. 6. 25.

Hilippa Oula.

Kurjistuminen Englannissa lisääntyy

Äskettäin on Englannin yleistä mielipidettä kiinnittänyt erikoisemmin pari sangen huomattavaa tosiasiaa.

Toinen näistä koskee Middlesboroughin koulukomitean raporttia, joka on kokoonpantu piirin eri yliopettajien lähettämistä tiedonannoista. Raportissa selitetään, että piirissä ei ole vähemmän kuin 110 lasta, jotka eivät voi käydä koulua ravinnon puutteen takia. Tämä luku on sangen huomattava, ottaen huomioon koko tämän köyhän piirin lapsiluvun. Paljon paremmin ei ole muidenkaan lasten laita, joidenka ilmoitetaan samoin kärsivän tarpeellisen ravinnon puutteesta. Syynä tähän on etupäässä se, että mainittujen lasten vanhemmat ovat melkein kokonaan ilman työtä, ja sanottu piiri on yleensä köyhä.

Samanaikuisesti tämän raportin kanssa ilmoitetaan, että Glasgowissa vallitsee huutava asuntopula. Ei vähempää kuin 40,000 perhettä saa elää pienessä yhden huoneen huoneustossa, joissa terveydelliset suhteet ovat kaiken arvostelun alapuolella. Samanlaiset ovat olosuhteet useimmissa suuremmissa teollisuuskeskuksissa.

Baldwinin hallituksella ei näytä olevan mitään halua keventää sitä taakkaa, jota työläiset saavat kestää työttömyyden ja asuntokurjuuden takia. Suurten kaivoksien työmaiden ulkopuolella kerrotaan olevan pitkiä jonoja odottamassa pääsyä edes päiväksi työhön, ja hallituksen on täytynyt perustaa uusia toimistohuoneustoja, joissa jaetaan myönnettyä työttömyysavustusta, jotta voitaisiin jako toimittaa aikanaan — suuren työttömyystulvan takia.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

PORT ARTHUR, Ont.

Ihmiskohtaloita vankiloissa

I

Kalpea toveri

Olin viettänyt jo monta vuotta ristikon takana. Olin monen synkän kopin lattiaa astuskellut pitkinä iltoina, kun ympärillä on hiljaisuus ja yksinäisyys. Olin nähnyt ristikon takana monen talven valkoiset lumet, monet ihanat keväät ja monet suloisat suvet. Ne eivät kyllä paljoa ulotu vangin koppiin, mutta vanki aavistaa, aavistaa kuvaamattoman voimakkaasti, mitä milloinkin ulkona luonnossa on.

Vankilan päävahdissa vietin sitä kevättä, josta nyt kerron. Olin yksinäiskopissa kovennettua rangaistusta saamassa. En ollut kylliksi oppinut alistumaan; olin liiaksi ylpeä nöyrtymään. Ja siksi oli annettu lujennettua.

Päävahti oli synkkä, kaksikerroksinen, muusta vankila-alueesta piikkilanka-aidalla eroitettu rakennus. Siellä säilytettiin erikoisrangaistusta kärsiviä ja — hulluja. Kun jonkun ajatusmeininki alkoi mennä sekavaksi, eroitettiin hänet muista vangeista ja tuotiin päävahdin yksinäiskoppiin "selvenemään". Ja niin saivat toiset siellä "selvetä" vuosikausia yksinäisyydessä ja hoidotta.

Kun jouduin päävahtiin, oli siellä selvenemässä eräs kansalaissodasta asti vankilassa virunut Pohjanmaan poika. Hän oli menettänyt terveytensä vankilakärsimyksissä. Hän sairasti pitkälle kehittynyttä luulotautia. Hän luuli toverien häntä epäilevän sortajain kätyriksi. Ja kyllä miehen koko olemus todisti suuria kärsimyksiä.

Olen nähnyt kalpeita ihmisiä; niitähän on runsaasti laitakaupungin kansassa, johon kansaan minäkin kuulun. Mutta niin kalpeita kasvoja en ole koskaan nähnyt. Ne olivat kuin valkoisella liidunpölyllä sivellyt, ja ilme niissä oli sellainen, että aina kun hänet näin, tuli mieleeni marmoriin kahatut kasvot, joista puhui kivettynyt tuska. Kun kävelimme pihalla puolen tunnin kävelyä, joka vuorokaudessa oli ulkona oleskeluun sallittu, astui hän katse eteenpäin suunnattuna hiukan kumarassa, katsomatta keneenkään. Joskus hän nyökkäsi jollekin meistä tervehdykseksi päätänsä. Me emme saaneet koskaan jutella hänen kanssaan, sillä kaikki vankien keskeinen puhelu ja kanssakäyminen päävahdissa on ankarasti kielletty. Vartijan vaaniva katse seuraa aina vankilan pihalla, monen askeleen välimatkalla kehässä kiertävää vankijoukkoa.

Eräänä keväisenä sunnuntaina kiersimme taas kehää pihalla. Ja nyt sattui tapaus, joka osoitti, että kalpean, luulosairaan terveys oli viime aikoina huonontunut. Hän astui yht'äkkiä rivistämme ulos ja suuntasi käyntinsä vartijaa kohden nyrkit pystyssä. Vartija peräytyi joitakin askeleita ja veti taskustaan revolverin ja tähtäsi toveria. Laukaus pamahti. Toveri pysähtyi. Sitten hän kääntyi takaisin riviin. Laukaus ei ollut sattunut.

— — —

Joitakin aikoja kului. Kevät oli jo muuttunut kesäksi. Huumaavat suven tuuloset puhaltelivat puolituntisen kävelyaikana juovuttavina. Kun astui ulkoa pimeään, likaiseen selliin, tuntui vastakohta hirveän selvänä. Ulkona kirkas, tuoksujen täyttämä kesä, sisällä pimeä, ahdas, kostea komero.

Olin tullut juuri kävelyltä. Ovi oli lyöty kolisten takanani lukkoon ja rautasalvat paukahtivat oven ylitse. Astuin lattialla joitakin askeleita. Minulla oli taas sellainen hetki, joita vangin elämässä joskus on. Tällaista hetkeä on vaikea ymmärtää sen, joka ei ole ollut yksinään pitkiä kuukausia, vaihtamatta sanaakaan kenenkään kanssa. Se on hetki, jolloin tyhjyys täyttää hirvittävänä koko olemuksen. Katse jää tuijottamaan ristikon lomasta siintävään kaistaleeseen harhailevana, kiintokohtaa löytämättömänä ja elämä tuntuu tyhjää tyhjemmältä, arvottomalta. Se on väsymystä.

Yht'äkkiä kuulin ääntä. Se muistutti tiikerin kiljuntaa, mutta se oli paljon tuskaisempaa. Se kuului käytävästä.

Samassa kuulin kuinka jonkun sellin ovi lyötiin lukkoon, avaimet helähtivät ja vartija tuntui kiiruhtavan yläkertaan.

Sitten seurasi hiljaisuus. Se ei ollut pitkä, mutta siinä lyhyessä hetkessä selvesi minulle, että jonkun metrin päässä tapahtui jotain hirveää. Ajatuksissani leimahti, että nyt on halpea toveri tullut vieläkin sairaammaksi.

Sitten — hiljaisuussekuntien jälkeen — pamahti laukaus, yksinäinen, terävä laukaus. Sitten hiljeni taas.

Nousin akkunaristikkoon odottamaan. Sen ohitse täytyi jokaisen kulkea, joka tuli rakennukseen tai meni. Kauan ei odottaa tarvinnutkaan. Päävahtiin juoksi vankilan suurivatsainen vahtimestari hirveästi puhkuen ja hätääntyneenä. Hän kiljui käytävään päästyään:

Kuka ampui, kuka ampui...?

Mutta käytävässä vallitsi hiljaisuus. Kohta saapui päävahtiin muitakin vartijoita ja vankilan virkailijoita.

Odotin. Hetken kuluttua kannettiin ohitse ylt'ympäri veren tahraama mies. Hän lepäsi kyljellään sängyssä. Hän oli päävahdin isäntävartija. Hänen kohtalonsa oli siis lyönyt.

Odotin. Ohitse kannettiin paareilla aivan verinen mies, jonka kaulassa oli suunnaton haava. Hän oli päävahdin toinen vartija. Päävahti oli ollut monta minuuttia ilman toimintakykyistä vartijaa.

Taas odotin, aavistin, että kolmannen täytyy myös tulla. Ja se tuli. Paareilla lepäsi mies peitettynä vangin viltillä niin, ettei hänestä näkynyt muuta kuin paljas oikeanpuoleinen jalkaterä, jolla oli veripisaroita.

Taistelu elämästä ja kuolemasta, joka vei kolme uhria: kaksi vanginvartijaa ja yhden vangin, oli päättynyt.

Pian sain naputtamalla tiedon, että olin arvannut oikein. Kalpea toveri oli hyökännyt puukon kanssa yläkerroksen vartijan kimppuun ja lyönyt hänen vatsansa aivan auki. Alakerran apuun rientänyt vartija sai puukosta kaulavaltimonsa poikki. Sitten hän itse meni omaan selliinsä, ensiksi haavoitetun vartijan, joka vielä oli tajuissaan, yritettyä turhaan häntä revolverilla surmata, ja siellä asettui hän vuoteellensa ja leikkasi omin käsin kurkkunsa poikki.

Siellä Tammisaaren vankila-alueen laidassa lepää väsynyt toveri. Toisen kesän kukat jo kukkivat hänen haudallansa. Mutta luulen, että hänen on hyvä levätä, sillä kuusituhatta toveria aina v:lta 1918 uinuu saman hiekkakankaan kätköissä. Nuoret valkopukuiset työläistyttäret tuovat kesäisin punaisia kukkia noille haudoille, ja joskus putoaa surevan äidin ja morsiamen kyynelkin tuohon keltaiseen hiekkaan...

Kaarlo Lento.

VÄLITTÄJIÄ
Conn soittovälineille
— sekä —
BELL PIANOILLE
ovat
BARKERS MUSIC STORE
88 Durham St.—SUDBURY, ONT.
Seuraava Blue'n kaupasta.
— Phone 1694 —

Liha- ja Ruokatavarakauppa
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

A. FOURNIER, LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

SUOMESTA

Punaorpojen päivän vietto Helsingissä

Heinäk. 5 p:nä Mustikkamaalle järjestettyyn juhlaan oli saapunut yleisöä useampaan tuhanteen saakka.

Ohjelman suoritus alkoi H.t.y:n torvisoittokunnan puhaltamalla "Kansainvälisellä", jota juhlayleisö seisaaltaan kuunteli. Kun soittokunta oli esittänyt vielä useita muitakin tilaisuuteen sopivia musiikkikappaleita, esitti tov. Hanna Kuusela Emil Lindahlin kirjoittaman runon "Punaorpojen päivänä". Sen jälkeen astui lavalle

tov. V. Uurtamo,

teroittaen laajassa puheessaan kuulijain mieliin punaorpojen päivän suurta merkitystä. Puhuja muistutti siitä kohtalokkaasta ajasta, jolloin työväen taistelurintama murrettiin tunnetulla tavalla tuhansien työläisten teloituksella — ajasta, josta meillä vieläkin ovat tuntuvimpina esimerkkeinä tuhannet orvot työläislapset, joille tämä päivä on pyhitetty. Puhuja mainitsi lyhyesti siitä nykypäivinä vallitsevasta työväenluokkaan kohdistetusta poliittisesta vainosta, joka tekee yhä raskaammaksi sen jo ennestäänkin raskasta taistelua olemassaolonsa puolesta, johtuen tämä vaino kapitalistisen järjestelmän luokkaluonteesta, mistä myös johtui vuoden 1918 epäonnistunut työväen vapaustaistelu. Lopuksi puhuja totesi, että voimakas työväen taistelu kapitalistista järjestelmää vastaan voi vain johtaa aikaan, jolloin ei enää ole punaorpoja, enempää kuin muitakaan toisten armoilla eläviä ihmisiä.

Puheen jälkeen esittivät Helsingin varhaisnuorison aluejärjestön lapset useita laululeikkejä, jonka jälkeen lavalle astui

tov. Väinö Vuorio

puhuen nykypäivien poliittisista päivänkysymyksistä. Työväenluokan taistelukysymyksiä nykyisin — lausui puhuja — on punaorpojen toimeentulon järjestämisvaatimuksen lisäksi m. m. työttömyys-, verotus-, poliitt. vankien vapautus- y. m. kysymykset. Porvaristolla taas on omat tärkeät päivänkysymyksensä. M. m. nykyisin suuressa mittakaavassa rehoittava järjestyksen ja kurin puute on saanut porvariston ryhtymään vakavasti keskustelemaan asian johdosta. Nämä kysymykset kaikki yhdessä muodostavat suuren valtakysymyksen, joka askarruttaa sekä porvariston että työväenluokan aivoja. Nuo kysymykset synnyttävät sen suuren luokkataistelun, joka kahden yhteiskuntaluokan välillä nykyisinkin on käynnissä. Tässä luokkataistelussa on silloin tällöin jonkinlaisia lamaannuskausia vallalla. Suomen työläisten viime vuosina kärsimät tappiot m. m. vaalitoiminnassa todistavat tämän väitteen puolesta. Tässä suhteessa tulee kuitenkin vielä tapahtumaan muutos parempaan päin. Mikäli valistus ja sivistys pääsee tunkeutumaan työväestön keskuuteen, sikäli työväestön vaali- niinkuin muukin taistelu muodostuu merkityksellisemmäksi, sikäli työväestö irtaantuu porvariston leiristä, muodostaen yhä voimakkaamman taistelurintaman, jonka avulla se tulee ratkaisemaan käynnissäolevan valtataistelun omaksi edukseen. Tämän valistuksen levittämistyössä näyttelee työväen kirjallisuus ja sanomalehdistö nykyisin huomattavinta osaa, jonka vuoksi tietoisen työväestön velvollisuus on niitä voimiensa mukaan levittää ja tukea.

Mielivalta Tammisaaren pakkotyölaitoksella

Ote poliittisen vangin Lauri Kivekkään kirjeestä omaisilleen

10. 5. 25

Tahdon sinulle saattaa tervehdykseni, vaikka hieman kolkonlaisen. Kevät ei minulle tuonut kesää, vaan yhdellä askeleella pitensi jäistä talveani. Kesän lämpimät säteet eivät päässeet minua virkistämään. Se vanha karilla ollut laivani ei ollut vielä siinä kunnossa, että sitä olisi voitu laskea omin päinsä ulapalle.

T.k. 5 päivänä minua säädetyn tavan mukaan käytettiin laitoksen johtokunnassa: siellä ilmotettiin käsitellyn minun valvonnanalaiseen vapauteen laskemistani, mutta se lykätään huonon käytökseni takia toistaiseksi. Koska olin aikaisemmin asian johdosta henkilökohtaisesti keskustellut oikeusministerin kanssa ja hän vakuutti, ettei vanhojen kurinpidollisten rangaistusten olevan enään aiheena; kysyin johtokunnalta, mihin perustui nykyinen "huono" käytökseni, niin ilmotettiin vielä olevan aiheena 1923 saamani rangaistus, sekä samalla että vankien keskuudessa järjestetyn jonkinlaisen "neuvoston" ja minun olevan osallisena siihen, ja että tästä neuvostosta irtisanoutumiseni on vapautumiseni edellytyksenä. Mutta asia on nyt niin, että en tiedä mikä tämä n.s. "neuvosto" on, onko, ja minkälainen sillä jokin ohjelma vissiin päämääränään viemiseksi, vai onko se jonkunlainen kunniotoimi. Tuntien tietämättömyyteni puheenalaiseen, kysyin johtokunnalta, missä ja miten voisin ilmottaa irtisanoutumiseni sellaisesta, mihin en koskaan tiedä itseäni sitoneenikaan? Tähän en saanut vastausta, ja siis edelleen saan olla tietämättömänä, miten voisin toimia vapautumiseni hyväksi, joten olen joidenkin tuntemattomien asioiden panttivankina.

Tuntematon on taival edessäni, määrää vailla. Vissiä päätekohtaa en näe ennenkuin vajaan 6 vuoden kuluttua, mutta silloin se kenties olleekin varma; en usko, kun valkeaa 1 p. helmikuuta 1931, että silloin enään pystyy nykyiset tappiokseni esitetyt asiat vapauttani estämään. Se on kyllä "ihmiselämässä" pitkä aika viettää yksilöllisesti katsoen turhaan, mutta koska tämä näyttää olevan nykyisen yhteiskunnan yksi välttämättömyyksistä, niin tapahtukoon kuten he tahtovat, eikä kuten minä."

Kirje on vankilasensuurin läpi käymä.

— — — —

Kirje puhuu järkyttävällä tavalla siitä, millä tavalla poliittisia vankeja kohdellaan. Vankilaviranomaisten todistamattomat kuvitelmat riittävät sulkemaan ovet vapauteen vangilta, joka olisi oikeuden ja kohtuuden mukaan ollut oikeutettu pääsemään valvonnanalaiseen vapauteen. Tuntuu tahalliselta ilkeydeltä, että annetaan hyviä toiveita vapauteen pääsemisestä ja sitten vankilan johto hylkää vapaaksi pääsyn "toistaiseksi". — Olemme kyllä tottuneet siihen, mutta emme saa siihen niin tottua, että vaikenisimme asiasta. Työläiset, tukekaa veljiänne, jotka vankiloissa kituvat. Vaatikaa heille vapautta ja oikeutta, sanoo "Tiedonantaja".

HUOLTA AHVENANMAASTA

Eivät taitane kaikki lukijamme tietääkään, että Suomella on myöskin oma "autonoominen" alueensa, joka kuuluu sen valtapiiriin. Tämä "autonoominen" osa Suomea on Ahvenanmaa.

Ahvenanmaan asujamisto on miltei kokonaan ruotsalaista. Suomen saadessa itsenäisyytensä ja kun Europan rajoja muutenkin maailmansodan jälkeen järjesteltiin, alkoivat Ahvenanmaan asukkaat myöskin vaatia, että heidän saariryhmänsä liitettäisiin siihen valtioon johonka he kansallisesti kuuluvat. Asia oli esillä Kansainliitossa, jonka ratkaistavaksi Ahvenanmaan asukkaat sen jättivät. Tiedämme, että ratkaisu Kansainliitossa tapahtui Suomen eduksi. Tähän ratkaisuun vaikutti se, että Suomi oli salaa tehnyt Englannille paremman tarjouksen kuin Ruotsi mitä tuli Englannille annettavaan vakuuteen Itämeren kontrollista. Tällä tavalla Ahvenanmaan kansa siis joutui olemaan vain mitättömänä pelinappulana Englannin imperialismin korkeassa pelissä.

Kun asia oli saanut tällaisen ratkaisun kuului Suomen velvollisuuksiin myöntää Ahvenanmaalle autonomia. Sen se tekikin. Ahvenanmaalla on jonkunlaiset maapäivänsä, joilla on oikeus esittää toiveitaan Suomen hallitukselle ja eduskunnalle, mutta siihen sen "itsenäisyys" sitten päättyykin.

Viimeiakoina on Suomella taas ollut erikoisen suurta huolta tästä "autonoomisesta" alueestaan. Ahvenanmaan maakuntapäivät ovat olleet koolla ja niillä on koetettu edelleen ajaa omaa asiaa. Ovatpa ahvenanmaalaiset nuoret miehet kieltääntyneet tottelemasta Suomen hallituksen määräämää asevelvollisuuden suoritusta luotsilaitoksen palveluksessa. Uhkailevatpa taas kääntyä avunpyynnöllä Ruotsin ja Kansainliiton puoleen. Tästä ahvenanmaalaisten uppiniskaisuudesta on Suomen valtaporvareille ollut erikoisen paljon huolta ja vaivaa. Ovat ensin koettaneet kiemailla, mutta ovat jo lopuksi käyneet ankariksikin, mutta eihän sitäkään juuri uskalla, kun ei oikein tiedä millä päällä oikea isäntä sattuu olemaan.

TOVEREITA TAMMISAAREEN

V.k. 29 pnä ilmottautui toimittaja K. Luoto Kuopion lääninvankilaan, ryhtyäkseen kuittaamaan hänelle n.s. suuressa kommunistijutussa Turun hovioikeuden langettamaa ja korkeimman oikeuden sellaisenaan vahvistamaa yhdeksän kuukauden kuritushuonetuomiota.

Tov. Luodolle kärsittäväksi asetettu tuomio on aiheutunut hänen sanomalehtimiestoiminnastaan siltä ajalta, jolloin Kuopiossa ilmestyneet eri työväenlehdet olivat Sosialistisen Työväenpuolueen äänenkannattajina.

T. Uosikkinen myös ilmottautunut viranomaisille

Samana päivänä kuin edellinen ilmottautui Kotkassa Kuopiosta kotoisin oleva Tatu Uosikkinen sikäläisille tuomioiden täytäntöönpanoa valvoville viranomaisille lähteäkseen kärsimään Työväenpuolueen jutussa langetettua yhden vuoden kuritushuonetuomiotaan.

SUOJELIJA PAKKOLUOVUTUSHOMMISSA

Joku viikko takaperin saapui Suomussalmella erääseen torppaan muuan paikkakunnan "suojelija"-nuorukainen, joka hänkin tosin on torppariväkeä ja alkoi kotonaolevalta torpan vanhukselta vaatia jauhoja. Kun tällä ei ollut riittämiin itselläänkään, niin sai "suojelija" kielteisen vastauksen. Mutta silloin sieppasi urho mauserpistoolinsa ja aikoi sillä uhaten pakottaa vanhuksen antamaan ainoastaankin toiselle "yhteiskuntaa säilyttävälle". Kuitenkin oli torpan vanhus siksi voimakas, että kykeni "suojelijan" estämään pakkoluovutuspuuhistaan.

Tapahtuma on selvä todistus siitä, että "yhteiskunnan säilyttämis"-keinot ovat monenlaiset ja että niitä eivät rauhalliset raatajat aina jaksa vastustamatta sietää.

KAKSINKERTAINEN LAKKO PIETARSAARESSA

Olemme aikaisemmin maininneet Aalholman sahalla Pietarsaaressa vallitsevasta lakkotilanteesta. Mainitulle työpaikalle hommasivat herrat rikkureita, mutta ennen pitkää syntyi rikkurienkin kanssa riitoja. Rikkurit näet eivät huolineetkaan paiskoa töitä, vaan kehuskelivat tulleensa rikkureiksi eikä työntekijöiksi. Siitä huolimatta he ovat vaatineet 500 mk. viikolta tuli töitä tai ei. Kun herrat eivät katsoneet sopivaksi maksaa näille lellipojillensa ammuskelemisesta ja kortinpeluusta moista palkkaa, tuli erimielisyys.

Yhtiö koetti muuttaa kaikki työt urakkatöiksi saadakseen vähän tuloksia töistäkin, mutta rikkurit eivät tähän suostuneet. Yhtiö kieltäytyi maksamasta heidän vaatimaansa viikkopalkkaa ja niin otti satakunta rikkuria lopputilin. — Jo menee koomilliseksi!

83-VUOTIAS UKKO KANNETTU KUOLINVUOTEELTAAN TAIVASALLE

Joku aika sitten toimittivat Tyrvään piirin nimismies Viljo Junnila ja Kiikan pitäjän poliisikonstaapeli Arokallio häädön talollisen N. Junnilan maalla sijaitsevassa Ketolan torpassa, jossa paitsi torpan vanhaa isäntää, Matti Ketolaa, asui hänen poikansa työm. Herman Ruusunen vaimonsa ja viiden lapsensa kanssa, ollen hänen vanhemmalla tytöllään myös neljän kuukauden vanha lapsi. Näinollen joutui 9 henkeä taivasalle.

Häätö tapahtui seuraavasti:

Kun edellämainitut herrat saapuivat paikalle, jossa jo ennestään oli maanomistaja Junnilan kaksi renkiä Otto Oksanen ja Toivo Suoniemi, määräsi nimismies asunnon heti tyhjennettäväksi. Ja kun mainitun Ruususen tytär Saima, jolla on jo mainittu pieni lapsi, alkoi ruveta pukeutumaan huomautti nimismies, ettei siihen ole aikaa, sillä nyt on kiire. Kun sitten alettiin asuntoa tyhjentämään, tiedusteli Ruususen vaimo sitä, mihin pannaan vanha ukko, joka ei voi minnekään vuoteelta liikkua (hän oli nim. ollut sairaana jo pitemmän ajan) käski nimismies nostaa hänet vuoteineen ulos, jonka Junnilan rengit arkailematta tekivätkin.

Mainittakoon lopuksi, että Matti Ketola, joka häädön tapahtuessa oli hyvin heikko, kuoli lauantaina kesäk. 13 pnä. Tapaus onkin tehnyt paikkakuntalaisiin hyvin järkyttävän vaikutuksen.

NEUVOSTO-VENÄJÄLLE LÄHETETTÄVÄN LÄHETYSTÖN MUKAAN MYÖS RAITTIUSMIEHIÄ

Kun raittiustyönkin kannalta on tärkeää tietää, minkälainen raittiustilanne on Venäjällä ja minkälaisia tuloksia siellä työväki yleensä on valtakautensa ja uuden järjestelmän vallitessa saavuttanut, niin päätti Vaasan työväen raittiusosasto kokouksessaan v.k. 29 pnä asiaa käsiteltyään, julkituoda seuraavaa: Vaasan työväen raittiusosastoon kuuluvat, lukeutuen myös ammatillisesti järjestyneisiin, pitävät tärkeänä, että ammatilliset järjestöt aikaansaisivat työväen valtuuskunnan Venäjälle lähettämisen sikäläisten olojen tutkimustarkoituksessa ja että tähän lähetystöön henkilöitä asetettaessa pidettäisiin silmällä myös sitä, että nämä henkilöt, tai ainakin joku niistä olisi myöskin raittiusliikkeessä mukana ollut, raittiustyöhön innostunut toveri, että saataisiin sikäläisen olotilan tästäkin puolesta totuuden mukainen kuvaus.

TOVERI IISAK HEIKKA VAPAAKSI

Keskiviikkona heinäk. 1 pnä vapautui Tammisaaren pakkotyölaitoksesta toveri Iisak Heikka, Kemistä, oltuaan siellä kärsimässä puolentoista vuoden ajan porvarillisen tuomioistuimen hänelle langettamaa kuritushuonetuomiota. Toveri Heikka saapuu Ouluun sunnuntai-iltana postijunassa.

LENTOLEHTISTEN LEVITTÄMISESTÄ VANKEUTTA

Keskiviikkona heinäk. 1 pnä oli Vaasan raastuvanoikeudessa käsiteltävänä juttu lautatarhan työmies Jalmari Meliniä, autonkuljettaja A. Björkiä ja kaupustelija Juho Hakaa vastaan luvattomien kommunististen lentolehtisten levittämisestä. Yleinen syyttäjä lausui, että vastaajat kaikesta päättäen näyttävät kuuluvan kommunistiseen puolueeseen, ja tällöin täytyy olettaa, että heillä on täytynyt olla tieto lentolehdisten rikollisesta sisällöstä. — Se käy ilmi siitäkin, että he ovat lentolehtisiä levittäneet salaisesti. Maan ja yleisen turvallisuuden takia olisi vastaajat tuomittava sellaiseen rangaistukseen, että se olisi tuntuva.

Oikeus katsoi selville käyneen, että vastaajat olivat levittäneet Venäjältä maahan tuotuja kommunistisia lentolehtisiä, joissa kehotetaan laillisen yhteiskuntajärjestyksen kukistamiseen, aseiden avulla, ja tuomitsi kunkin vastaajista 100 päiväsakkoon, 10 mk. päivä, eli siis 1,000 mk. sakkoon.

ENSILUOKKAINEN HÄÄTÖ HELSINGISSÄ

Leskivaimo Mirjam Laakson asunnossa Kajaaninkatu no. 2 sijaitsevassa talossa on t.k. 1 pnä toimitettu "suursiivous" häätötarkoituksessa. Vaimolla on ollut 14-vuotiaan poikansa kera huone käytettävänään ja oli hänet ennemmin sanottu irti tästä asunnostaan.

Vaimo tietysti irtisanottua koetti etsiä uutta asuntoa, m.m. oli hän käynyt Helsingin kunnallisesta toimistosta apua tiedustelemassa, mutta tuloksetta. Näin ollen ei hän voinut muuttaa pois entisestä asunnostaan, vaan asui siinä edelleenkin, käyden työssä jossakin sahalla.

T.k. 2 päivän vastaisena yönä, kun hän sitten palasi työstään, huomasi hän asuntonsa putipuhtaaksi viedyksi. Huonekalut, ruokatarpeet, vaatteet, kengät ja kaikki, mitä vain sisällä oli ollut, olivat poissa. Vain tyhjät seinät olivat jälellä.

Seuraavana aamuna varhain vaimo lähti talonmieheltä tiedustelemaan mihin hänen tavaransa oli viety. Talonmiestä itseään ei ollut kotona, mutta tämän vaimo antoi kyselijälle "kouriintuntuvan äkkilähdön", jonka m.m. näkivät lähellä olleet muutamat työmiehet.

Tämän jälkeen leski lähti Puutyöväenliiton toimistoon kyselemään, mihin toimenpiteisiin hän voi ryhtyä. Täältä lähtikin liiton puheenjohtaja häädön toimittaneen talonmiehen puheille, mutta sai hänkin jotenkin ylimielisen vastaanoton. Tavaroitaan lienee vaimo kumminkin tällä tavoin saanut pois "takavarikosta".

*

Tapahtuma on oivallinen esimerkki siitä, mihin asemaan nykyisen asuntopulan ja vuokrien kiskonnan aikana vähävaraiset työläiset ovat aina vaarassa joutua.

KYSYMYS TYLSÄMIELISTEN STERILISOIMISESTA

Sosialiministeriö on sisäasiainministeriöltä pyytänyt, että lääkintähallitukselta pyydettäisiin lausunto tylsämielisten sterilisoimisesta. Lausunto olisi annettava tämän vuoden kuluessa.

Kirjelmässä esitetään, kuinka kaatuvatautisten, ajottaisesti mielisairaiden ja ennen kaikkea tylsämielisten sterilisoiminen on alkanut tulla tärkeäksi kaikissa sivistysmaissa. Niinpä on asia tullut huomion esineeksi myös Ruotsissa erään valtiopäivillä tehdyn ehdotuksen johdosta.

Päättäen niistä tutkimuksista, joita hallituksen asettama komitea on vuosina 1906 ja 1907 toimittanut, on Suomessa tylsämielisiä suhteellisesti enemmän kuin muissa pohjoismaissa. Huomioon ottaen, että meillä ollaan paljon jälellä tylsämielisten hoidossa ja että hoitoloissa ei ole riittävästi paikkoja tylsämielisille, olisi toivottavaa, että ne, jotka osoittavat mahdollisuuksia työhön ja ovat rauhallisia luonteeltaan, voitaisiin niin pian kuin mahdollista päästää vapauteen. Mutta, että tämä oli mahdollista, olisi luultavasti osa heistä, etupäässä naiset, sitä ennen sterilisoitava. Tämä on yksi syy, minkä vuoksi sosialiministeriön mielestä tylsämielisten sterilisoiminen olisi otettava pohdinnanalaiseksi. Toinen syy on se, että ei ole toivottavaa tylsämielisten saavan lapsia, koska he eivät kykene niistä huolehtimaan. Lisäksi on aina olemassa vaara, että tylsämielisyys periytyy ja tylsämielisten luku siten lisääntyisi. Sosialiministeriön v.k. 4—6 päivinä järjestämässä yleisessä kokouksessa, jossa pohdittiin tylsämielisten hoitoa koskevia yleisiä kysymyksiä, käsiteltiin myös tätä asiaa. Kokous päätti yksimielisesti lausua toivomuksen, että valtioneuvosto ryhtyisi toimenpiteisiin tylsämielisten sterilisoimista koskevan kysymyksen pohtimiseksi. Sosialiministeriö katsoo, että on asetettava komitea käsittelemään kysymystä. Komiteaan tulee kuulumaan psykiaatteri, kirurgi ja juristi. Sosialiministeriö katsoo kuitenkin, että asiassa ei ennen lääkintähallituksen lausunnon saamista ole ryhdyttävä mihinkään toimenpiteisiin.

Sterilisoimisella tarkoitetaan asianomaisen saattamista kykenemättömäksi jatkamaan sukua.

AUGUST STRINDBERGIN TYTÄR SAA MATKALUVAN

Ulkoministeristö on, saatuaan tarkemman selvityksen eräiden sille annettujen rouva Karin Smirnoffin Suomen matkaa koskevien tietojen johdosta, nyttemmin ilmottanut Suomen lähetystölle Tukholmassa, että rouva Smirnoffille on myönnettävä matkalupa Suomeen hänen pyytämäkseen 2 viikoksi.

Kuten aikaisemmin kerroimme, kiellettiin rva Smirnoffin matkalupa senvuoksi, että hänen miehensä, lehtori Smirnoff on bolsheviki.

PÖYRISTYTTÄVÄ TEKO

V.k. 16 päivän iltana kerrotaan Tuusniemen Viitaniemen kylässä tapahtuneen pöyristyttävän raakalaisteon, joka tuntuu mielipuolen työltä.

Mainittuna iltana oli erään talon työmiehen kimppuun hyökännyt metsätiellä 2 tuntematonta miestä, jotka vaativat uhrilta rahaa. Kun hänellä ei sitä ollut, niin nujertivat he miehen maahan ja toisen painaessa hatun suun päälle, siten ehkäisten avunhuudot kuulumasta, toinen miehistä leikkasi uhrilta sukupuolielimet pois.

Tekonsa suoritettuaan pakenivat miehet metsään.

Asian johdosta on tutkittu useitakin miehiä, mutta ei ole voitu ketään syyllisenä pidättää. Tutkinnoita ja etsiskelyjä jatketaan.

SATOTOIVEET KESKERTAISTA PAREMMAT

Maakuntahallituksen maanviljelystaloudellisen osaston v.t. päällikkö on HS:lle antanut viimeisimpiä tietoja sadon muodostumissuhteista. Sen mukaan ovat yleensä satotoiveet kaikkialla edelleenkin hyvät, mutta on kuitenkin paikkakuntia, joilla on tapahtunut muutosta epäedullisempaan suuntaan. Eräiltä seuduilta on nimittäin saapunut valituksia siitä, että sateet ovat lyöneet rukiit siinä määrin lakoon juuri kukkimisaikana, että sen voidaan pelätä tulevan ainakin jonkin verran vahingoittamaan odotettavan ruissadon laatua näillä paikkakunnilla. Näin on käynyt etupäässä maan eteläisimmissä lääneissä, joissa niinmuodoin on syytä pelätä sadon muodostuvan vähäisemmäksi kuin kesäkuun puolivälissä annetussa maataloushallituksen virallisessa satoraportissa voitiin ennustella. Paremmin on ollut laita maan keski- ja pohjoisosissa, koska ruis niissä ei vielä ollut ennättänyt kasvaa kukkimisvaiheeseen, vaan on tullut siihen vasta myöhemmin, jolloin sääsuhteet ovat kääntyneet suotuisammiksi. Sateita on kyllä niissäkin osissa maata ollut, ja ovat ne kaataneet ruislaihon lakoon, mutta varmana voitanee pitää laihon kykenevän nousemaan kukkimisajaksi.

Jotakin huolta on omansa herättämään harvinaisen suuri tuhohyönteisten esiintyminen, varsinkin juurikasvimailla. Niiden esiintymiselle on ollut suotuisana edellytyksenä viime talven lauhkeus, joka salli niiden suureksi osaksi talvehtia tuhoutumatta pakkasessa. Erityistä tuhoa on tehnyt sinappikuoriainen, joka edellisinä vuosina on yleensä esiintynyt Päijänteen tienoilla, varsinkin Mikkelin läänin puolella, mutta on tänä kesänä päässyt leviämään hyvin laajalti muuallakin. Tätä ja muita tuholaisia vastaan aiotaan muuten ryhtyä aivan erikoisiin taistelutoimenpiteisiin, joita maataloudellinen koelaitos juuri valmistelee keräämällä aluksi tietoja tuholaisten hävityksistä maan eri tahoilla. Valitettavasti ei niihin kuitenkaan vielä tänä kesänä voitane ryhtyä, vaan jäänee se ensi kesään, ja tänä kesänä on tyydyttävä entisten kokemusten pohjalla saatujen ohjeiden antamiseen.

Heinäsato näyttää eteläisimmissä lääneissä muodostuvan varsin tyydyttäväksi, mutta pohjoisempana valitetaan sen jonkin verran myöhästyvän ja varsinkin luonnonniityillä muodostuvan huonoksi. Heikoksi uhkaa heinäsato maan pohjoisosissa käydä myös niillä heinämailla, joilla ojitus on huono. Tässä suhteessa tulee nimittäin ilmenemään haitallisia vaikutuksia viime talven leutoudesta, sillä huonosti ojitetuilla heinämailla pääsi pelloille nousemaan vettä, joka jäädyttyään on polttanut heinän juuret.

Mutta yleensä ovat satotoiveet kuitenkin keskinkertaista paremmat, joten syytä mihinkään vakavampaan huolestumiseen ei yllämainittujen epäsuotuisain ilmiöiden takia ole.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE. MARIEN JA YMPÄRISTÖN
suomalainen väestö tulkaa tekemään ostoksenne
Cochranen Rautakaupasta
Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa saatte varmasti halvemmalla kuin pienemmistä liikkeistä.
Suomalainen myyjä YRJÖ MÄNTYLÄ palvelee teitä tehdessänne ostoksia.
Cochrane Hardware Limited
SAULT STE. MARIE. ONTARIO.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

Finnish Bottling Works
Valmistaa
parhaat virvokejuomat Soossa
Omistaja V. Lähde.
326 Bloor St. — Puhelin 1123 W.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat. Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

Täydellisen kurssin suorittanut Hieroja ja Sairasvoimistelija
K. A. LEINO,
336 Albert St., Soo, Ont., Can.
Huom.! 10 vuoden kokemus sairaala- ja yksityishierojana.

HAMMASLÄÄKÄRI Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1189.
Sudbury —— Ontario.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

HAUTAPATSAITA
Kun haluatte hauta- eli muistopatsasta, neuvotelkaa siitä kanssamme. Meillä on parhain varasto koko kaupungissa.
Lake Superior Granite & Marble Wks
W. J. McPherson Mgr.
Soo, Ont. ———— Phone 624.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.
Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.
INTERNATIONAL GROCERY
Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.
292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Halutaan suomalainen tyttö perhe palvelukseen noin kuukauden ajaksi. Ilmottautua voitte puhelin 1266 tai käymällä 402 Cor. Albert ja Whittaker Sts., Sudbury, Ont.

Olemme jälleenmyyjiä kuuluisalle Plymouth elonleikkuussa käytettävälle sitomalangalle, parasta tekoa. 500 jalkaa 80c kerä, halvempaa isommissa määrissä.
Cochrane Hardware, Sudbury.

Pariisin viheriää. Ehdottomasti hallituksen normaalimitta. Vain 40c pauna. Cochrane Hardware Ltd., Sudbury, Ont.

Sudbury Baking Co. suosittelee tuotteitaan. 27 Durham St., Box 429, Sudbury. Tel. 1854.

Naughtonin kylpylaitos avoinna kaikkina aikoina. — Hieromalaitos Copper Cliffin tie, avoinna 1—7 ip. Sudbury, Ont. Phone 1031. P.O. Box 1111.
Ida ja Otto Ylönen.

Annan oikeaa reumatismihierontaa perjantaina ja lauantaina Poukaman saunalla ja toisina viikon päivinä Copper Cliffissä, Evans Road 14. Pyykkiä otetaan pestäväksi. Mrs. Emma Ahola, Box 1122 Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Huomatkaa! Ehdottomasti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.
Werner Koivula,
Phone 276 L. Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. **J. Aarnio.**

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 192 South Algoma St., Port Arthur.

Annan hierontaa kotonani, 85 Centre St., Port Arthur, Ont. **Tilda Koivula.**

FORT WILLIAM, ONT.

Tilatkaa pukunne Matti Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

Central Bakery. Korppuja, kovaa leipää sekä kaikkia alaan kuuluvia tuotteita. — Linjoille lähetetään.— 427½ Simpson St. Phone 2191 S.

TORONTO, ONT.

Kätilö ja hieroja Ida Rantala, 273 Richmond St., Adelaide 3330, Toronto, Ont.

Kotka kahvila ja annosruokala 290 Richmond St., W., Toronto, tarjotaan hyvää kahvia ja maukasta ruokaa. Huoneita vuokrattavana. **Ida Jalkanen.**

Suomalainen ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on

CONSULATE OF FINLAND,

518 St. Catharine St., W. Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulivirastoon puoleen tai Port Arthurin varakonsulivirastoon.

Sudbury-ympäristö

Kuutamotanssit ovat Liberty-haalilla torstaina 30 p. t.k. Sisäänpääsy 25 senttiä.

Puhdistustalkoot ovat osaston taloilla tulevana perjantaina ja lauantaina. Talkoot alkavat perjantaina kello 3 ip. Kun haali kaipaa kipeästi suursiivousta, niin on välttämätöntä, että lähdetään joukolla kaikki, joilla ei ole työhommia, talkooseen. Ehkäpä emännät valmistavat kahviakin. Ja lauantai-illalla ovat sitten

Talkootanssit, joihin on vapaa sisäänpääsy kaikille. Mutta tätä ei ole käsitettävä siten, että talkooseen voi ottaa osaa tulemalla tansseihin. Niihin saavuttua kaikkein kunniallisimman sisäänpääsyoikeuden ottamalla osaa itse talkooseen. Siis, kaikin liikkeelle!

Nuoriso nukkuu. Näin voi ihan sananmukaisesti sanoa täkäläisen nuoriso-osaston toiminnan johdosta. Sillä osaston talolla eikä hommissa kuulla sanaakaan nuoriso-osastosta. Kun osaston puolivuosikokoukselle esitettiin eri alaosastojen toimintakertomuksia, niin nuoriso-osastosta ei mainittu sanallakaan. Ja kuitenkin pitäisi paikkakunnallamme olla Kommunistisen Nuorisoliiton osasto. Jos sellainen on olemassa, niin kaikesta voi vetää sen johtopäätöksen, että se nukkuu, ellei ole kuollut.

Nuorison yleensä ja tämän oletetun osaston toimihenkilöitten etukädessä tulisi ottaa sydämen asiakseen ryhtyä osastonsa virvoituspuuhiin. Ei ole sallittavaa, että nuoriso-osastot paikkakunnallamme kuolevat sitä mukaa kuin ne perustetaan. Siis ripeästi toimeen.

Auto-onnettomuuden uhreja. Täkäläisessä sairaalassa makaa henkihieverissä muuan buffalolainen Thomas Delsino, ja jonkun verran lievemmin loukkaantuneena Frank Maloney. Miehet olivat viime sunnuntaina joutuneet auto-onnettomuuteen North Bay-Sudbury valtatiellä, Markstayn lähellä.

Autoseurueeseen kuuluneet kolme muuta henkilöä pääsivät lievemmillä vammoilla onnettomuudesta, joka tapahtui siten, että auto suistui tieltä pois ja pyörähti ylösalasin.

Onnettomuuspaikan ohi kulkeva tavarajuna toi loukkaantuneet Sudburyyn. Delsinon parantumisesta on vähän toiveita.

Hugo Mäki kuollut. Keski- ja Pohjois-Ontariossa hyvin tunnettu Hugo Mäki (Mäkinen) niminen yksinäinen mies kuoli Sudburyssa viime lauantai-iltana. Kuolema aiheutui jonkunlaisesta sydänviasta, jonka ja reumatismin johdosta hän on sairastanut pitemmän aikaa.

Saunamme joka muutamana päivänä on ollut korjauksen alaisena, on nyt taas yleisön käytettävänä. Siis tänä, keskiviikko iltana, se höyryää taas kuten ennenkin.
(Ilm.) **Asiala ja Seppälä.**

YLEISIÄ UUTISIA

Uusi "tutkimus" Shanghain mellakkain syihin

Lontoo. — Sen johdosta, että Shanghain mellakkain syitä tutkittaessa tultiin sellaisiin johtopäätöksiin, että brittiläiset viranomaiset eivät olekaan aivan "viattomia", on Britannian alotteesta suurvaltain kesken hiljaisuudessa neuvoteltu uuden tutkimuksen toimeenpanemisesta. Näissä neuvotteluissa ilmotetaan kaikkien suurempien valtojen jo päässeen yksimielisyyteen jonkunlaisen komissionin nimittämisestä toimittamaan uutta tutkimusta "oikeudellisemmalta" kannalta kuin ensimäinen toimitettiin. On kuulema vielä tarpeellistä kääntyä asiassa pienempien, Kiinan pääkaupungissa edustettuina olevien maiden puoleen, mutta ei ole mitään syytä olettaa, että ne tulisivat suunnitelmaa vastustamaan. Tutkijat tullaan todennäköisesti nimittämään niin pian, kun tämä tulee tehtyä.

Naisten minimipalkkalaki Saskatchewanissa

Regina, Sask. — Äskettäin pidetyssä alinpalkkalautakunnan kokouksessa tehtiin kauppapuodeissa ja myymälöissä työskentelevän naistyöläisten palkkatasoihin seuraavanlaisia muutoksia, jotka astuvat voimaan elokuun 4 päivänä, ja jotka koskevat kaikkia tämän maakunnan kaupunkien kauppapuoteja ja myymälöitä:

§ 1. Täten peruutetaan kaupoissa ja myymälöissä työskentelevän naistyöläisten palkkasuhteita koskevan säädösnumer oensimäisen kolmannen pykälän alkuosa pykälän b kohtaan saakka, ja tilalle osetetaan seuraavaa:

§ 3. Palkat. — (a) Yksityisten henkilöitten, firmain tai korporatsionien kielletään pitämään kaupoissaan tai myymälöissään toimeensa perehtynyttä naistyöläistä vähemmällä kuin 14 dollarin viikkopalkalla.

(Toimeensa täysin perehtyneenä pidetään henkilöä, joka on työskennellyt ammatissaan 24 kuukautta tai enemmän.)

(b) Saman pykälän c kohdan mukaan voidaan harjottelijoille maksaa pienempää palkkaa, kuin pykälän a kohta säätää maksettavaksi toimeensa täysin perehtyneille henkilöille. Harjottelijoille ei kuitenkaan saa maksaa vähempää kuin 7 dollaria 50 senttiä viikolta ensimäisen kuuden kuukauden aikana, eikä vähempää kuin 10 dollaria viikolta toisen kuuden kuukauden aikana, eikä vähempää kuin 12 dollaria viikolta kolmannen kuuden kuukauden ajalta ja neljännen kuuden kuukauden ajalta tulee hänelle maksaa vähintäin 13 dollaria viikolta. Senjälkeen pidetään työläistä ammattiinsa täysin perehtyneenä, joten hänelle on maksettava vähintäin 14 dollaria viikkopalkka, kuten laki säätää.

Stinneksen valtakunnan hajoaminen

Berliini. — Lontoolaisen Henry Schroederin välityksellä myi Hugo Stinnes, nuorempi, amerikalaiselle pankkiryhmälle viiden miljoonan dollarin arvosta Deutch Luxemburg Mining and Smelting Co:n osakkeita viime maanantaina. Ostajain nimiä ei ole ilmotettu.

Myyntiä pidetään lopullisena askeleena Stinneksen valtakunnan hajoamiseen, sillä myynnissä menettää Stinnes määräysvaltansa Reini—Elbe liittoon, joka on ollut yhtenä kulmakivenä Hugo Stinneksen laajoissa liikeyrityksissä.

Sen jälkeen kun Hugo nuorempi äskettäin tunnusti, että hän on ryhtynyt ylivoimaisiin yrityksiin, ja että hän tarvitsee ulkopuolista avustusta, on hänen omaisuuksiaan yhtämittaisesti myyty. Vaikka Saksan pankkiirit tarjosivat hänelle luottoa, niin siitä huolimatta oli hän pakotettu supistamaan liikeitään yhtä huolellisesti, kuin hänen isänsä oli niitä laajentanut. Pörssissä herätti myynti mielenkuohua sentähden, kun nyt ulkomaalaiset pääsivät ensimäistä kertaa käsiksi Stinneksen laitoksiin. Tähän saakka on ulkomaalaisia koetettu kaikilla keinoin syrjäyttää. Erään kerran kun Hugo nuorempi aikoi ottaa Harry Singlairin liiketoverikseen, saivat Saksan rahapösöt hänen luopumaan siitä.

20 HENKILÖÄ LOUKKAANTUNUT JUNAONNETTOMUUDESSA

Atlantic City, N. J. — Maanantaina tapahtui Meadow nimisessä paikassa, noin mailin päässä täältä, rautatieonnettomuus Pennsylvania rautatiellä. Philadelphiasta tänne tulevan matkustajajunan, jossa oli noin 300 matkustajaa, yhdeksän matkustajavaunua suistui pois kiskoilta, loukaten 25 henkilöä, niistä kolme vaarallisesti.

Syytä onnettomuuteen ei tiedetä.

Rauhanmonumentti villiinnyttää porvarit

Nuori ruotsalainen taiteilija, Ragnar Bellerstedt, on juuri saanut valmiiksi rauhanmonumentin, minkä aikaansaamiseksi eri ruotsalaiset työväenliikkeen ryhmät tekivät sodan aikana aloitteen, jolloin sodan kauhuilla oli paljon ankarampi otteensa ihmisiin kuin nyt, kirjoittaa muuan ruotsalainen työväenlehti. Joukot unohtavat, onnettomuudeksi, niin helposti. Taidetuotteelle, joka muodostaa vertauskuvan ihmisten rauhankaipuusta, on annettu Prometeuksen muoto, tuon, joka ryösti jumalilta tulen ihmisille, ja liittyy patsaaseen eräiden työväenliikkeen suurtekijäin, kuten Leninin, Liebknechtin, Rosa Luxemburgin ja Jauresin kuvat.

Juuri tämän asian tähden on kautta porvarislehdistön viime aikoina kaikunut yksiääninen vihanulvonta. Samat porvarit, jotka taannoin syvin suruosoituksin seurasivat Brangtingia viimeisellä matkallaan ulvovat nyt kiukusta vain ajatellessaankin, että Leninin y. m. kuville varataan paikka monumentin kivijalustassa, että ne hakataan rauhanpatsaaseen.

Keitä sitten nuo hoilaajat? Sen lahonneen kapitalismin systeemin puoltajia, jotka aiheuttivat maailmansodan 11 miljoonine kuolleineen 20 miljoonine silvottuineen. Heillä ei ole sananvaltaa, näillä herroilla, asian koskiessa rauhanpatsasta. Kenttä raivoavat "verintahratusta" Leninistä? Ne, jotka puolustavat ja kannattavat valkoista terroria Bulgariassa, Unkarissa, Suomessa ja muissa maissa, joissa on kidutettu ja tapettu työläisiä lukemattomin joukoin, Mussolinin väkivallan puolustajat, Venäjän verisen vastavallankumouksen puolustajat. He ovat vastavallankumouksen palveluksessa itse tahriutuneet vereen, nämä herrat, heillä ei ole tässä asiassa mitään puheoikeutta.

Työväen rauhanpatsaassa ovat ansainneet paikan vain ne, jotka ovat taistelleet sodan syitä vastaan, jotka ovat pyhittäneet koko elämänsä taisteluun kapitalistista järjestelmää vastaan sotineen, raakoine valkoisine terrorineen — ei korulausein, vaan teossa. Työväenliikkeen eri suunnat ovat luoneet tämän monumentin, ja se on luonnollisesti muokattava sellaiseksi kuin miksi se on kerran päätetty. Mutta juuri ne ainoat, jotka koko elämänteollaan ovat taistelleet sodan syitä vastaan, ainoat ehdotetut, jotka teollaan ovat puolustaneet paikkaansa työväen rauhanpatsaassa, ne ovat juuri niitä esitaistelijoita, joita vastaan koko Ruotsin porvarislehdistö riehuu kiukussa: Lenin, Liebknecht ja Rosa Luxemburg.

Ihmisyys on syntymässä

Nykyään ihmiskunta kärsii yleisestä elämän kurjistumisesta enemmän kuin koskaan ennen. Historia ei totea ainuttakaan sellaista aikakautta, jolloin yleinen tapainturmelus olisi niin pitkälle kehittynyt kuin nykyään. Tosin aikakausien vaihtuessa, niiden murroskausina on aina ollut havaittavissa nykyiseen kurjistumiseen verrattavia aikoja. Mutta niiden laajuus ja vaikutus elämään ei koskaan ole ollut niin tuntuva kuin nykyään on asianlaita.

Luonnonlaki, laki, joka on kaiken toiminnan pohjana, kuuluu: "syödä itse tai tulla syödyksi". — Ihminenkin on tämän lain alainen. Se on nykyisen järjestelmän mukaista, sillä ellet sinä ota leipää, missä se otettavissa on, ottaa sen toinen ja sinä kuolet nälkään. Samoin käy työväenluokan, jos se ei ole kyllin voimakas taistelemaan aatteensa puolesta.

Porvaristo ihannoi järjestelmäänsä, koska se sopii sen luokkaetuihin. Porvaristo toteuttaa sitä myös käytännössä häikäilemättä, mennen siinä aina pidemmälle ja pidemmälle. Minkäänlainen ihmisyys ei tule kysymykseenkään, sillä missä olisi ihmisyydelle jalan sijaa...?!

Järjestelmän kurjuus on opettanut työväenluokan vihaamaan ja taistelemaan kaikkea tuota nurinkurisuutta vastaan. Se on opettanut työväenluokan näkemään että juuri sen itsensä historiallisena tehtävänä on hävittää tuo kurjuus — sen syyt ja seuraukset. Muuten ei ole ihmisyyden syntyminen mahdollista. Ja työväenluokka on ryhtynyt taisteluun koko maailmaa käsittävällä rintamalla. Taistelu kehittyy päivä päivältä kiihkeämmäksi ja ratkaisivat hetket lähestyvät lähestymistään — sen todistaa elämä.

Vanhan pitää mädäntyä mädäksi. Vanhan pitää itsensä helmoissa uuden järjestelmän idut synnyttämän, ennenkuin uusi elämä voi kohota. Mitä kovemmin kärsitään, mitä syvemmälle painutaan lokaan, mitä sekaisemmaksi käy elämä, sitä lähemmäksi uutta aikaa — ihmisyyttä kuljemme. Uudet aatteet, jotka kansojen kärsimysten merestä ovat kirvonneet, ne ovat kaikkina aikoina verellä oikeuksiinsa nostettu ja elämän lakikirjaan kirjotettu. Niin on nytkin käyvä meidän ja meidän aatteittemme.

Ainoana lohdutuksenamme on se, että uuden elämän syntyminen kerran on varmaa. Että se syntyy kaikkien maiden työväenluokan päättävän toiminnan kautta. Että mekin saamme olla mukana tuota suurta — suurta ihmetyötä suorittamassa. Että me näemme ihmisyyden jo todellakin olevan syntymässä. Tuon, niin kauan kaivatun ja odotetun...

Henrikki.

K. P. S. J. TORONTON OSASTO
— toimeenpanee —
Kenttäjuhlan
Donin laaksossa
kaupungin juhlapäivänä elok. 3 päivänä, alkaen kello 1 iltapäivällä
Henkisen ja urheiluohjelman puolesta tulee tämä juhla olemaan perhain tänä kesänä vietetyistä ja kenties myös kesän viimeinen.
Tule siis nauttimaan yhdessä olosta.
Haalilla reimat tanssit illalla.
25c sisäänpääsymaksulla
JUHLAKOMITEA.

Creightolaiset ja ympäristöläiset juhlimaan!
C. K. P. S. J. Creighton Naisjaosto järjestää
Kenttäjuhlat
Sunnuntaina elokuun 2 päivänä Ritarin farmilla lähellä Creightoa.
Kello 10 a.p. aletaan ohjelman suoritus, joka on seuraava: puhe, yhteislaulua, runo, laulu, kuvaelma "Annikin kosijat", runonlausuntakilpailu naisille, köydenvetokilpailu Sudburyn ja Creighton naisjaoston välillä, palkintona käsityö, urheilua lapsille, jaetaan 4 palkintoa.
Illalla kello 8 esitetään juhlakappaleena Creighton haalilla
"KUNINGASTA ODOTELLESSA"
Huvinäyt. 3:ssa näyt.
LIPUT 50 SENTTIÄ. TERVETULOA!
HUOM.! Sateen sattuessa vietetään juhlat Creighton haalilla.

KALLE POUKAMAN
— SAUNASSA —
kylvetään perjant. ja lauantaina.
SUDBURY,
Puhelin 457. —— P. O. Box 1122.

KALPEAT, HEIKOT, HERMOSTUNEET JA SAIRAALOISET HENKILÖT VOIVAT NYT SAADA HUOJENNUKSEN
Lääkärit ovat joka päivä hämmästyksissään huomatessaan tämän lääkkeen pikaisen vaikutuksen. Se on tieteellinen valmiste, tehty erikoisesti kasvattamaan verta, hermoja sekä koko elmistöä. Se antaa rautaa vereen ja fosforia hermoille. Nämä kaksi ainetta yhteisesti nautittuna muodostavat juuri luonnon omasta varastohuoneesta otetun hermo- ja verilääkkeen.
Tämä uusi lääke, Nuga-Tone, saa myöskin aikaan ihmeitä huonossa ruuansulatuksessa, turvotuksessa, happoisessa vatsassa, päänsäryssä, huimauksesa sekä umpitaudissa. Käyttäkää sitä muutamia päiviä ja te tulette hämmästyksellä huomaamaan kuinka pian te alatte saavuttamaan terveyttä ja voimianne takaisin. Se antaa teille rauhallisen ja virkistävän unen sekä saattaa teidät tuntemaan itsenne virkeäksi aamuisin unesta herättyänne.
Jollei lääkärinne ole määrännyt sitä teille, niin menkää rohdoskauppaan ja ostakaa pullo sitä. Tämä lääke on nimeltä Nuga-Tone. Jollei tämä lääke auta ja tyydytä teitä, niin te saatte rahanne takaisin. Sitä myydään aina tällä nimenomaisella ehdolla.
Kaikki rohdoskauppiaat suosittelevat, takaavat ja myyvät tätä lääkettä.

A. A. Jackson
Hautaantoimittaja ja Ambulance ajuri
Minä olen hiljakkoin ostanut J. G. Henryn Hautaantoimittajaliikkeen ja yhdistänyt sen yhteyteen Ambulance liikkeen. Minä olen ollut Mr. Henryn liikkeessä viimeiset viisitoista vuotta, jolla ajalla olen saanut sen käsityksen että hautaantoimittajaliike erossa muista liikkeistä on parhain ja voidaan menestyksellisemmin hoitaa. Liikkeeni sijaitsee 119 Durham Street, Staffordin ja Bannon Brothers'in liikkeiden välillä ja on minulla siellä kaunis hyvin varustettu huoneusto, jossa on sekä etu- että takaovet käytettävänä hautaantoimittamista varten.
Minä olen tilaisuudessa nyt järjestämään vieläkin paremmin hautaantoimittamisia kuin entisessä paikassani.
A. A. Jackson
HAUTAANTOIMITTAJA
Seuraaja J. G. Henry Ltd'ille.
119 Durham Street Sudbury, Ont.
Konttori Phone 2000. Yöllä ja pyhisin Phone 895
— Ambulance palvelus —

Ruotsin sahoja
Markkinoilla ei ole mitään muuta niin hyvää sahaa kuin ovat kuuluisat ruotsalaiset sahat. Me olemme juuri saaneet lähetyksen näitä. Ja ne ovat todellisia Fish Brand tuotteita. Tilatkaa nyt kun varastomme on täydellinen.
No. 339 — Yksinkertaisilla hampailla 1 3/8 tuum. leveä — $1.50 kappale
No. 970 — Yksinkertaisilla hampailla 1 tuum. leveä — $1.25 kappale
No. 132 — Raker hampailla 1 3/8 tuum. leveä — $1.50 kappale
No. 129 — Raker hampailla 1 tuum. leveä — $1.25 kappale
Parisin Viheriää
Olemme ostaneet suuren määrän ja kykenemme myymään halvalla. Te saatte hyödyn. — 40c pauna.
Postitilaukset täytetään heti. Kirjottakaa osotteella: Cochrane Hardware Ltd., Attention W. Kallio.
Cochrane Hardware, Limited.
SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA.
.... W. KALLIO, suomalainen myyjä.

— UUSI —
Kenkäkauppa
Pitkäaikainen kokemus suutariliikkeessä ja nahkan tuntemisessa on takeena siitä, että osaamme ostaa edullisesti. Varastossamme on aina
LUJIA MIESTEN
TYÖKENKIÄ
— ja —
POIKASTEN
KOULUKENKIÄ
Käykää vertailemassa hintojamme
Vanhoja kenkiä korjataan.
Postitilaukset täytetään nopeaan ja erityisellä huolella.
E. HILLMAN
29 Durham St., Sudbury, Ontario.
Puhelin 1892.—P.O. Box 778.

Halutaan tietää
Paikkaa halutaan
Haluaisimme kämpälle työhön, joko kokin apulaiseksi tai pienemmälle kämpälle kokiksi. Lähempiä tietoja saa kirjottamalla.
Aino Salo ja Hinni Kreus.
316 Bay St., Port Arthur, Ont.
Puhelin 2772.

Lypsylehmä
myytävänä.
Kalle Poukama,
Sudbury, Ont., Box 1122, Telefooni 457.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Vuokrattavana
3 huoneen yksityinen talo sisustettuna. Vuokrataan vuodeksi tai lyhyemmäksi ajaksi.
J. Jarvis,
Bank of Commerce Building,
Sudbury.

Ford kaara
myytävänä
1925 mallia, hyvässä kunnossa. — Hinta $350.00. Nähtävänä H. Kauhasen edessä Sudburyssa lauantaina elokuun 1 p., kello 10 aam. 8 j. pp.

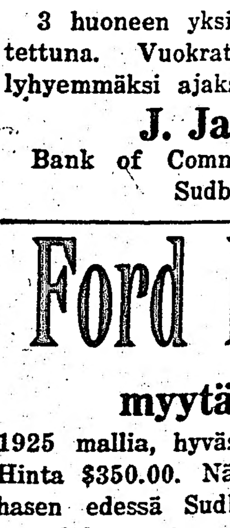
KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1673—